

DigComp 2.2

Το ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ψηφιακή ικανότητα των πολιτών

Riina Vuorikari • Stefano Kluzer • Yves Punie

2023 | Μετάφραση
και απόδοση
στα ελληνικά.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Πρώτη δημοσίευση στα Αγγλικά

DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens, από το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ελεύθερα προσβάσιμο στο:

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128415>

© European Union, 2022

Μετάφραση στα Ελληνικά

Η μετάφραση εκπονήθηκε με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών υπό την επίβλεψη Ομάδας Εργασίας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία επωφελήθηκε από την Τεχνική Υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Directorate General for Structural Reforms - DG REFORM), με πάροχο την Expertise France.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είναι υπεύθυνη για αυτή τη μετάφραση και δεν έχει την ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια απορρέει από τη χρήση αυτού του κειμένου.

Στοιχεία έκδοσης

Τίτλος: DigComp 2.2: Το ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ψηφιακή ικανότητα των πολιτών.

Εκδότης: Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Έτος έκδοσης: 2023

Άδεια χρήσης: Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licence

(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

ISBN: 978-618-86663-0-6

Προτεινόμενη αναφορά (citation): Vuorikari, R., Kluzer, S. & Punie, Y. (2023). DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens [DigComp 2.2: Το ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ψηφιακή ικανότητα των πολιτών. Μετάφραση: Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η πρωτότυπη έκδοση δημοσιεύθηκε το 2022].

Συντελεστές

Αρχική μετάφραση: Κλειώ Σγουροπούλου

Απόδοση και επιμέλεια κειμένου: Αντώνης Μπέσιος - Παναγιώτης Καμπύλης

Γραφιστική επιμέλεια: Βεατρίκη Τζένου

Επιστημονική επιμέλεια: Παναγιώτης Καμπύλης & Κλειώ Σγουροπούλου

Ομάδα Εργασίας Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης: Αντώνης Στασής, Θανάσης Παναγόπουλος, Μαρία Φλούρου, Ευγενία Λόκανα, Κωνσταντίνος Καλτσάς, Κατερίνα Κυπριανού

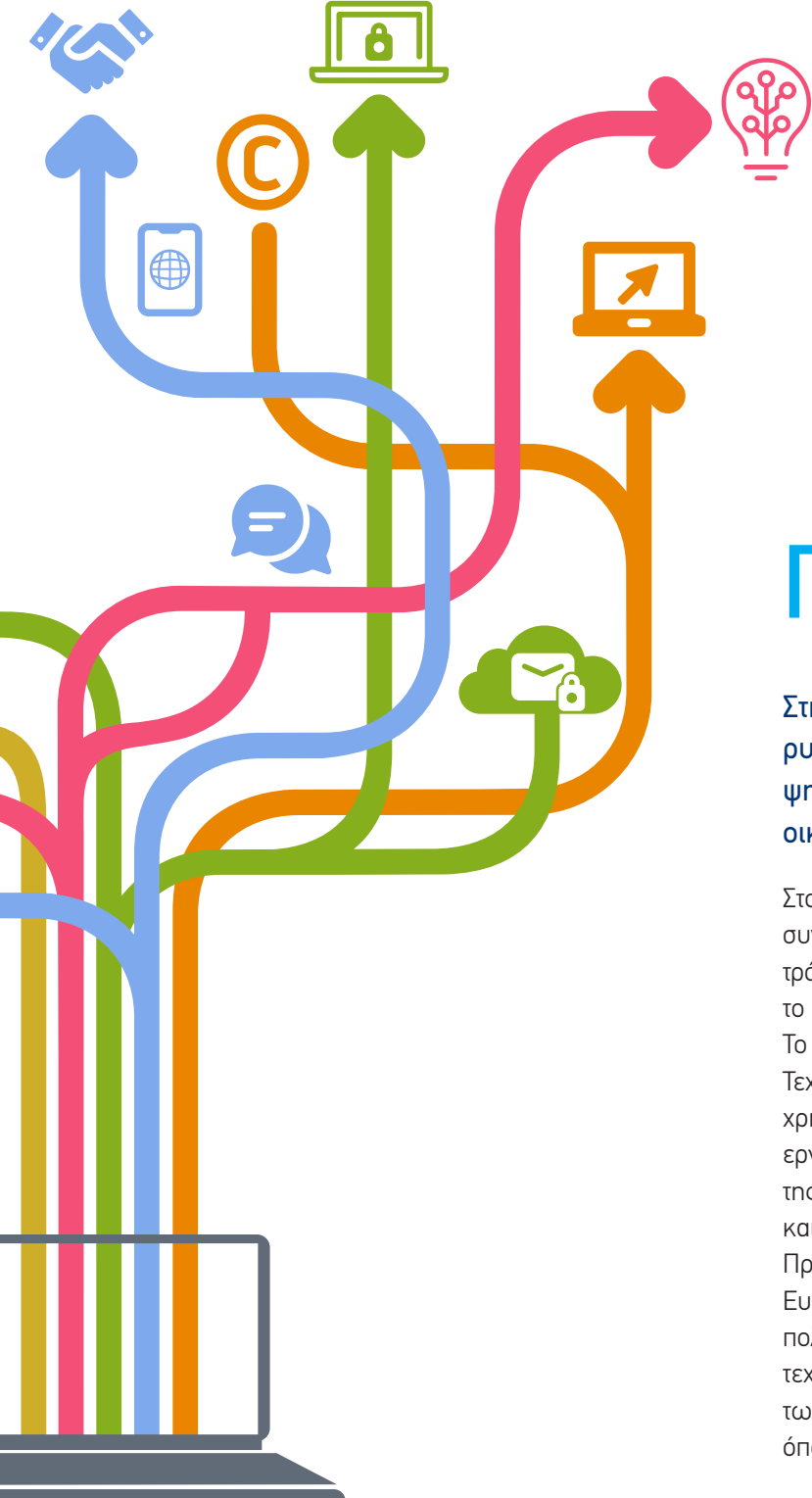
Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περίληψη

Το ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ψηφιακή ικανότητα των πολιτών (DigComp) παρέχει μια κοινή γλώσσα και αντίληψη για τον προσδιορισμό και την περιγραφή των βασικών τομέων της ψηφιακής ικανότητας. Η παρούσα έκδοση περιλαμβάνει τη μετάφραση και απόδοση στα ελληνικά του επικαιροποιημένου πλαισίου αναφοράς DigComp 2.2. Το επικαιροποιημένο πλαίσιο παρέχει περισσότερα από 250 νέα παραδείγματα γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων που βοηθούν τους πολίτες να αξιοποιήσουν με αυτοπεποίθηση, κριτική ικανότητα και ασφάλεια τις ψηφιακές τεχνολογίες. Σε αυτές συμπεριλαμβάνονται νέες και αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης.

Περιεχόμενα

Πρόλογος ελληνικής έκδοσης.....	4
Πρόλογος αγγλικής έκδοσης.....	6
Σύνοψη.....	8
Εισαγωγή.....	9
Το πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων για τους πολίτες.....	13
1. Γραμματισμός πληροφοριών και δεδομένων.....	15
1.1. Περιηγούμαι στο διαδίκτυο, αναζητώ και φιλτράρω δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο.....	16
1.2. Αξιολογώ δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο.....	19
1.3. Διαχειρίζομαι δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο.....	22
2. Επικοινωνία και συνεργασία.....	25
2.1. Αλληλεπιδρώ μέσω ψηφιακών τεχνολογιών.....	26
2.2. Χρησιμοποιώ από κοινού πληροφορίες και περιεχόμενο, μέσω ψηφιακών τεχνολογιών.....	29
2.3. Ενεργός συμμετοχή στα κοινά.....	32
2.4. Συμπράττω μέσω ψηφιακών τεχνολογιών.....	35
2.5. Γνωρίζω τον κώδικα δεοντολογίας που διέπει τη χρήση του διαδικτύου.....	38
2.6. Διαχειρίζομαι την ψηφιακή ταυτότητα.....	41
3. Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου.....	44
3.1. Αναπτύσσω ψηφιακό περιεχόμενο.....	45
3.2. Ενσωματώνω και αναδιαμορφώνω ψηφιακό περιεχόμενο.....	48
3.3. Γνωρίζω για τα πνευματικά δικαιώματα και τις άδειες χρήσης.....	51
3.4. Προγραμματίζω υπολογιστικά συστήματα.....	54
4. Ασφάλεια.....	57
4.1. Προστατεύω συσκευές.....	58
4.2. Προστατεύω τα προσωπικά δεδομένα και το απόρρητο.....	61
4.3. Προστατεύω την υγεία και την ευημερία.....	64
4.4. Προστατεύω το περιβάλλον.....	67
5. Επίλυση προβλημάτων.....	70
5.1. Επιλύω τεχνικά προβλήματα.....	71
5.2. Προσδιορίζω ανάγκες και τεχνολογικές λύσεις.....	74
5.3. Χρησιμοποιώ δημιουργικά τις ψηφιακές τεχνολογίες.....	77
5.4. Προσδιορίζω κενά στην ψηφιακή ικανότητα.....	80

Πρόλογος ελληνικής έκδοσης

Στην αυγή της 4^{ης} Βιομηχανικής Επανάστασης κατά την οποία η ψηφιακή πρόοδος ακολουθεί εκθετικούς ρυθμούς ανάπτυξης συμβαδίζοντας με τη φρενήρη εξέλιξη των τεχνολογιών αιχμής, η ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων είναι στρατηγικής σημασίας για την ευημερία της κοινωνίας και την άνθιση της οικονομίας.

Στο άμεσο μέλλον, η κοινωνική ένταξη θα είναι συνυφασμένη με τον ψηφιακό εγγραμματισμό, κατά τον τρόπο που και ο παραδοσιακός εγγραμματισμός καθόρισε το κοινωνικό χάσμα τον περασμένο αιώνα. Το επόμενο στάδιο της ψηφιακής επανάστασης θα είναι η Τεχνητή Νοημοσύνη και υπό την οπτική αυτή η ικανότητα χρήσης, αξιοποίησης και μάθησης των προσφερόμενων εργαλείων, θα είναι κρίσιμος παράγοντας για την πρόοδο της κοινωνίας, την οικονομική ανάπτυξη κάθε χώρας, αλλά και την προσέλκυση επενδύσεων. Προς την κατεύθυνση αυτή, η πρόσφατη έκδοση του Ευρωπαϊκού πλαισίου για την ψηφιακή ικανότητα των πολιτών, DigComp 2.2, λαμβάνει υπόψη τις αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως η Τεχνητή Νοημοσύνη και το Διαδίκτυο των Πραγμάτων, το Blockchain, αλλά και δεδομένα όπως η αλληλεπίδραση των πράσινων πολιτικών και της

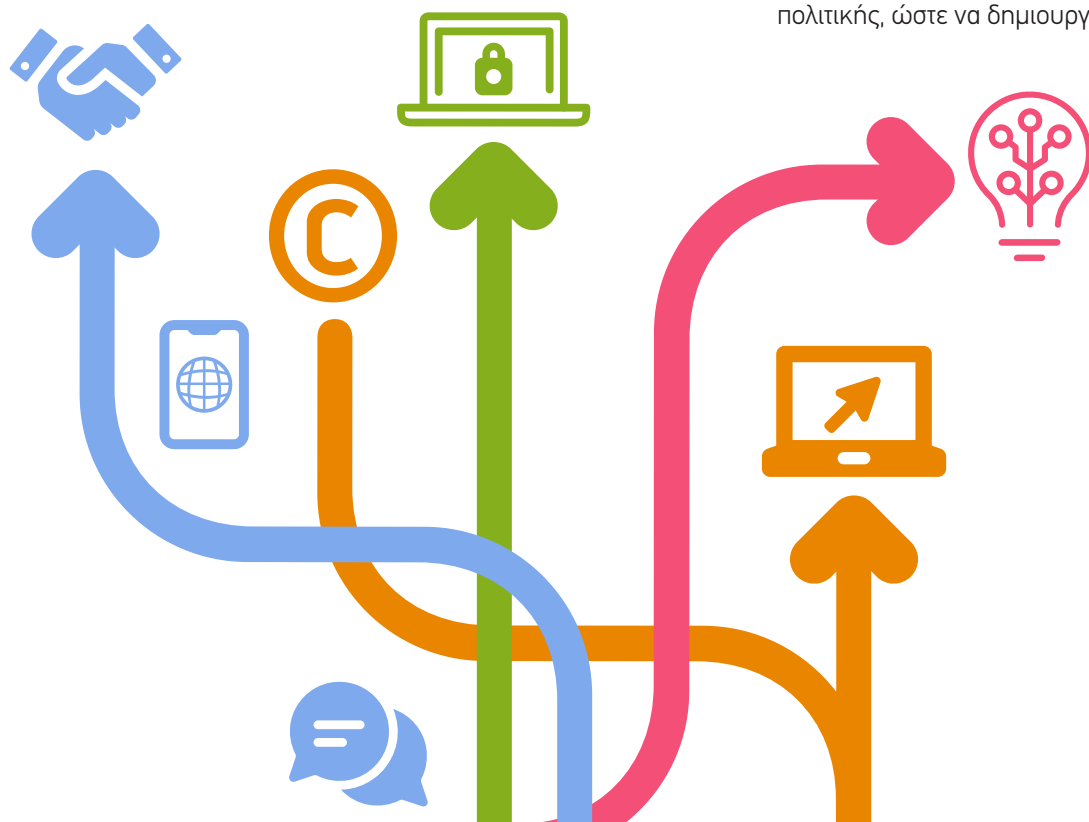
βιωσιμότητας με τις ψηφιακές τεχνολογίες. Το Ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ψηφιακή ικανότητα των πολιτών (the European Digital Competence Framework for Citizens), DigComp, το οποίο, για περισσότερο από δέκα χρόνια, παρέχει μια κοινή αντίληψη για το τι είναι ψηφιακή ικανότητα, σε εναρμόνιση με τις σύγχρονες τάσεις, φιλοδοξεί με τον τρόπο αυτό να συνεχίσει να συμβάλλει στην καλλιέργεια των ψηφιακών ικανοτήτων και τη διαμόρφωση των απαραίτητων πολιτικών, τόσο στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης, όσο και στην αγορά εργασίας. Η μετάφραση του ευρωπαϊκού πλαισίου DigComp 2.2 στα ελληνικά υλοποιήθηκε με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, στο πλαίσιο της «Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση».

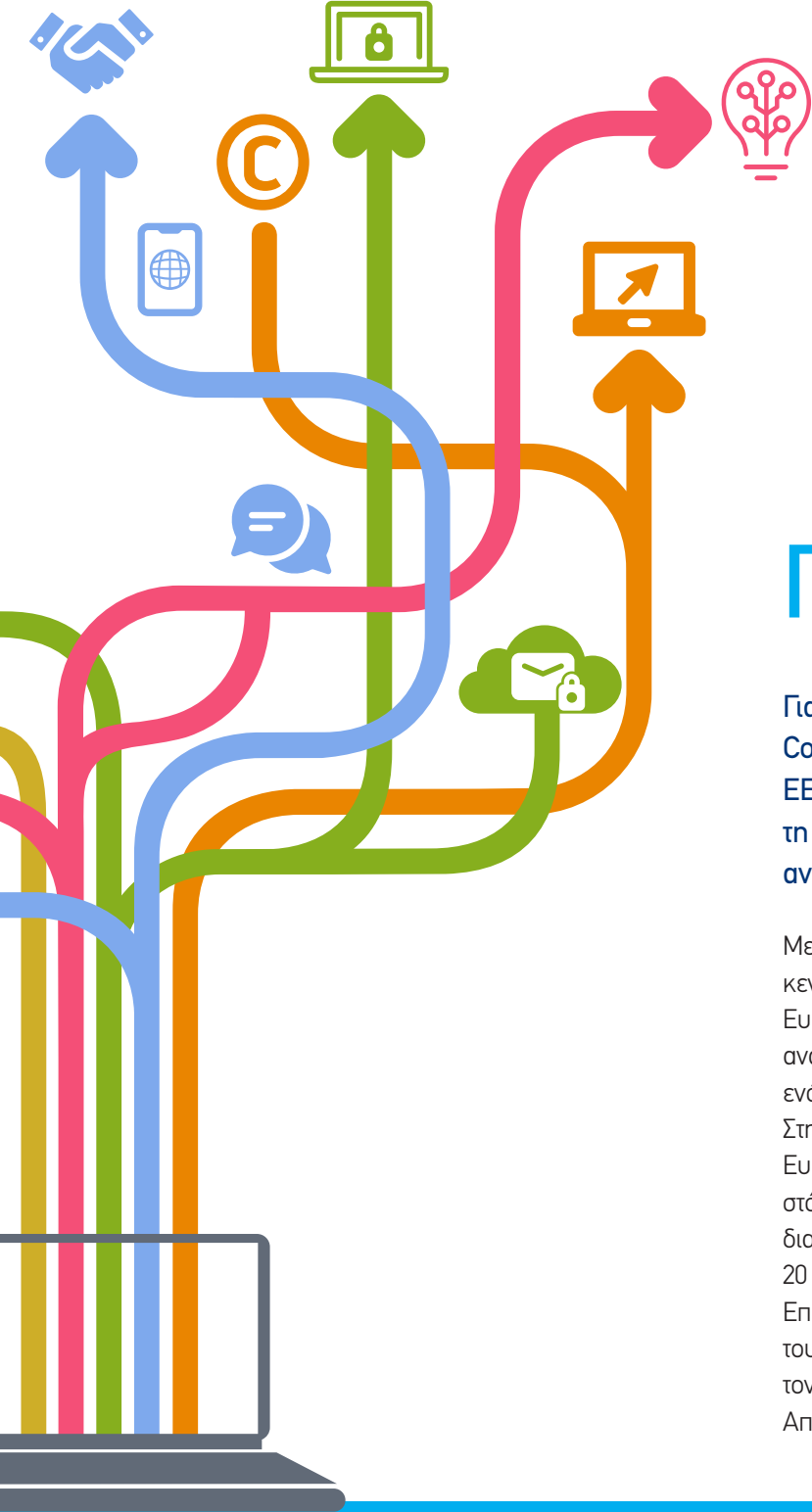
Αναμφισβήτητα, αποτελεί το πρώτο και αυτονόητο βήμα για την κοινή κατανόηση και ωρίμανση ενός εθνικού πλαισίου αναφοράς για τις ψηφιακές ικανότητες από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στη χώρα μας. Με τη μετάφραση και απόδοση του ευρωπαϊκού πλαισίου στα ελληνικά, στόχος είναι να συμβάλλουμε στην κατανόηση ζητημάτων, όπως η ηθική σε σχέση με τις αναδυόμενες τεχνολογίες, καθώς και στην εμβάθυνση σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και ιδιωτικότητας στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και συναλλαγές. Ζητούμενο είναι, όχι μόνο η ευαισθητοποίηση, αλλά και η υιοθέτηση του προτύπου από οργανισμούς, εκπαιδευτικούς φορείς και υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, ώστε να δημιουργηθούν προγράμματα

ψηφιακής κατάρτισης και εργαλείων αυτοαξιολόγησης για όλους τους πολίτες, προκειμένου να διαμορφωθεί ένα εθνικό πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων και πιστοποίησης, το οποίο θα ευθυγραμμίζεται με τις ανάγκες του ψηφιακού κράτους και της ψηφιακής οικονομίας. Πιστεύω ότι, με κάθε δράση που υλοποιούμε στο πλαίσιο της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση, πετυχαίνουμε την άμβλυση του ψηφιακού χάσματος σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης, στο πλαίσιο της αποστολής της, θα συνεχίσει να αναλαμβάνει δράσεις και πρωτοβουλίες που διασφαλίζουν την κοινωνική συνοχή, ενισχύουν την εμπιστοσύνη των πολιτών και συμβάλλουν στην οικονομική πρόοδο της χώρας.

Λεωνίδας Χριστόπουλος

*Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Διακυβέρνησης
και Απλούστευσης Διαδικασιών*

Πρόλογος αγγλικής έκδοσης

Για περισσότερο από μια δεκαετία, το Ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ψηφιακή ικανότητα των πολιτών (Digital Competence Framework for Citizens - DigComp) παρέχει μια κοινή βάση κατανόησης, σε ολόκληρη την ΕΕ και πέρα από αυτή, ως προς το τι είναι ψηφιακή ικανότητα, και ως εκ τούτου έχει αποτελέσει τη βάση για τη διαμόρφωση σχετικών πολιτικών. Υπάρχει ήδη μεγάλη αποδοχή του DigComp ως ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για την ανάπτυξη και την αξιολόγηση της ψηφιακής ικανότητας των πολιτών.

Μελλοντικά, το DigComp μπορεί να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αναφορικά με την ψηφιακή αναβάθμιση ολόκληρου του πληθυσμού και την ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού πιστοποιητικού ψηφιακών ικανοτήτων. Στην Ψηφιακή Πυξίδα για την ψηφιακή δεκαετία της Ευρώπης, η ΕΕ έχει θέσει τους φιλόδοξους πολιτικούς στόχους ώστε τουλάχιστον το 80% του πληθυσμού να διαθέτει βασικές ψηφιακές ικανότητες και να υπάρχουν 20 εκατομμύρια ειδικοί στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) έως το 2030¹. Ο πρώτος από αυτούς τους στόχους υιοθετείται, επίσης από το Σχέδιο Δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Από την υιοθέτησή του, το DigComp παρέχει μια

επιστημονικά σταθερή και "τεχνολογικά ουδέτερη" βάση για μια αμοιβαία κατανόηση των ψηφιακών ικανοτήτων και της πλαισίωσής τους με σχετικές πολιτικές. Ωστόσο, τα πράγματα κινούνται γρήγορα στην ψηφιακή σφαίρα και οι εξελίξεις είναι σημαντικές από την τελευταία φορά που αναθεωρήθηκε το πλαίσιο, το 2017. Πιο συγκεκριμένα, από τη μια αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, η εικονική και επαυξημένη πραγματικότητα, η ρομποτική, το Διαδίκτυο των Πραγμάτων, η επεξεργασία δεδομένων και από την άλλη, νέα φαινόμενα όπως η παραπληροφόρηση, έχουν οδηγήσει σε νέες και αυξημένες απαιτήσεις ψηφιακού γραμματισμού από την

¹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_el

πλευρά του πολίτη. Υπάρχει, επίσης, μια αυξανόμενη ανάγκη αντιμετώπισης των πράσινων πτυχών και της βιωσιμότητας που απορρέουν από τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών. Με βάση τα παραπάνω, η παρούσα επικαιροποίηση λαμβάνει υπόψη τις γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που χρειάζονται οι πολίτες για να ανταποκριθούν σε αυτές τις εξελίξεις. Είναι, επίσης, σημαντικό ότι η διαδικασία επικαιροποίησης του DigComp 2.2 συμπεριέλαβε διαβούλευση με έναν πολύ μεγάλο αριθμό ενδιαφερομένων, μεταξύ άλλων μέσω μιας κοινότητας πρακτικής που δημιουργήθηκε για αυτόν τον σκοπό. Επιπλέον, υπήρξε ανοιχτή διαδικασία επικύρωσης τόσο απευθείας όσο και μέσω διαδραστικών εργαστηρίων με σημαντικούς διεθνείς φορείς όπως η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (International Labour

Organization - ILE), η UNESCO, η UNICEF και η Παγκόσμια Τράπεζα. Αυτή η ευρεία εμπλοκή ενδιαφερομένων είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη της συνεχούς αναγνώρισης και επιτυχίας του πλαισίου ψηφιακών ικανοτήτων. Με αυτή τη νέα έκδοση, στόχος μας είναι να διατηρήσουμε το DigComp επίκαιρο ως προς τη μάθηση, την εργασία και τη συμμετοχή στην κοινωνία, καθώς και για τη χάραξη πολιτικής της ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Στρατηγική, συμπεριλαμβανομένων πρωτοβουλιών όπως το Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο Δεξιοτήτων, το Σχέδιο Δράσης για την Ψηφιακή Εκπαίδευση, την Ψηφιακή Δεκαετία και Πυξίδα, και τον Πυλώνα των Κοινωνικών Δικαιωμάτων και το σχέδιο δράσης του.

Σύνοψη

Πλαίσιο πολιτικής

Οι ψηφιακές δεξιότητες για την εργασία και τη ζωή βρίσκονται στην κορυφή της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Ατζέντας. Η στρατηγική της ΕΕ για τις ψηφιακές δεξιότητες και οι σχετικές πρωτοβουλίες πολιτικής έχουν στόχο την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού της κοινωνίας και της οικονομίας. Το Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο Δεξιοτήτων της 1ης Ιουλίου 2020 υποστηρίζει τις ψηφιακές δεξιότητες για όλους, μεταξύ άλλων με την υιοθέτηση των στόχων του Σχεδίου Δράσης για την Ψηφιακή Εκπαίδευση α) για την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, β) μέσω της προώθησης της ανάπτυξης ενός ψηφιακού εκπαιδευτικού συστήματος υψηλών επιδόσεων. Η Ψηφιακή Πυξίδα και το σχέδιο δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων θέτουν τους φιλόδοξους πολιτικούς στόχους για την ανάπτυξη βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων σε τουλάχιστον 80% του πληθυσμού και την ύπαρξη 20 εκατομμυρίων ειδικών στις ΤΠΕ έως το 2030.

Η έκδοση DigComp 2.2

Το Ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ψηφιακή ικανότητα των πολιτών, γνωστό και ως DigComp, παρέχει μια κοινή γλώσσα για τον προσδιορισμό και την περιγραφή των βασικών τομέων της ψηφιακής ικανότητας. Αποτελεί ένα εργαλείο σε επίπεδο ΕΕ για τη βελτίωση της ψηφιακής ικανότητας των πολιτών, τη στήριξη των φορέων χάραξης πολιτικής στη διαμόρφωση πολιτικών που υποστηρίζουν την ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων και τον σχεδιασμό πρωτοβουλιών εκπαίδευσης και κατάρτισης που στοχεύουν στη βελτίωση των ψηφιακών ικανοτήτων συγκεκριμένων πληθυσμιακών ομάδων.

Η παρούσα αναφορά παρουσιάζει την έκδοση 2.2 του πλαισίου ψηφιακών ικανοτήτων των πολιτών. Περιλαμβάνει μια επικαιροποίηση των παραδειγμάτων γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων. Επιπλέον, η έκδοση συγκεντρώνει τα βασικά έγγραφα αναφοράς για την υποστήριξη της εφαρμογής του DigComp.

Εφαρμογές του DigComp

Από το 2013 μέχρι σήμερα, το DigComp έχει χρησιμοποιηθεί για πολλαπλούς σκοπούς, ιδίως στο πλαίσιο της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και κατάρτισης, και της δια βίου μάθησης. Επιπλέον, το DigComp έχει εφαρμοστεί στην πράξη, σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την κατασκευή του Δείκτη Ψηφιακών Δεξιοτήτων (Digital Skills Indicator – DSI), ο οποίος χρησιμοποιείται για τον καθορισμό πολιτικών-στόχων και για την παρακολούθηση της Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (Digital Economy and Society – DESI). Ένα άλλο παράδειγμα εφαρμογής του αποτελεί η ενσωμάτωσή του στο Eurorpass CV, επιτρέποντας σε όσους αναζητούν εργασία να αξιολογούν την ψηφιακή ικανότητά τους και να συμπεριλαμβάνουν τη σχετική αυτοαξιολόγηση στο βιογραφικό σημειώμα τους.

Σχετικές και μελλοντικές εργασίες του Κοινού Κέντρου Ερευνών

Το έργο του Κοινού Κέντρου Ερευνών (JRC) σχετικά με τα πλαίσια αναφοράς για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των ατόμων περιλαμβάνει το Ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για την ικανότητα του επιχειρείν (EntreComp²), το Ευρωπαϊκό πλαίσιο για την προσωπική, κοινωνική και μεταγνώστική ικανότητα (LifeComp³) και το Ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων βιωσιμότητας (GreenComp⁴). Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ψηφιακή ικανότητα των εκπαιδευτικών (DigCompEdu⁵) υποστηρίζει την ανάπτυξη της ψηφιακής

ικανότητας σε επαγγελματικό πλαίσιο, ενώ το Ευρωπαϊκό πλαίσιο για την Ψηφιακή Ικανότητα των Εκπαιδευτικών Οργανισμών (DigCompOrg⁶) υποστηρίζει την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών σε συλλογικό επίπεδο.

Γρήγορος οδηγός

Στην παρούσα έκδοση, παρουσιάζεται το ολοκληρωμένο πλαίσιο DigComp 2.2 με έμφαση στα νέα παραδείγματα γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων. Τα παραδείγματα αυτά αναδεικνύουν νέους σημαντικούς τομείς με στόχο να βοηθήσουν τους πολίτες να ασχοληθούν κριτικά, με αυτοπεποίθηση και ασφάλεια τόσο με τις καθημερινές ψηφιακές τεχνολογίες, όσο και με νέες και αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως τα συστήματα που καθοδηγούνται από την τεχνητή νοημοσύνη (TN). Ανά ικανότητα παρέχεται ένα σύνολο περίπου 10 έως 15 παραδειγμάτων ως έναυσμα προς τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης να επικαιροποιήσουν τα προγράμματα σπουδών και το υλικό μαθημάτων τους για να αντιμετωπίσουν τις σημερινές προκλήσεις. Τα παραδείγματα αυτά δεν έχουν στόχο να αποτελέσουν εξαντλητικό κατάλογο για το τι συνεπάγεται κάθε ικανότητα. Στα παραρτήματα περιλαμβάνεται μια πλήρως προσβάσιμη έκδοση του ολοκληρωμένου πλαισίου.

² <http://repository.edulll.gr/edulll/handle/10795/3896>

³ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC120911>

⁴ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128040>

⁵ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466>

⁶ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC98209>

Εισαγωγή

Η νέα αυτή έκδοση παρουσιάζει την επικαιροποιημένη έκδοση 2.2 του Ευρωπαϊκού πλαισίου για την ψηφιακή ικανότητα των πολιτών. Η έκδοση λειτουργεί και ως πλήρες υλικό αναφοράς για το πλαίσιο DigComp ενοποιώντας τις προηγούμενες εκδόσεις και οδηγούς χρήσης.

Η ψηφιακή ικανότητα είναι μία από τις βασικές ικανότητες για τη δια βίου μάθηση. Ορίστηκε για πρώτη φορά το 2006 και, μετά από επικαιροποίηση της σχετικής Σύστασης του Συμβουλίου της Ευρώπης το 2018, προσδιορίζεται ως εξής:

«Η ψηφιακή ικανότητα περιλαμβάνει την συνειδητή, κριτική και υπεύθυνη χρήση και εμπλοκή με τις ψηφιακές τεχνολογίες για τη μάθηση, την εργασία και τη συμμετοχή στην κοινωνία. Περιλαμβάνει τον γραμματισμό πληροφοριών και δεδομένων, την επικοινωνία και τη συνεργασία, τον γραμματισμό στα μέσα ενημέρωσης, τη δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου (συμπεριλαμβανομένου του προγραμματισμού), την ασφάλεια (συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής ευημερίας και των ικανοτήτων που σχετίζονται με την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο), ζητήματα που σχετίζονται με την πνευματική ιδιοκτησία, την επίλυση προβλημάτων και την κριτική σκέψη.» (Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τις Βασικές Ικανότητες για τη Δια βίου Μάθηση, 22 Μαΐου 2018, ST 9009 2018 INIT).

Οι ικανότητες είναι ένας συνδυασμός γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων, προσδιορίζεται από έννοιες και γεγονότα (δηλ. γνώσεις), περιγραφές δεξιοτήτων (π.χ. ικανότητα εκτέλεσης διαδικασιών) και στάσεις (π.χ. τάση για δράση) (βλ. **ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟΥ 1**). Οι βασικές ικανότητες αναπτύσσονται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής ενός ατόμου.

Οι εργασίες για την επιχειρησιακή αξιοποίηση της ψηφιακής ικανότητας ξεκίνησαν το 2010, βασισμένες στη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του 2006. Το 2013 εκδόθηκε το πρώτο πλαίσιο αναφοράς DigComp, το οποίο ορίζει την ψηφιακή ικανότητα ως συνδυασμό 21 ικανοτήτων που ομαδοποιούνται σε πέντε κύριους τομείς (**ΣΧΗΜΑ 1**). Από το 2016, οι πέντε αυτοί τομείς είναι: γραμματισμός πληροφοριών και δεδομένων, επικοινωνία και συνεργασία, δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου, ασφάλεια και επίλυση προβλημάτων.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟΥ 1. Η Διάσταση 4 του πλαισίου DigComp παραθέτει ένα μη εξαντλητικό κατάλογο με παραδείγματα γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων

ΓΝΩΣΗ

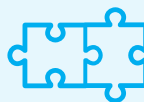
Είναι το αποτέλεσμα της αφομοίωσης πληροφοριών μέσω της μάθησης. Γνώση είναι το σύνολο των γεγονότων, αρχών, θεωριών και πρακτικών που σχετίζονται με έναν τομέα εργασίας ή σπουδών.

Στο DigComp 2.2, τα **παραδείγματα γνώσεων** ακολουθούν τη διατύπωση: **Γνωρίζω ότι..., Γνωρίζω για..., Κατανώ ότι..., κ.λπ.**

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Είναι η ικανότητα εφαρμογής της γνώσης και χρήσης της τεχνογνωσίας για την διεκπεραίωση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, οι δεξιότητες περιγράφονται ως γνωστικές (που περιλαμβάνουν τη χρήση λογικής, διαισθητικής και δημιουργικής σκέψης) ή πρακτικές (που περιλαμβάνουν χειρωνακτική επιδεξιότητα και χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων).

Στο DigComp 2.2, τα **παραδείγματα δεξιοτήτων** ακολουθούν τη διατύπωση: **Γνωρίζω πώς να κάνω..., Είμαι σε θέση να κάνω..., Αναζητώ..., κ.λπ.**

ΣΤΑΣΕΙΣ

Θεωρούνται ως καταλύτες για δράση, ως βάση για διαρκή και επαρκή απόδοση. Περιλαμβάνουν αξίες, φιλοδοξίες και προτεραιότητες.

Στο DigComp 2.2, τα **παραδείγματα στάσεων** ακολουθούν τη διατύπωση: **Έχω περιέργεια για..., Ζυγίζω τα οφέλη και τα ρίσκα ..., κ.λπ.**

Πλαίσια αναφοράς, όπως το DigComp, δημιουργούν ένα κοινό αποδεκτό όραμα για το τι απαιτείται από πλευράς ικανοτήτων ώστε να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που προκύπτουν από την ψηφιοποίηση σε όλες σχεδόν τις πτυχές της σύγχρονης ζωής. Στόχος τους είναι να δημιουργήσουν μια κοινή αντίληψη με τη χρήση ενός συμφωνημένου λεξιλογίου, το οποίο μπορεί στη συνέχεια να εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλα τα επίπεδα εργασιών, από τη διαμόρφωση πολιτικής και τον καθορισμό στόχων έως την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Τελικά, εναπόκειται στους χρήστες, τα ιδρύματα, τους ενδιάμεσους φορείς ή τους φορείς ανάπτυξης πρωτοβουλιών να προσαρμόσουν το πλαίσιο αναφοράς στις ανάγκες τους, όταν σχεδιάζουν παρεμβάσεις (π.χ. ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών) για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών των ομάδων-στόχων.

ΤΙ ΝΕΟ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

Η επικαιροποιημένη έκδοση 2.2 επικεντρώνεται στα «**Παραδείγματα των γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων που αντιστοιχούν σε κάθε ικανότητα**» (Διάσταση 4). Για κάθε μία από τις 21 ικανότητες, δίνονται 10-15 προτάσεις με επίκαιρα και ενημερωμένα παραδείγματα που αναδεικνύουν σύγχρονα θέματα. Ως εκ τούτου, η νέα έκδοση δεν αλλάζει τις περιγραφές του εννοιολογικού μοντέλου αναφοράς (**ΣΧΗΜΑ 1**) και τον τρόπο με τον οποίο περιγράφονται τα επίπεδα επάρκειας (Διάσταση 3). Επίσης, οι περιπτώσεις χρήσης που παρουσιάζονται στη Διάσταση 5 παραμένουν οι ίδιες.

Περισσότερα από 250 παραδείγματα αναδεικνύουν νέα και αναδυόμενα θέματα που έχουν προκύψει από την προηγούμενη έκδοση. Τα νέα παραδείγματα θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμα, για παράδειγμα, σε όλους όσους είναι υπεύθυνοι για τον σχεδιασμό και την επικαιροποίηση προγραμμάτων σπουδών, και για όσους αναπτύσσουν προγράμματα κατάρτισης ή μαθημάτα που βασίζονται στο DigComp. Τα παραδείγματα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αντιμετωπιστούν θέματα που είναι σχετικά με τη σημερινή κοινωνία, μερικά από τα οποία είναι τα ακόλουθα:

- **Παραπληροφόρηση** και **μη-πληροφόρηση** στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τους ειδησεογραφικούς ιστότοπους (π.χ. έλεγχος των πληροφοριών και των πηγών τους, ψεύτικες ειδήσεις, αληθοφανή ψεύδη (deep fake)) που συνδέονται με τον γραμματισμό πληροφοριών και μέσων

ΣΧΗΜΑ 1 Το εννοιολογικό μοντέλο αναφοράς DigComp

1. Γραμματισμός πληροφοριών και δεδομένων

- 1.1. Περιηγούμαι στο διαδίκτυο, αναζητώ και φιλτράρω δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο
- 1.2. Αξιολογώ δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο
- 1.3. Διαχειρίζομαι δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο

2. Επικοινωνία και συνεργασία

- 2.1. Αλληλεπιδρώ μέσω ψηφιακών τεχνολογιών
- 2.2. Χρησιμοποιώ από κοινού, μέσω ψηφιακών τεχνολογιών
- 2.3. Ενεργοποιούμαι ως πολίτης μέσω ψηφιακών τεχνολογιών
- 2.4. Συμπράττω μέσω ψηφιακών τεχνολογιών
- 2.5. Γνωρίζω τον κώδικα δεοντολογίας που διέπει τη χρήση του διαδικτύου
- 2.6. Διαχειρίζομαι την ψηφιακή ταυτότητα

3. Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου

- 3.1. Αναπτύσσω ψηφιακό περιεχόμενο
- 3.2. Ενσωματώνω και αναδιαμορφώνω ψηφιακό περιεχόμενο
- 3.3. Γνωρίζω για τα πνευματικά δικαιώματα και τις άδειες χρήσης
- 3.4. Προγραμματίζω υπολογιστικά συστήματα

4. Ασφάλεια

- 4.1. Προστατεύω συσκευές
- 4.2. Προστατεύω τα προσωπικά δεδομένα και το απόρρητο
- 4.3. Προστατεύω την υγεία και την ευημερία
- 4.4. Προστατεύω το περιβάλλον

5. Επίλυση προβλημάτων

- 5.1. Επιλύω τεχνικά προβλήματα
- 5.2. Προσδιορίζω ανάγκες και τεχνολογικές λύσεις
- 5.3. Χρησιμοποιώ δημιουργικά τις ψηφιακές τεχνολογίες
- 5.4. Προσδιορίζω κενά στην ψηφιακή ικανότητα

- Η τάση της **έμφασης στα δεδομένα** των υπηρεσιών και εφαρμογών του διαδικτύου (π.χ. εστίαση στον τρόπο εκμετάλλευσης των προσωπικών δεδομένων)
- Η **αλληλεπίδραση με συστήματα ΤΝ** (συμπεριλαμβανομένων των δεξιοτήτων που σχετίζονται με τα δεδομένα, την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής, αλλά και των ηθικών προβληματισμών)
- **Αναδυόμενες τεχνολογίες** όπως το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (IoT)
- **Προβληματισμοί για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα** (π.χ. πόροι που καταναλώνονται από τις ΤΠΕ)
- **Νέες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες** (π.χ. εργασία εξ αποστάσεως και υβριδική εργασία)

Ο όρος παραδείγματα δηλώνει ότι αυτές οι νέες προτάσεις δεν αποτελούν εξαντλητικό κατάλογο των όσων συνεπάγεται η ίδια η ικανότητα. Με άλλα λόγια, τα νέα παραδείγματα γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων του DigComp δεν πρέπει να εκλαμβάνονται ως σύνολο μαθησιακών αποτελεσμάτων που αναμένονται από όλους τους πολίτες. Ωστόσο, είναι δυνατόν να αποτελέσουν βάση για την ανάπτυξη ολοκληρωμένων περιγραφών των μαθησιακών στόχων, του περιεχομένου, των μαθησιακών εμπειριών και της αξιολόγησής τους, αν και αυτό απαιτεί περισσότερο διδακτικό σχεδιασμό και υλοποίηση.

Τα παραδείγματα δεν αναπτύσσονται σε επίπεδα επάρκειας. Ακόμη και αν μπορεί κανείς να παρατηρήσει κάποια ετερογένεια και διαφορές στην πολυπλοκότητά τους (ορισμένα παραδείγματα μπορεί να εστιάζουν σε ένα πολύ στοιχειώδες επίπεδο νέων γνώσεων, ενώ άλλα μπορεί να απεικονίζουν πιο σύνθετα καθήκοντα), αυτό δεν σημαίνει ότι αποτελούν εργαλείο για τη μέτρηση της προόδου. Για κάθε ικανότητα, η Διάσταση 3 περιγράφει 8 επίπεδα επάρκειας.

Τέλος, τα νέα παραδείγματα γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων δεν προσφέρονται ως μέσο αξιολόγησης ή ως εργαλείο αναστοχασμού σχετικά με την ανάπτυξη των ικανοτήτων του καθενός.

ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ

Η Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με τις Βασικές Ικανότητες για τη Δια Βίου Μάθηση προσδιορίζει τις ικανότητες που είναι απαραίτητες στους πολίτες για την προσωπική ολοκλήρωση, έναν υγιή και βιώσιμο τρόπο ζωής, την απασχολησιμότητα, την ενεργό πολιτεότητα και την κοινωνική ένταξη (ΣΧΗΜΑ 2).

ΣΧΗΜΑ 2 Η ψηφιακή ικανότητα αποτελεί μέρος του πλαισίου βασικών ικανοτήτων για τη δια βίου μάθηση και είναι αλληλένδετη με άλλες ικανότητες.

Όλες οι βασικές ικανότητες είναι συμπληρωματικές και αλληλένδετες μεταξύ τους. Με άλλα λόγια, οι ικανότητες που είναι απαραίτητες σε έναν τομέα θα υποστηρίξουν την ανάπτυξη ικανοτήτων σε έναν άλλο τομέα. Αυτό ισχύει και μεταξύ της ψηφιακής ικανότητας και άλλων βασικών ικανοτήτων. Ορισμένες σημαντικές διασυνδέσεις επισημαίνονται παρακάτω, αν και δεν είναι εξαντλητικές. Πρόθεσή τους είναι να δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στο πώς αυτός ο συμπληρωματικός χαρακτήρας μπορεί να συναντηθεί στα ψηφιακά περιβάλλοντα.

Για παράδειγμα, οι πτυχές της **πολυγλωσσικής ικανότητας** είναι απαραίτητες κατά την ανάγνωση σε χαρτί ή σε οθόνη. Σύμφωνα με τη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τις Βασικές Ικανότητες για τη Δια Βίου Μάθηση, η πολυγλωσσική ικανότητα περιλαμβάνει, για παράδειγμα, *«τις ικανότητες διάκρισης και χρήσης διαφορετικών τύπων πηγών, αναζήτησης, συλλογής και επεξεργασίας πληροφοριών»*. Αυτές οι ικανότητες καλούνται να αξιοποιηθούν κατά την αξιολόγηση διαδικτυακού περιεχομένου και των πηγών του, μια ικανότητα που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του πληροφοριακού γραμματισμού στο σημερινό, πλούσιο σε μέσα ενημέρωσης, περιβάλλον (ικανότητα 1.2).

Από την άλλη πλευρά, μία από τις ικανότητες που περιλαμβάνει το DigComp ορίζει την ενεργό συμμετοχή στα κοινά (ικανότητα 2.3). Η ενεργός συμμετοχή στα κοινά ορίζεται στη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τις Βασικές Ικανότητες ως *«η ικανότητα να ενεργεί κανείς ως υπεύθυνος πολίτης και να συμμετέχει πλήρως στην πολιτική και κοινωνική ζωή»*. Τα νέα παραδείγματα επιχειρούν να καταδείξουν αυτή τη διασύνδεση, αναδεικνύοντας γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που είναι συμπληρωματικές και για τα δύο θέματα.

Επιπλέον, η ενεργός συμμετοχή στα κοινά συνδέεται και με τον **γραμματισμό των μέσων** περιγράφοντας *«την ικανότητα πρόσβασης, κριτικής κατανόησης και αλληλεπίδρασης τόσο με τις παραδοσιακές όσο και με τις νέες μορφές μέσων και της κατανόησης του ρόλου και των λειτουργιών τους στις δημοκρατικές κοινωνίες»*. Επομένως, μπορεί να ειπωθεί ότι ο γραμματισμός των μέσων, ο οποίος είναι ένα νέο θέμα που προστέθηκε στον ορισμό της ψηφιακής ικανότητας το 2018, βρίσκεται στη διασύνδεση μεταξύ της **ενεργού συμμετοχής στα κοινά** και της **ψηφιακής ικανότητας**.

Οι αναφορές στην **προσωπική, κοινωνική και μεταγλωσσική ικανότητα** είναι, επίσης, πολλές στη νέα έκδοση του DigComp, για παράδειγμα στον τομέα της διαχείρισης της μάθησης και της σταδιοδρομίας του ατόμου (ικανότητα 5.4) και της υποστήριξης της σωματικής και συναισθηματικής ευημερίας του ατόμου (ικανότητα 4.3).

Η **ικανότητα του επιχειρείν** στοχεύει στη δημιουργία αξίας στον σημερινό κόσμο. Ο συνδυασμός της με την ψηφιακή ικανότητα, και ιδίως με τη δημιουργική χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών (ικανότητα 5.3), μπορεί να βοηθήσει στη μετατροπή των ιδεών σε αξία για το άτομο και τους άλλους. Από την άλλη πλευρά, η Γνώση του Κώδικα Δεοντολογίας που διέπει τη χρήση του διαδικτύου (ικανότητα 2.5) απορρέει από τη βασική ικανότητα της **πολιτιστικής επίγνωσης και έκφρασης**, αλλά και την **πολυγλωσσική ικανότητα** (η συνύπαρξη διαφορετικών γλωσσών σε κοινωνικό ή ατομικό επίπεδο) και της γλωσσικής πολυμορφίας (το δυναμικό και αναπτυσσόμενο γλωσσικό ρεπερτόριο ενός μεμονωμένου χρήστη / δια βίου μαθητή) που διακρίνεται στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες.

Τα νέα παραδείγματα που παρουσιάζονται στην επικαιροποιημένη έκδοση έχουν στόχο να δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στο πώς αυτές οι διασυνδέσεις μπορεί να συναντηθούν σε ψηφιακά περιβάλλοντα (οι διασυνδέσεις που επισημαίνονται παραπάνω δεν είναι εξαντλητικές).

Το πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων για τους πολίτες

Στο DigComp 2.2, η ψηφιακή ικανότητα συγκροτείται από ικανότητες σε πέντε τομείς (ΣΧΗΜΑ 3): γραμματισμός πληροφοριών και δεδομένων, επικοινωνία και συνεργασία, δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου, ασφάλεια, και επίλυση προβλημάτων.

Οι 3 πρώτοι τομείς αφορούν ικανότητες που μπορούν να αποδοθούν σε συγκεκριμένες δραστηριότητες και χρήσεις. Από την άλλη πλευρά, οι τομείς 4 και 5 (ασφάλεια και επίλυση προβλημάτων) είναι «οριζόντιοι», καθώς εφαρμόζονται σε κάθε είδους δραστηριότητα που διεξάγεται με ψηφιακά μέσα. Τα στοιχεία της επίλυσης προβλημάτων, ειδικότερα, υπάρχουν σε όλες τις ικανότητες. Εν τούτοις ορίστηκε ένας διακριτός τομέας για να τονιστεί η σημασία αυτής της πτυχής για την αξιοποίηση της τεχνολογίας και των ψηφιακών πρακτικών.

ΣΧΗΜΑ 3 Το πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων για τους πολίτες DigComp 2.2

ΤΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ DIGCOMP 2.2

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται λεπτομερώς η έκδοση DigComp 2.2. Σε αυτή τη γραφική διάταξη, παρουσιάζεται κάθε ικανότητα με τις πέντε διαστάσεις της, η οποία εκτείνεται σε δύο πλευρές της σελίδα.

Κάθε τομέας ικανοτήτων (Διάσταση 1) έχει το δικό του χρώμα, το οποίο χρησιμοποιείται για την απεικόνιση όλων των ικανοτήτων εντός του τομέα (Διάσταση 2). Ο τομέας αναγράφεται πάνω δεξιά στη σελίδα.

DigComp 2.2		14	ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ			
1.1. Περιηγούμενα στο διαδίκτυο, αναζήτση και φιλτράρισμα δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο		Διατιμώνω τις ανάγκες πληροφόρησης, αναζήτση δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο σε ψηφιακό περιβάλλοντα, αποκτώ πρόσβαση και πλοήγηση σε αυτά. Δημιουργώ και ενημερώνω προσωπικές στρατηγικές αναζήτσης.	
ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ			
ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • προσδιορίζω τις ανάγκες μου για πληροφορίες, • βρίσκω δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο μέσω μιας απλής αναζήτσης σε ψηφιακά περιβάλλοντα, • βρίσκω τον τρόπο πρόσβασης σε αυτά τα δεδομένα, τις πληροφορίες και το περιεχόμενο και να πλοηγηθώ σε αυτά, • προσδιορίζω απλές προσωπικές στρατηγικές αναζήτσης.
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • προσδιορίζω τις ανάγκες μου για πληροφορίες, • βρίσκω δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο μέσω μιας απλής αναζήτσης σε ψηφιακά περιβάλλοντα, • βρίσκω τον τρόπο πρόσβασης σε αυτά τα δεδομένα, τις πληροφορίες και το περιεχόμενο και να πλοηγηθώ σε αυτά, • προσδιορίζω απλές προσωπικές στρατηγικές αναζήτσης.
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εξηγή τις ανάγκες μου για πληροφορίες, • κάνω σαφώς ορισμένες και συνήθεις αναζητήσεις για να βρω δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο σε ψηφιακά περιβάλλοντα, • εξηγή πώς γίνεται η πρόσβαση και η πλοήγηση σε δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο • εξηγή σαφώς ορισμένες και συνήθεις προσωπικές στρατηγικές αναζήτσης.
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνθηματικά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • περιγράψω ανάγκες πληροφόρησης, • οργανώσω τις αναζητήσεις δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ψηφιακά περιβάλλοντα, • περιγράψω τον τρόπο πρόσβασης στα δεδομένα, τις πληροφορίες και το περιεχόμενο και να πλοηγηθώ σ' αυτά, • οργανώσω προσωπικές στρατηγικές αναζήτσης.
ΠΡΟΣΦΕΡΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • ανταποκρίνομαι στις ανάγκες πληροφόρησης, • εμφανίζω αναζητήσεις για τη εύρεση δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ψηφιακά περιβάλλοντα, • δένω πώς γίνεται η πρόσβαση στα δεδομένα, τις πληροφορίες και το περιεχόμενο και η πλοήγηση σε αυτά, • προτείνω στρατηγικές προσωπικές αναζήτσης.
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εξολογώ την ανάγκη για πληροφορίες, • προσδιορίζω τη στρατηγική της αναζήτσης μου για να βρω τα καταλληλότερα δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο σε ψηφιακά περιβάλλοντα, • εξηγή πώς να αποκτώ πρόσβαση στα καταλληλότερα δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο και να πλοηγηθώ σε αυτά, • προσώσω τις προσωπικές μου στρατηγικές αναζήτσης.
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΛΙΞΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό που σχετίζονται με την περιήγηση, αναζήτση και φιλτράρισμα δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου, • ενομοιοτύπω τις γνώσεις μου για να συνεπάρω σε επαγγελματικές πρακτικές και γνώσεις και να καθοδηγή άλλους στην περιήγηση, αναζήτση και φιλτράρισμα δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου.
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς, αλληλένδετους παράγοντες που σχετίζονται με την περιήγηση, την αναζήτση και το φιλτράρισμα δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου, • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα.

Οι αποχρώσεις του ίδιου χρώματος χρησιμοποιούνται για τα επίπεδα επάρκειας (Διάσταση 3).

Πώς να το διαβάσετε;

Χρησιμοποιούνται διάφορες **γραφικές αναπαράστασεις** για τη βελτίωση της αναγνωσιμότητας, οι οποίες εξηγούνται παρακάτω.

Μια κόκκινη κουκκίδα χρησιμοποιείται για την παρουσίαση της νέας Διάστασης 4. Βοηθά τον αναγνώστη να εντοπίσει γρήγορα το επικαιροποιημένο τμήμα.

DigComp 2.2		14	ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ			
Γνώσεις		Δεξιότητες	
Στάσεις			
<p>1. Γνωρίζω ότι κάποιο διαδικτυακό περιεχόμενο, που βρήκα ως αποτέλεσμα αναζήτησης, μπορεί να μην είναι αναγκαία πρόσβαση ή εύληπτο διαθέσιμο και μπορεί να απαιτεί χρήση ή εγγραφή σε μια υπηρεσία για να υπάρχει πρόσβαση σε αυτό.</p> <p>2. Γνωρίζω ότι το διαδικτυακό περιεχόμενο που είναι διαθέσιμο στους χρήστες κομίζει χρηματικό κόστος, συντάκ πληρωτέα (έμμεσα από τη διαφήμιση ή την πώληση των δεδομένων του χρήστη).</p> <p>3. Γνωρίζω ότι τα αποτελέσματα αναζήτησης, οι ροές δραστηριότητας μέσω κοινωνικής δικτύωσης και οι προτάσεις περιεχομένου στο διαδίκτυο επηρεάζονται από μια σειρά παραγόντων. Αυτοί οι παράγοντες περιλαμβάνουν τους όρους αναζήτησης που χρησιμοποιούνται, το πλαίσιο (π.χ. γεωγραφική τοποθεσία, τη συσκευή (π.χ. φορητό υπολογιστή ή κινητό τηλέφωνο), τους τοπικούς κανονισμούς (που μερικές φορές υπαγορεύουν τι μπορεί ή δεν μπορεί να εμφανιστεί), τη συμπεριφορά άλλων χρηστών (π.χ. δημοφιλείς αναζητήσεις ή συστάσεις) και την προηγούμενη διαδικτυακή συμπεριφορά του ίδιου του χρήστη στο διαδίκτυο.</p> <p>4. Γνωρίζω ότι οι μηχανές αναζήτησης, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι πλατφόρμες περιεχομένου χρησιμοποιούν συχνά αλγόριθμους τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ) για να δημιουργήσουν απαντήσεις που προσαρμόζονται στον μηχανισμό χρήστη (π.χ. οι χρήστες συνεχίζουν να βλέπουν παράμοια αποτελέσματα ή περιεχόμενο). Αυτό αναφέρεται συχνά ως «εξατομίκευση». TN</p> <p>5. Γνωρίζω ότι οι αλγόριθμοι τεχνητής νοημοσύνης λειτουργούν με τρόπους που συνήθως δεν είναι ορατοί ή εύκολα κατανοητοί από τους χρήστες. Αυτό αναφέρεται συχνά ως «λήθη αποφασιστική» ή «μυστικό κουτί», καθώς μπορεί να είναι αδύνατο να εντοπιστεί πώς και γιατί ένας αλγόριθμος κάνει συγκεκριμένες προτάσεις ή προβλέψεις. TN</p> <p>6. Μπορώ να επέξω τη μηχανή αναζήτησης που πιθανότατα ανταποκρίνεται στις ανάγκες κάποιου, καθώς διαφορετικές μηχανές μπορούν να παρέχουν διαφορετικά αποτελέσματα ακόμη και για την ίδια αναζήτηση.</p> <p>7. Γνωρίζω πώς να βελτιώνω τα αποτελέσματα αναζήτησης χρησιμοποιώντας τις προηγμένες δυνατότητες μιας μηχανής αναζήτησης (π.χ. προσαρμόζοντας ακριβή φράση, γλώσσα, περιοχή, ημερομηνία τελευταίας ενημέρωσης).</p> <p>8. Γνωρίζω πώς να διατυπώνω ερωτήματα αναζήτησης για να επεκταθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα κατά την αλληλεπίδραση με ψηφιακούς βοηθούς (π.χ. Siri, Alexa, Cortana, Google Assistant), όπως, για παράδειγμα, αναγνωρίζοντας ότι, για να μπορέσει το σύστημα να ανταποκριθεί όπως απαιτείται, τα ερωτήματα πρέπει να μην επιδέχεται παρερμηνείας και να εκφραστούν καθαρά. TN</p> <p>9. Μπορώ να χρησιμοποιώ πληροφορίες που παρουσιάζονται ως υπερυπόδειγμα, σε μη κειμενική μορφή (π.χ. διαγράμματα ροής, γλωσσικά κάρτες) και σε δυναμικές αναπαράστασεις (π.χ. δεδομένα).</p> <p>10. Αναπτύσσω αποτελεσματικές μεθόδους αναζήτησης για προσωπικούς σκοπούς (π.χ. περιηγήματα σε μια λίστα με τις πιο δημοφιλείς ταινίες) και για επαγγελματικούς σκοπούς (π.χ. εύρεση κατάλληλων αγγελιών εργασίας).</p> <p>11. Γνωρίζω πώς να χειρίζομαι την υπερπληροφόρηση και την «πληροφόρηση» (δηλαδή την αύξηση ψευδών ή παραπληροφορητικών πληροφοριών κατά τη διάρκεια μια διαδικασίας προσαρμοζόμενης μεθόδους και στρατηγικές προσωπικής αναζήτησης.</p>			
<p>12. Απορρίπτω ακόμη τους παραπροσώπων και σκεπάζω στην απομνημόνευση υπερπληροφόρησης κατά την πρόσβαση και την πλοήγηση σε πληροφορίες, δεδομένα και περιεχόμενο.</p> <p>13. Εκτιμώ τα εργαλεία που έχουν σχεδιαστεί για την προστασία του απορρήτου της αναζήτησης και άλλων δικαιωμάτων των χρηστών (π.χ. προγράμματα περιήγησης όπως το DuckDuckGo).</p> <p>14. Στιβάζω τα ηλεκτρονικά και τα μηχανήματα της χρήσης μηχανών αναζήτησης που βασίζονται σε τεχνητή νοημοσύνη (π.χ. ενώ μπορεί να βοηθούν τους χρήστες να βρουν σε κίνητο την ιδιωτικότητα και τα προσωπικά δεδομένα ή να ενδύουν τους χρήστες σε εμπορικά συμπεριφορές). TN</p> <p>15. Με ασπασθεί οι πολλές διαδικτυακές πληροφορίες και περιεχόμενο ενδέχεται να μην είναι προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία, για παράδειγμα να χρήστες οι οποίοι χρειάζονται τεχνολογίες ανάγνωσης οθόνης που διαβάζουν δυνατά το περιεχόμενο μιας ιστοσελίδας. CVI</p>			

Τα παραδείγματα για την Τεχνητή Νοημοσύνη, την Απομακρυσμένη Εργασία και την Ψηφιακή Προσβασιμότητα επισημαίνονται με τις ενδείξεις (TN), (AE) και (ΨΠ) αντίστοιχα.

TN Τεχνητή Νοημοσύνη
AE Απομακρυσμένη Εργασία
CVI Ψηφιακή Πρόσβαση

1. Γραμματισμός πληροφοριών και δεδομένων

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

1.1. Περιηγούμαι στο διαδίκτυο, αναζητώ και φιλτράρω δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο

Διατυπώνω τις ανάγκες πληροφόρησης, αναζητώ δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο σε ψηφιακά περιβάλλοντα, αποκτώ πρόσβαση και πλοηγούμαι σε αυτά. Δημιουργώ και ενημερώνω προσωπικές στρατηγικές αναζήτησης.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> προσδιορίζω τις ανάγκες μου για πληροφορίες βρίσκω δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο μέσω μιας απλής αναζήτησης σε ψηφιακά περιβάλλοντα βρίσκω τον τρόπο πρόσβασης σε αυτά τα δεδομένα, τις πληροφορίες και το περιεχόμενο και να πλοηγούμαι σε αυτά προσδιορίζω απλές προσωπικές στρατηγικές αναζήτησης
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> προσδιορίζω τις ανάγκες μου για πληροφορίες βρίσκω δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο μέσω μιας απλής αναζήτησης σε ψηφιακά περιβάλλοντα βρίσκω τον τρόπο πρόσβασης σε αυτά τα δεδομένα, τις πληροφορίες και το περιεχόμενο και να πλοηγούμαι σε αυτά προσδιορίζω απλές προσωπικές στρατηγικές αναζήτησης
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> εξηγώ τις ανάγκες μου για πληροφορίες κάνω σαφώς ορισμένες και συνήθεις αναζητήσεις για να βρω δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο σε ψηφιακά περιβάλλοντα εξηγώ πώς γίνεται η πρόσβαση και η πλοήγηση σε δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο εξηγώ σαφώς ορισμένες και συνήθεις προσωπικές στρατηγικές αναζήτησης
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> περιγράφω ανάγκες πληροφόρησης οργανώνω τις αναζητήσεις δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ψηφιακά περιβάλλοντα περιγράφω τον τρόπο πρόσβασης στα δεδομένα, τις πληροφορίες και το περιεχόμενο που αναζητώ και πλοηγούμαι σ' αυτά οργανώνω προσωπικές στρατηγικές αναζήτησης
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> ανταποκρίνομαι στις ανάγκες πληροφόρησης εφαρμόζω αναζητήσεις για την εύρεση δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ψηφιακά περιβάλλοντα δείχνω πώς γίνεται η πρόσβαση στα δεδομένα, τις πληροφορίες και το περιεχόμενο και η πλοήγηση σε αυτά προτείνω στρατηγικές προσωπικής αναζήτησης
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> αξιολογώ την ανάγκη για πληροφορίες προσαρμόζω τη στρατηγική της αναζήτησής μου για να βρω τα καταλληλότερα δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο σε ψηφιακά περιβάλλοντα εξηγώ πώς να αποκτώ πρόσβαση στα καταλληλότερα δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο και να πλοηγούμαι σε αυτά ποικίλλω τις προσωπικές μου στρατηγικές αναζήτησης
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό που σχετίζονται με την περιήγηση σε ψηφιακό περιβάλλον, αναζήτηση και φιλτράρισμα δεδομένων πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συνεισφέρω σε επαγγελματικές πρακτικές και γνώσεις και να καθοδηγώ άλλους στην περιήγηση, αναζήτηση και φιλτράρισμα δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς, αλληλένδετους παράγοντες που σχετίζονται με την περιήγηση, την αναζήτηση και το φιλτράρισμα δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

1. Γνωρίζω ότι κάποιο διαδικτυακό περιεχόμενο, που βρήκα ως αποτέλεσμα αναζήτησης, μπορεί να μην είναι ανοιχτής πρόσβασης ή ελεύθερα διαθέσιμο και μπορεί να απαιτεί χρέωση ή εγγραφή σε μια υπηρεσία για να υπάρχει πρόσβαση σε αυτό.
2. Γνωρίζω ότι το διαδικτυακό περιεχόμενο, που είναι διαθέσιμο στους χρήστες χωρίς χρηματικό κόστος, συχνά πληρώνεται έμμεσα από τη διαφήμιση ή την πώληση των δεδομένων του χρήστη.
3. Γνωρίζω ότι τα αποτελέσματα αναζήτησης, οι ροές δραστηριότητας μέσω κοινωνικής δικτύωσης και οι προτάσεις περιεχομένου στο διαδίκτυο επηρεάζονται από μια σειρά παραγόντων. Αυτοί οι παράγοντες περιλαμβάνουν τους όρους αναζήτησης που χρησιμοποιούνται, το πλαίσιο (π.χ. γεωγραφική τοποθεσία), τη συσκευή (π.χ. φορητό υπολογιστή ή κινητό τηλέφωνο), τους τοπικούς κανονισμούς (που μερικές φορές υπαγορεύουν τι μπορεί ή δεν μπορεί να εμφανιστεί), τη συμπεριφορά άλλων χρηστών (π.χ. δημοφιλείς αναζητήσεις ή συστάσεις) και την προηγούμενη διαδικτυακή συμπεριφορά του ίδιου του χρήστη στο διαδίκτυο.
4. Γνωρίζω ότι οι μηχανές αναζήτησης, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι πλατφόρμες περιεχομένου χρησιμοποιούν συχνά αλγόριθμους τεχνητής νοημοσύνης (TN) για να δημιουργήσουν απαντήσεις που προσαρμόζονται στον μεμονωμένο χρήστη (π.χ. οι χρήστες συνεχίζουν να βλέπουν παρόμοια αποτελέσματα ή περιεχόμενο). Αυτό αναφέρεται συχνά ως «εξατομίκευση». **TN**
5. Γνωρίζω ότι οι αλγόριθμοι τεχνητής νοημοσύνης λειτουργούν με τρόπους που συνήθως δεν είναι ορατοί ή εύκολα κατανοητοί από τους χρήστες. Αυτό αναφέρεται συχνά ως λήψη αποφάσεων μέσα σε «μαύρο κουτί», καθώς μπορεί να είναι αδύνατο να εντοπιστεί πώς και γιατί ένας αλγόριθμος κάνει συγκεκριμένες προτάσεις ή προβλέψεις. **TN**

Δεξιότητες

6. Μπορώ να επιλέξω τη μηχανή αναζήτησης που πιθανότατα ανταποκρίνεται στις ανάγκες κάποιου, καθώς διαφορετικές μηχανές μπορούν να παρέχουν διαφορετικά αποτελέσματα ακόμη και για την ίδια αναζήτηση.
7. Γνωρίζω πώς να βελτιώνω τα αποτελέσματα αναζήτησης χρησιμοποιώντας τις προηγμένες δυνατότητες μιας μηχανής αναζήτησης (π.χ. προσδιορίζοντας ακριβή φράση, γλώσσα, περιοχή, ημερομηνία τελευταίας ενημέρωσης).
8. Γνωρίζω πώς να διατυπώνω ερωτήματα αναζήτησης για να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα κατά την αλληλεπίδραση με ψηφιακούς βοηθούς (π.χ. Siri, Alexa, Cortana, Google Assistant), όπως, για παράδειγμα, αναγνωρίζοντας ότι, για να μπορέσει το σύστημα να ανταποκριθεί όπως απαιτείται, το ερώτημα πρέπει να μην επιδέχεται παρερμηνείας και να εκφωνείται καθαρά. **TN**
9. Μπορώ να χρησιμοποιήσω πληροφορίες που παρουσιάζονται ως υπερσύνδεσμοι, σε μη κειμενική μορφή (π.χ. διαγράμματα ροής, γνωσιακοί χάρτες) και σε δυναμικές αναπαραστάσεις (π.χ. δεδομένα).
10. Αναπτύσσω αποτελεσματικές μεθόδους αναζήτησης για προσωπικούς σκοπούς (π.χ. περιηγούμε σε μια λίστα με τις πιο δημοφιλείς ταινίες) και για επαγγελματικούς σκοπούς (π.χ. εύρεση κατάλληλων αγγελιών εργασίας).
11. Γνωρίζω πώς να χειρίζομαι την υπερπληροφόρηση και την «πληροφοριοδημία» (δηλαδή την αύξηση ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών κατά τη διάρκεια μιας πανδημίας) προσαρμόζοντας μεθόδους και στρατηγικές προσωπικής αναζήτησης.

Στάσεις

12. Αποφεύγω σκόπιμα τους περισπασμούς και στοχεύω στην αποφυγή υπερπληροφόρησης κατά την πρόσβαση και την πλοήγηση σε πληροφορίες, δεδομένα και περιεχόμενο.
13. Εκτιμώ τα εργαλεία που έχουν σχεδιαστεί για την προστασία του απορρήτου της αναζήτησης και άλλων δικαιωμάτων των χρηστών (π.χ. προγράμματα περιήγησης όπως το DuckDuckGo).
14. Σταθμίζω τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της χρήσης μηχανών αναζήτησης που βασίζονται σε τεχνητή νοημοσύνη (π.χ. ενώ μπορεί να βοηθούν τους χρήστες να βρίσκουν τις επιθυμητές πληροφορίες, ενδέχεται να θέτουν σε κίνδυνο την ιδιωτικότητα και τα προσωπικά δεδομένα ή να εκθέτουν τους χρήστες σε εμπορικά συμφέροντα). **TN**
15. Με απασχολεί ότι πολλές διαδικτυακές πληροφορίες και περιεχόμενο ενδέχεται να μην είναι προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία, για παράδειγμα σε χρήστες οι οποίοι χρειάζονται τεχνολογίες ανάγνωσης οθόνης που διαβάζουν δυνατά το περιεχόμενο μιας ιστοσελίδας. **ΨΠ**

TN Τεχνητή Νοημοσύνη
ΑΕ Απομακρυσμένη Εργασία
ΨΠ Ψηφιακή Πρόσβαση

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΒΑΣΙΚΟ 1

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

διαδικασία αναζήτησης εργασίας

Με τη βοήθεια ενός συμβούλου εργασίας μπορώ να:

- αναγνωρίσω, από μια λίστα, εκείνες τις διαδικτυακές υπηρεσίες που μπορούν να με βοηθήσουν να αναζητήσω εργασία.
- βρω αυτές τις υπηρεσίες στο κατάστημα εφαρμογών του κινητού μου (π.χ. play store), να αποκτήσω πρόσβαση και να πλοηγηθώ σε αυτές.
- προσδιορίσω από μια λίστα γενικών λέξεων-κλειδιών που είναι διαθέσιμη σε ένα δικτυακό τόπο εύρεσης εργασίας, αυτές που είναι χρήσιμες για εμένα.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

προετοιμασία ομαδικής εργασίας

Με τη βοήθεια ενός εκπαιδευτικού μπορώ να:

- εντοπίσω από μια λίστα που βρήκα στο ηλεκτρονικό βιβλίο μου, ιστότοπους, ιστολόγια και ψηφιακές βάσεις δεδομένων για να αναζητήσω βιβλιογραφία σχετικά με το θέμα της ομαδικής εργασίας.
- αναγνωρίσω την κατάλληλη βιβλιογραφία για το θέμα της ομαδικής εργασίας σε αυτούς τους ιστότοπους, τα ιστολόγια και τις ψηφιακές βάσεις δεδομένων, να αποκτήσω πρόσβαση και να πλοηγηθώ σε αυτήν.
- εντοπίσω, μέσα από μια λίστα γενικών λέξεων-κλειδιών και ετικετών που είναι διαθέσιμες στο ηλεκτρονικό βιβλίο μου, εκείνες που θα ήταν χρήσιμες για την εύρεση βιβλιογραφίας σχετικά με το θέμα της ομαδικής εργασίας.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

1.2. Αξιολογώ δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο

Αναλύω, συγκρίνω και αξιολογώ κριτικά την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα των πηγών δεδομένων, των πληροφοριών και του ψηφιακού περιεχομένου. Αναλύω, ερμηνεύω και αξιολογώ κριτικά τα δεδομένα, τις πληροφορίες και το ψηφιακό περιεχόμενο.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • εντοπίζω την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα κοινών πηγών δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • εντοπίζω την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα κοινών πηγών δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναλύω, συγκρίνω και αξιολογώ την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα σαφώς ορισμένων πηγών δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου • αναλύω, ερμηνεύω και αξιολογώ σαφώς ορισμένα δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναλύω, συγκρίνω και αξιολογώ πηγές δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου • αναλύω, ερμηνεύω και αξιολογώ δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • αξιολογώ την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα διαφορετικών πηγών δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου • αξιολογώ διαφορετικά δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • αξιολογώ κριτικά την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα των πηγών δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου • αξιολογώ κριτικά πληροφορίες, δεδομένα και ψηφιακό περιεχόμενο
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό που σχετίζονται με την ανάλυση και την αξιολόγηση αξιόπιστων πηγών δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ψηφιακά περιβάλλοντα • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συνεισφέρω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στην ανάλυση και αξιολόγηση της αξιοπιστίας και της φερεγγυότητας των δεδομένων, των πληροφοριών και του ψηφιακού περιεχομένου και των πηγών τους
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς, αλληλένδετους παράγοντες που σχετίζονται με την ανάλυση και την αξιολόγηση αξιόπιστων πηγών δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ψηφιακά περιβάλλοντα • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

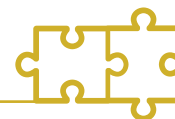
ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 16.** Γνωρίζω ότι τα διαδικτυακά περιβάλλοντα περιέχουν όλους τους τύπους πληροφοριών και περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένης της παραπληροφόρησης και της λανθασμένης πληροφόρησης, και ακόμη κι αν ένα θέμα αναφέρεται ευρέως, δεν σημαίνει απαραίτητα ότι είναι ακριβές.
- 17.** Κατανόω τη διαφορά μεταξύ σκόπιμης παραπληροφόρησης (ψευδείς πληροφορίες με σκοπό την εξαπάτηση των ανθρώπων) και μη σκόπιμης παραπληροφόρησης (ψευδείς πληροφορίες ανεξάρτητα από την πρόθεση εξαπάτησης ή παραπλάνησης των ανθρώπων).
- 18.** Γνωρίζω πόσο σημαντικό είναι να αναγνωρίζω ποιος είναι πίσω από τις πληροφορίες που βρίσκονται στο διαδίκτυο (π.χ. στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης) και να επαληθεύω αυτές τις πληροφορίες ελέγχοντας πολλές πηγές, για να βοηθήσω στην αναγνώριση και την κατανόηση της άποψης ή της μεροληψίας πίσω από συγκεκριμένες πληροφορίες και πηγές δεδομένων.
- 19.** Γνωρίζω ότι κάποιες πληροφορίες ενδέχεται να μην είναι αμερόληπτες εξαιτίας κάποιων παραγόντων (π.χ. δεδομένα, αλγόριθμοι, επιλογές σύνταξης, λογοκρισία, προσωπικοί περιορισμοί ατόμου).
- 20.** Γνωρίζω ότι ο όρος «deep-fakes» αναφέρεται σε εικόνες, βίντεο ή ηχογραφήσεις γεγονότων ή προσώπων, που δημιουργήθηκαν από τεχνητή νοημοσύνη και που δεν συνέβησαν πραγματικά (π.χ. ομιλίες πολιτικών, πρόσωπα διασημοτήτων σε πορνογραφικές εικόνες). Μπορεί να είναι αδύνατο να τα διακρίνει κανείς από την πραγματικότητα. **TN**
- 21.** Γνωρίζω ότι οι αλγόριθμοι τεχνητής νοημοσύνης ενδέχεται να μην έχουν ρυθμιστεί ώστε να παρέχουν μόνο τις πληροφορίες που θέλει ο χρήστης. Μπορεί, επίσης, να ενσωματώνουν ένα εμπορικό ή πολιτικό μήνυμα (π.χ. να ενθαρρύνουν τους χρήστες να παραμείνουν στον ιστότοπο, να παρακολουθήσουν ή να αγοράσουν κάτι συγκεκριμένο, να μοιραστούν συγκεκριμένες απόψεις). Αυτό μπορεί, επίσης, να έχει αρνητικές συνέπειες (π.χ. αναπαραγωγή στερεοτύπων, αναπαραγωγή, διάδοση, επιδείνωση παραπληροφόρησης). **TN**
- 22.** Γνωρίζω ότι τα δεδομένα, από τα οποία εξαρτάται η τεχνητή νοημοσύνη, ενδέχεται να περιλαμβάνουν προκαταλήψεις. Σε αυτήν την περίπτωση, αυτές οι προκαταλήψεις μπορεί να αυτοματοποιηθούν και επιδεινωθούν με τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης. Για παράδειγμα, τα αποτελέσματα αναζήτησης σχετικά με το επάγγελμα μπορεί να περιλαμβάνουν στερεότυπα για ανδρικές ή γυναικείες θέσεις εργασίας (π.χ. άνδρες οδηγούς λεωφορείων, γυναίκες πωλήτριες). **TN**

Δεξιότητες

- 23.** Εξετάζω προσεκτικά τα κορυφαία/πρώτα αποτελέσματα αναζήτησης τόσο σε αναζητήσεις κειμένου όσο και σε ηχητικές, καθώς ενδέχεται να αντικατοπτρίζουν εμπορικά και άλλα ενδιαφέροντα αντί να είναι τα καταλληλότερα αποτελέσματα για το ερώτημα.
- 24.** Ξέρω να ξεχωρίζω τις πληρωμένες καταχωρίσεις από άλλο περιεχόμενο στο διαδίκτυο (π.χ. αναγνώριση διαφημίσεων και μηνυμάτων μάρκετινγκ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή στις μηχανές αναζήτησης) ακόμα κι αν δεν επισημαίνονται ως τέτοιες.
- 25.** Ξέρω πώς να αναλύω και να αξιολογώ κριτικά τα αποτελέσματα αναζήτησης και τις ροές δραστηριότητας των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, να προσδιορίζω την προέλευσή τους, να διακρίνω την παράθεση γεγονότων από τη γνώμη για αυτά και να προσδιορίζω εάν τα αποτελέσματα είναι αληθή ή έχουν περιορισμούς (π.χ. οικονομικά, πολιτικά, θρησκευτικά ενδιαφέροντα).
- 26.** Ξέρω πώς να βρίσκω τον συγγραφέα ή την πηγή των πληροφοριών, για να επαληθεύω εάν είναι αξιόπιστες (π.χ. ειδήμων ή αυθεντία σε σχετικό κλάδο).
- 27.** Είμαι σε θέση να αναγνωρίζω ότι ορισμένοι αλγόριθμοι τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να ενισχύσουν τις υπάρχουσες απόψεις (ανθρώπων) σε ψηφιακά περιβάλλοντα δημιουργώντας «θαλάμους αντήχησης» (echo chambers) ή «φιλτράσφαιρες» (filter bubbles) (π.χ. εάν μια ροή κοινωνικών μέσων ευνοεί μια συγκεκριμένη πολιτική ιδεολογία, πρόσθετες συστάσεις μπορούν να ενισχύσουν αυτήν την ιδεολογία χωρίς να την εκθέσουν σε αντίθετα επιχειρήματα). **TN**

Στάσεις

- 28.** Έχω την τάση να κάνω κρίσιμες ερωτήσεις για να αξιολογώ την ποιότητα των διαδικτυακών πληροφοριών και να ανησυχώ για τους σκοπούς πίσω από τη διάδοση και την ενίσχυση της παραπληροφόρησης.
- 29.** Επαληθεύω πρόθυμα μια πληροφορία και αξιολογώ την ακρίβεια, την αξιοπιστία και την εγκυρότητά της, ενώ, παράλληλα, προτιμώ τις πρωτογενείς πηγές έναντι των δευτερογενών πηγών πληροφοριών, όπου είναι δυνατόν.
- 30.** Εξετάζω προσεκτικά το πιθανό αποτέλεσμα πριν κάνω κλικ σε έναν σύνδεσμο. Ορισμένοι σύνδεσμοι (π.χ. πειστικοί τίτλοι) θα μπορούσαν να είναι «δόλωμα για κλικ» που οδηγεί τον χρήστη σε διαφημιστικό ή ανεπιθύμητο περιεχόμενο (π.χ. πορνογραφία).

TN Τεχνητή Νοημοσύνη
ΑΕ Απομακρυσμένη Εργασία
ΨΠ Ψηφιακή Πρόσβαση

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ**ΒΑΣΙΚΟ 1****ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

διαδικασία αναζήτησης εργασίας

Με τη βοήθεια ενός συμβούλου εργασίας μπορώ να:

- αναγνωρίσω σε μια λίστα ιστοσελίδων και εφαρμογών που έχει βρει ένας φίλος στο ιστολόγιο ενός γραφείου απασχόλησης, αυτές που χρησιμοποιούνται συνήθως επειδή περιέχουν αξιόπιστες προσφορές εργασίας.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

προετοιμασία ομαδικής εργασίας

Με τη βοήθεια δασκάλου μου μπορώ να:

- αναγνωρίσω, από μια λίστα με ιστολόγια που βρήκα στο σχολικό μου βιβλίο ή σε ψηφιακές βάσεις δεδομένων που περιέχουν διαθέσιμη βιβλιογραφία, εκείνες τις πηγές που χρησιμοποιούνται συνήθως επειδή είναι αξιόπιστες.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

1.3. Διαχειρίζομαι δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο

Οργανώνω, αποθηκεύω και ανακτώ δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο σε ψηφιακά περιβάλλοντα. Οργανώνω και επεξεργάζομαι δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο σε ένα δομημένο περιβάλλον.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> προσδιορίζω πώς να οργανώνω, να αποθηκεύω και να ανακτώ δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο σε ψηφιακά περιβάλλοντα με απλό τρόπο γνωρίζω πού να οργανώνω δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο με απλό τρόπο σε ένα δομημένο περιβάλλον
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> προσδιορίζω πώς να οργανώνω, να αποθηκεύω και να ανακτώ δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο σε ψηφιακά περιβάλλοντα με απλό τρόπο γνωρίζω πού να οργανώνω, να ανακτώ δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο με απλό τρόπο σε ένα δομημένο περιβάλλον
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> επιλέγω δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο προκειμένου να τα οργανώσω, αποθηκεύσω και ανακτήσω με συνήθη τρόπο σε ψηφιακά περιβάλλοντα οργανώνω δεδομένα, πληροφορίες και περιεχόμενο με συνήθη τρόπο σε ένα δομημένο περιβάλλον
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> οργανώνω πληροφορίες, δεδομένα και περιεχόμενο, ώστε να αποθηκεύονται και να ανακτώνται εύκολα οργανώνω πληροφορίες, δεδομένα και περιεχόμενο σε ένα δομημένο περιβάλλον
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> χειρίζομαι πληροφορίες, δεδομένα και περιεχόμενο με τρόπο που να είναι ευκολότερη η οργάνωση, η αποθήκευση και η ανάκτησή τους οργανώνω και επεξεργάζομαι πληροφορίες, δεδομένα και περιεχόμενο σε ένα δομημένο περιβάλλον
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> προσαρμόζω τη διαχείριση πληροφοριών, δεδομένων και περιεχομένου για πιο κατάλληλη και εύκολη ανάκτηση και αποθήκευση προσαρμόζω πληροφορίες, δεδομένα και περιεχόμενο, ώστε η οργάνωση και επεξεργασία τους να γίνεται στο πιο κατάλληλα δομημένο περιβάλλον
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό που σχετίζονται με την οργάνωση, την αποθήκευση και την ανάκτηση δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ένα δομημένο ψηφιακό περιβάλλον αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συνεισφέρω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στη διαχείριση δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου σε ένα δομημένο ψηφιακό περιβάλλον
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς, αλληλένδετους παράγοντες που σχετίζονται με την οργάνωση, την αποθήκευση και την ανάκτηση δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ένα δομημένο ψηφιακό περιβάλλον προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

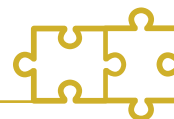
ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 31.** Γνωρίζω ότι πολλές εφαρμογές στο διαδίκτυο και σε κινητά τηλέφωνα συλλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα, όπως προσωπικά δεδομένα, δεδομένα συμπεριφοράς και συγκυριακά δεδομένα (contextual data), στα οποία ο χρήστης μπορεί να έχει πρόσβαση ή να ανακτήσει, για παράδειγμα, για να παρακολουθεί τις δραστηριότητές του στο διαδίκτυο (π.χ. κλικ σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αναζητήσεις στη Google) και εκτός σύνδεσης (π.χ. καθημερινά βήματα, διαδρομές με λεωφορείο στα μέσα μαζικής μεταφοράς).
- 32.** Γνωρίζω ότι, για να υποβληθούν τα δεδομένα (π.χ. αριθμοί, κείμενο, εικόνες, ήχοι) σε επεξεργασία από ένα πρόγραμμα, πρέπει πρώτα να ψηφιοποιηθούν σωστά (δηλαδή να κωδικοποιηθούν ψηφιακά).
- 33.** Γνωρίζω ότι τα δεδομένα που συλλέγονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία, για παράδειγμα από διαδικτυακά συστήματα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αναγνώριση μοτίβων (π.χ. επαναλήψεις) σε νέα δεδομένα (π.χ. άλλες εικόνες, ήχους, κλικ του ποντικιού, διαδικτυακές συμπεριφορές) για περαιτέρω βελτιστοποίηση και εξατομίκευση διαδικτυακών υπηρεσιών (π.χ. διαφημίσεις).
- 34.** Γνωρίζω ότι οι αισθητήρες που χρησιμοποιούνται σε πολλές ψηφιακές τεχνολογίες και εφαρμογές (π.χ. κάμερες παρακολούθησης προσώπου, εικονικοί βοηθοί, φορητές και φορετές συσκευές) παράγουν μεγάλες ποσότητες δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των προσωπικών δεδομένων, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εκπαίδευση ενός συστήματος τεχνητής νοημοσύνης. **TN**
- 35.** Γνωρίζω ότι υπάρχουν ανοιχτά αποθετήρια δεδομένων, όπου ο καθένας μπορεί να βρει δεδομένα για την υποστήριξη ορισμένων δραστηριοτήτων επίλυσης προβλημάτων (π.χ. οι πολίτες μπορούν να χρησιμοποιήσουν ανοιχτά δεδομένα για τη δημιουργία θεματικών χαρτών ή άλλου ψηφιακού περιεχομένου).

Δεξιότητες

- 36.** Ξέρω πώς να συλλέγω ψηφιακά δεδομένα χρησιμοποιώντας βασικά εργαλεία, όπως οι ηλεκτρονικές φόρμες, και να τα παρουσιάζω με προστό τρόπο (π.χ. χρησιμοποιώντας κεφαλίδες σε πίνακες). **ΨΠ**
- 37.** Μπορώ να εφαρμόσω βασικές στατιστικές διαδικασίες σε δεδομένα σε ένα δομημένο περιβάλλον (π.χ. υπολογιστικό φύλλο) για την παραγωγή γραφημάτων και άλλων απεικονίσεων (π.χ. ιστογράμματα, γραφήματα ράβδων, γραφήματα πίτας).
- 38.** Ξέρω πώς να αλληλεπιδρώ με τη δυναμική οπτικοποίηση δεδομένων και να χειρίζομαι δυναμικά γραφήματα (π.χ. όπως παρέχονται από τη Eurostat ή κυβερνητικούς ιστότοπους).
- 39.** Μπορώ να κάνω διάκριση ανάμεσα σε αποθηκευτικούς χώρους διάφορων τύπων (τοπικές συσκευές, τοπικό δίκτυο, νέφος) που είναι οι πιο κατάλληλοι για κάθε χρήση (π.χ. η αποθήκευση στο νέφος προσφέρει μεν πρόσβαση στα δεδομένα οποτεδήποτε και από οπουδήποτε, απαιτεί όμως απαραίτητα διαθέσιμο δίκτυο και μεγάλο χρόνο πρόσβασης).
- 40.** Μπορώ να χρησιμοποιήσω εργαλεία δεδομένων (π.χ. βάσεις δεδομένων, «εξόρυξη» δεδομένων, λογισμικά ανάλυσης) που έχουν σχεδιαστεί για τη διαχείριση και την οργάνωση σύνθετων πληροφοριών, για την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων και της επίλυσης προβλημάτων.

Στάσεις

- 41.** Λαμβάνω υπόψη μου τη διαφάνεια, όταν χειρίζομαι ή παρουσιάζω δεδομένα, για να διασφαλίζω την αξιοπιστία και να εστιάζω σε δεδομένα που υποκρύπτουν σκοτεινά κίνητρα (π.χ. ανηθικότητα, κέρδος, χειραγώγηση) ή έχουν παραπλανητικούς σκοπούς.
- 42.** Προσέχω την ακρίβεια κατά την αξιολόγηση περίπλοκων αναπαραστάσεων δεδομένων (π.χ. πίνακες ή απεικονίσεις), καθώς θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να παραπλανήσουν την κρίση κάποιου προσπαθώντας να δώσουν μια ψευδή αίσθηση αντικειμενικότητας.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ**ΒΑΣΙΚΟ 2****ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

διαδικασία αναζήτησης εργασίας

Στο σπίτι, με την αδερφή μου που τη ρωτάω όποτε τη χρειαστώ, ξέρω πώς και πού να:

- οργανώνω και παρακολουθώ τις διαφημίσεις σε μια εφαρμογή ευρέσεως εργασίας (π.χ. www.indeed.com) του έξυπνου κινητού μου, προκειμένου να τις ανακτώ όταν τις χρειάζομαι κατά τη διαδικασία αναζήτησης εργασίας.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

προετοιμασία ομαδικής εργασίας

Στην τάξη, με μια εκπαιδευτικό που μπορώ να συμβουλευτώ όποτε την χρειάζομαι, μπορώ να:

- βρω μια εφαρμογή στην ταμπλέτα μου για να οργανώσω και να αποθηκεύσω μια λίστα με υπερσυνδέσμους προς ιστότοπους, ιστολόγια και ψηφιακές βάσεις δεδομένων που σχετίζονται με ένα συγκεκριμένο θέμα της βιβλιογραφίας και να τη χρησιμοποιώ για να τους ανακτώ όταν τους χρειάζομαι για την εργασία μου.

2. Επικοινωνία και συνεργασία

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

2.1. Αλληλεπιδρώ μέσω ψηφιακών τεχνολογιών

Αλληλεπιδρώ μέσω ποικίλων ψηφιακών τεχνολογιών και κατανοώ ποια είναι τα κατάλληλα μέσα ψηφιακής επικοινωνίας σε ένα δεδομένο πλαίσιο.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω απλές ψηφιακές τεχνολογίες για να αλληλεπιδρώ • προσδιορίζω τα κατάλληλα απλά μέσα επικοινωνίας για ένα δεδομένο πλαίσιο
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω απλές ψηφιακές τεχνολογίες για να αλληλεπιδρώ • προσδιορίζω τα κατάλληλα απλά μέσα επικοινωνίας για ένα δεδομένο πλαίσιο
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εκτελώ συνήθεις και σαφώς ορισμένες αλληλεπιδράσεις με τις ψηφιακές τεχνολογίες • επιλέγω σαφώς ορισμένα και κατάλληλα μέσα ψηφιακής επικοινωνίας για ένα δεδομένο πλαίσιο
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω μια ποικιλία ψηφιακών τεχνολογιών για αλληλεπίδραση • επιλέγω μια ποικιλία κατάλληλων μέσων ψηφιακής επικοινωνίας για ένα δεδομένο πλαίσιο
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • χρησιμοποιώ μια ποικιλία ψηφιακών τεχνολογιών για να αλληλεπιδρώ • δείχνω τα καταλληλότερα μέσα ψηφιακής επικοινωνίας για ένα δεδομένο πλαίσιο
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • προσαρμόζω μια ποικιλία ψηφιακών τεχνολογιών για την πιο κατάλληλη αλληλεπίδραση • προσαρμόζω τα καταλληλότερα μέσα επικοινωνίας για ένα δεδομένο πλαίσιο
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό που σχετίζονται με την αλληλεπίδραση μέσω ψηφιακών τεχνολογιών και μέσων ψηφιακής επικοινωνίας • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συνεισφέρω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στην αλληλεπίδραση μέσω ψηφιακών τεχνολογιών
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς, αλληλένδετους παράγοντες που σχετίζονται με την αλληλεπίδραση μέσω ψηφιακών τεχνολογιών και μέσων ψηφιακής επικοινωνίας • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

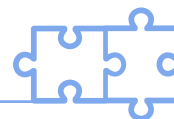
ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 43.** Γνωρίζω ότι πολλές υπηρεσίες επικοινωνίας (π.χ. ανταλλαγή άμεσων μηνυμάτων) και μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι δωρεάν, επειδή πληρώνονται εν μέρει από τη διαφήμιση και τα έσοδα από την εκμετάλλευση των δεδομένων των χρηστών.
- 44.** Γνωρίζω ότι πολλές υπηρεσίες επικοινωνίας και ψηφιακά περιβάλλοντα (π.χ. μέσα κοινωνικής δικτύωσης) χρησιμοποιούν μηχανισμούς όπως η παρακίνηση, η παιγνιοποίηση (gamification) και η χειραγώγηση για να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των χρηστών.
- 45.** Γνωρίζω ποια εργαλεία και υπηρεσίες επικοινωνίας (π.χ. τηλέφωνο, email, βιντεοδιάσκεψη, κοινωνικό δίκτυο, podcast) είναι κατάλληλα σε συγκεκριμένες περιπτώσεις (π.χ. σύγχρονη και ασύγχρονη επικοινωνία), ανάλογα με το κοινό, το πλαίσιο και τον σκοπό της επικοινωνίας. Γνωρίζω ότι ορισμένα εργαλεία και υπηρεσίες παρέχουν επίσης δήλωση προσβασιμότητας (www.gov.gr/info/dilosi-prosvasimotitas). **ΨΠ**
- 46.** Γνωρίζω την ανάγκη να διατυπώνω μηνύματα σε ψηφιακά περιβάλλοντα που να είναι εύκολα κατανοητά από την ομάδα-στόχο ή τον παραλήπτη.

Δεξιότητες

- 47.** Ξέρω πώς να χρησιμοποιώ διάφορες λειτουργίες τηλεδιάσκεψης (π.χ. εποπτεία μιας συνεδρίας, εγγραφή ήχου και βίντεο).
- 48.** Μπορώ να επιτύχω αποτελεσματική επικοινωνία με ασύγχρονο (μη ταυτόχρονο) τρόπο χρησιμοποιώντας ψηφιακά εργαλεία (π.χ. για αναφορές και ενημέρωση, ανταλλαγή ιδεών, παροχή σχολίων και συμβουλών, προγραμματισμό συναντήσεων, ενημέρωση για σημαντικά γεγονότα). **ΑΕ**
- 49.** Ξέρω πώς να χρησιμοποιώ ψηφιακά εργαλεία για ανεπίσημη επικοινωνία με συναδέλφους προκειμένου να αναπτύσσω και να διατηρώ κοινωνικές σχέσεις (π.χ. να συνομιλώ με κάποιον στη διάρκεια ενός διαλείμματος για καφέ). **ΑΕ**
- 50.** Ξέρω πώς να αναγνωρίζω σημάδια που μαρτυρούν εάν κάποιος επικοινωνεί με άνθρωπο ή με ψηφιακό συνομιλητή που βασίζεται σε τεχνητή νοημοσύνη (π.χ. όταν επικοινωνεί με chatbot που βασίζεται σε κείμενο ή φωνή). **TN**
- 51.** Μπορώ να αλληλεπιδρώ με ένα σύστημα τεχνητής νοημοσύνης και να το ανατροφοδοτώ με σχόλια (π.χ. δίνοντας αξιολογήσεις χρηστών, επιστημόσεις «μου άρεσει», ετικέτες σε περιεχόμενο στο διαδίκτυο) για να επηρεάζω το τι θα προτείνει στη συνέχεια (π.χ. να συμπεριλάβει στις προτάσεις του περισσότερες ταινίες παρόμοιες με αυτές που άρεσαν πρόσφατα στο χρήστη). **TN**

Στάσεις

- 52.** Θεωρώ ότι είναι σημαντική η ισορροπία ανάμεσα στις ασύγχρονες και τις σύγχρονες δραστηριότητες επικοινωνίας (π.χ. ελαχιστοποίηση της κούρασης της τηλεδιάσκεψης, σεβασμός του χρόνου των συναδέλφων και των προτιμώμενων ωρών εργασίας).
- 53.** Είμαι πρόθυμος να ακούω τους άλλους και να συμμετέχω σε διαδικτυακές συνομιλίες με αυτοπεποίθηση, σαφήνεια και αμοιβαιότητα, τόσο σε προσωπικά όσο και σε κοινωνικά πλαίσια.
- 54.** Είμαι ανοιχτός σε συστήματα τεχνητής νοημοσύνης που υποστηρίζουν τους ανθρώπους στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σύμφωνα με τους στόχους τους (π.χ. χρήστες που αποφασίζουν ενεργά αν θα ενεργήσουν βάσει μιας σύστασης ή όχι). **TN**
- 55.** Είμαι πρόθυμος να προσαρμόσω μια κατάλληλη στρατηγική επικοινωνίας ανάλογα με την κατάσταση και το ψηφιακό εργαλείο: λεκτικές στρατηγικές (γραπτή, προφορική γλώσσα), μη λεκτικές στρατηγικές (γλώσσα σώματος, εκφράσεις προσώπου, τόνος φωνής), στρατηγικές οπτικών ειδών (σημάδια, εικονίδια, εικονογραφήσεις) ή μικτές στρατηγικές.

TN Τεχνητή Νοημοσύνη
ΑΕ Απομακρυσμένη Εργασία
ΨΠ Ψηφιακή Πρόσβαση

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ 3

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

οργάνωση εκδήλωσης

Μόνος μου μπορώ να:

- αλληλεπιδρώ με συμμετέχοντες και άλλους συναδέλφους χρησιμοποιώντας την εφαρμογή εταιρικού λογαριασμού email στο έξυπνο κινητό μου, προκειμένου να οργανώσω μια εκδήλωση για την εταιρεία μου.
- επιλέξω διαθέσιμες επιλογές στην εφαρμογή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας που χρησιμοποιώ για να οργανώσω την εκδήλωση, όπως να στείλω προσκλήσεις στο ηλεκτρονικό ημερολόγιο (calendar invitations).
- διορθώσω μικρά προβλήματα, όπως μια λανθασμένη διεύθυνση email.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

προετοιμασία ομαδικής εργασίας

Μόνος μου μπορώ να:

- χρησιμοποιήσω μια ευρέως χρησιμοποιούμενη υπηρεσία ανταλλαγής μηνυμάτων στο έξυπνο κινητό μου (π.χ. Facebook Messenger ή WhatsApp) για να μιλήσω με τους συμμαθητές μου και να οργανώσω την ομαδική εργασία.
- επιλέξω άλλα μέσα ψηφιακής επικοινωνίας στην ταμπλέτα της τάξης (π.χ. το φόρουμ της τάξης μου) που θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα για να μιλήσω για τις λεπτομέρειες της οργάνωσης της ομαδικής εργασίας.
- διορθώσω προβλήματα όπως η προσθήκη ή η διαγραφή μελών στην ομάδα συνομιλίας.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

2.2. Χρησιμοποιώ από κοινού πληροφορίες και περιεχόμενο, μέσω ψηφιακών τεχνολογιών

Μοιράζομαι δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο με άλλους μέσω κατάλληλων ψηφιακών τεχνολογιών. Ενεργώ ως ενδιάμεσος, γνωρίζω τις πρακτικές αναφοράς στις πηγές και απόδοσης της πνευματικής ιδιοκτησίας.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλές κατάλληλες ψηφιακές τεχνολογίες για κοινή χρήση δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου • αναγνωρίζω απλές πρακτικές αναφοράς στις πηγές και απόδοσης της πνευματικής ιδιοκτησίας
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλές κατάλληλες ψηφιακές τεχνολογίες για κοινή χρήση δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου • αναγνωρίζω απλές πρακτικές αναφοράς στις πηγές και απόδοσης της πνευματικής ιδιοκτησίας
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω συνήθειες, σαφώς ορισμένες και κατάλληλες ψηφιακές τεχνολογίες για την κοινή χρήση δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου • εξηγώ πώς ενεργώ ως ενδιάμεσος για την ανταλλαγή πληροφοριών και περιεχομένου μέσω συνήθων και σαφώς ορισμένων ψηφιακών τεχνολογιών • περιγράψω συνήθειες και σαφώς ορισμένες πρακτικές αναφοράς στις πηγές και απόδοσης της πνευματικής ιδιοκτησίας
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • χειρίζομαι τις κατάλληλες ψηφιακές τεχνολογίες για να μοιράζομαι δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο • εξηγώ πώς ενεργώ ως ενδιάμεσος για την ανταλλαγή πληροφοριών και περιεχομένου μέσω ψηφιακών τεχνολογιών • περιγράψω πρακτικές αναφοράς στις πηγές και απόδοσης της πνευματικής ιδιοκτησίας
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • μοιράζομαι δεδομένα, πληροφορίες και ψηφιακό περιεχόμενο μέσω μιας ποικιλίας κατάλληλων ψηφιακών εργαλείων • δείχνω πώς μπορεί κάποιος να ενεργεί ως ενδιάμεσος για την ανταλλαγή πληροφοριών και περιεχομένου μέσω ψηφιακών τεχνολογιών • εφαρμόζω μια ποικιλία πρακτικών αναφοράς στις πηγές και απόδοσης της πνευματικής ιδιοκτησίας
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • αξιολογώ τις καταλληλότερες ψηφιακές τεχνολογίες για την ανταλλαγή πληροφοριών και περιεχομένου • προσαρμόζω τον διαμεσολαβητικό μου ρόλο • ποικίλλω τη χρήση των καταλληλότερων πρακτικών αναφοράς στις πηγές και απόδοσης της πνευματικής ιδιοκτησίας
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό που σχετίζονται με την κοινή χρήση μέσω ψηφιακών τεχνολογιών • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συνεισφέρω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στην ανταλλαγή μέσω ψηφιακών τεχνολογιών
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς, αλληλένδετους παράγοντες που σχετίζονται με την κοινή χρήση μέσω ψηφιακών τεχνολογιών • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

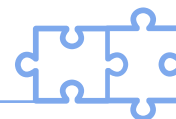
ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 56.** Γνωρίζω πως ό,τι μοιράζεται κάποιος δημόσια στο διαδίκτυο (π.χ. εικόνες, βίντεο, ήχοι) μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκπαίδευση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Για παράδειγμα, εμπορικές εταιρείες λογισμικού που αναπτύσσουν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για την αναγνώριση προσώπου, μπορούν να χρησιμοποιήσουν προσωπικές εικόνες που κοινοποιούνται στο διαδίκτυο (π.χ. οικογενειακές φωτογραφίες), για να εκπαιδεύσουν και να βελτιώσουν την ικανότητα του λογισμικού να αναγνωρίζει αυτόματα αυτά τα άτομα σε άλλες εικόνες, κάτι που μπορεί να μην είναι επιθυμητό (π.χ. μπορεί να αποτελεί παραβίαση της ιδιωτικής ζωής). **TN**
- 57.** Γνωρίζω τον ρόλο και τις ευθύνες του διαδικτυακού συντονιστή για τη δομή και την καθοδήγηση μιας ομάδας συζήτησης (π.χ. πώς να ενεργώ ως ενδιάμεσος κατά την κοινή χρήση πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου σε ψηφιακά περιβάλλοντα).

Δεξιότητες

- 58.** Ξέρω πώς να κάνω κοινή χρήση ψηφιακού περιεχομένου (π.χ. εικόνες) σε πολλές συσκευές (π.χ. από έξυπνα τηλέφωνα σε υπηρεσίες νέφους).
- 59.** Ξέρω πώς να κάνω κοινή χρήση και να δείχνω πληροφορίες από τη δική μου συσκευή (π.χ. εμφάνιση γραφημάτων από φορητό υπολογιστή) για να υποστηρίξω ένα μήνυμα που μεταδίδεται κατά τη διάρκεια μιας διαδικτυακής συνεδρίας σε πραγματικό χρόνο (π.χ. βιντεοδιάσκεψη). **AE**
- 60.** Μπορώ να επιλέγω και να περιορίζω αυτούς με τους οποίους μοιράζομαι περιεχόμενο (π.χ. δίνω πρόσβαση μόνο σε φίλους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, επιτρέπω μόνο στους συναδέλφους να διαβάζουν και να σχολιάζουν ένα κείμενο).
- 61.** Ξέρω πώς να επιμελούμαι περιεχόμενο σε πλατφόρμες κοινής χρήσης περιεχομένου, ώστε να προσθέτω αξία για τον εαυτό μου και τους άλλους (π.χ. μοιράζομαι λίστες αναπαραγωγής μουσικής, κοινοποιώ σχόλια σε διαδικτυακές υπηρεσίες).
- 62.** Ξέρω πώς να αναγνωρίζω την αρχική πηγή και τους συντάκτες του κοινόχρηστου περιεχομένου.
- 63.** Ξέρω πώς να επισημαίνω ή να αναφέρω ανακριβή ή παραπλανητική πληροφόρηση σε φορείς ελέγχου γεγονότων και σε πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης, για να σταματήσω τη διάδοσή τους.

Στάσεις

- 64.** Είμαι πρόθυμος να μοιραστώ την τεχνογνωσία μου στο διαδίκτυο, για παράδειγμα, παρεμβαίνοντας σε διαδικτυακά φόρουμ, συνεισφέροντας στη Wikipedia ή δημιουργώντας Ανοιχτούς Εκπαιδευτικούς Πόρους.
- 65.** Είμαι ανοιχτός στην κοινή χρήση ψηφιακού περιεχομένου που μπορεί να είναι ενδιαφέρον και χρήσιμο σε άλλους.
- 66.** Έχω την τάση να μη μοιράζομαι ψηφιακούς πόρους εάν δεν μπορώ να αναφέρω τον συγγραφέα ή την πηγή τους με τον κατάλληλο τρόπο.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ 4

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

οργάνωση εκδήλωσης

Μόνος μου μπορώ να:

- χρησιμοποιήσω τον κοινόχρηστο χώρο αποθήκευσης αρχείων της εταιρείας μου για να μοιραστώ την ατζέντα της εκδήλωσης, που δημιούργησα στον υπολογιστή μου.
- δείξω στους συναδέλφους μου πώς να έχουν πρόσβαση από τα έξυπνα τηλέφωνα τους και να μοιράζονται την ατζέντα χρησιμοποιώντας τον κοινόχρηστο χώρο αποθήκευσης αρχείων της εταιρείας μας.
- δείξω στην προϊστάμενή μου, στην ταμπλέτα της, παραδείγματα για τις ψηφιακές πηγές που χρησιμοποιώ για να σχεδιάσω την ατζέντα της εκδήλωσης.
- αντιμετωπίσω οποιοδήποτε θέμα τυχόν προκύψει, όπως απροσδόκητα προβλήματα πρόσβασης στο κοινόχρηστο αρχείο με την αντέντα, ενώ κάνω αυτές τις δραστηριότητες.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

προετοιμασία ομαδικής εργασίας

Μόνος μου μπορώ να:

- χρησιμοποιήσω ένα σύστημα αποθήκευσης στο υπολογιστικό νέφος (cloud-based storage system) όπως το Dropbox ή το Google Drive, για να μοιράζομαι υλικό με άλλα μέλη της ομάδας μου.
- εξηγήσω σε άλλα μέλη της ομάδας μου, χρησιμοποιώντας τον φορητό υπολογιστή της τάξης, πώς μοιράζομαι το υλικό στο ψηφιακό σύστημα αποθήκευσης.
- δείξω στη δασκάλα μου, στην ταμπλέτα της, τις ψηφιακές πηγές που χρησιμοποιώ για να προετοιμάσω το υλικό για ομαδική εργασία.
- αντιμετωπίσω οποιοδήποτε ζήτημα μπορεί να προκύψει, όπως η επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με την αποθήκευση ή την κοινή χρήση αρχείων με άλλα μέλη της ομάδας μου, ενώ κάνω αυτές τις δραστηριότητες.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

2.3. Ενεργός συμμετοχή στα κοινά

Συμμετέχω στην κοινωνία μέσω της χρήσης δημόσιων και ιδιωτικών ψηφιακών υπηρεσιών. Αναζητώ ευκαιρίες για αυτοενδυνάμωση και συμμετέχω ως πολίτης μέσω κατάλληλων ψηφιακών τεχνολογιών.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλές ψηφιακές υπηρεσίες για να συμμετέχω στην κοινωνία ως πολίτης • αναγνωρίζω απλές, κατάλληλες ψηφιακές τεχνολογίες για να ενδυναμώνω τον εαυτό μου και να συμμετέχω στην κοινωνία ως πολίτης
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλές ψηφιακές υπηρεσίες για να συμμετέχω στην κοινωνία ως πολίτης • αναγνωρίζω απλές, κατάλληλες ψηφιακές τεχνολογίες για να ενδυναμώνω τον εαυτό μου και να συμμετέχω στην κοινωνία ως πολίτης
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω συνήθειες και σαφώς ορισμένες ψηφιακές υπηρεσίες για να συμμετέχω στην κοινωνία ως πολίτης • εντοπίζω συνήθειες και σαφώς ορισμένες και κατάλληλες ψηφιακές τεχνολογίες για να ενδυναμώνω τον εαυτό μου και να συμμετέχω στην κοινωνία ως πολίτης
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω ψηφιακές υπηρεσίες για να συμμετέχω στην κοινωνία ως πολίτης • συζητώ κατάλληλες ψηφιακές τεχνολογίες για να ενδυναμώνω τον εαυτό μου και να συμμετέχω στην κοινωνία ως πολίτης
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • προτείνω διαφορετικές ψηφιακές υπηρεσίες για να συμμετέχω στην κοινωνία ως πολίτης • χρησιμοποιώ τις κατάλληλες ψηφιακές τεχνολογίες για να ενδυναμώνω τον εαυτό μου και να συμμετέχω στην κοινωνία ως πολίτης
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • ποικίλλω τη χρήση των καταλληλότερων ψηφιακών υπηρεσιών για να συμμετέχω στην κοινωνία ως πολίτης • ποικίλλω τη χρήση των καταλληλότερων ψηφιακών τεχνολογιών για να ενδυναμώνω τον εαυτό μου και να συμμετέχω στην κοινωνία ως πολίτης
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, που σχετίζονται με τη συμμετοχή στην κοινωνία των πολιτών μέσω των ψηφιακών τεχνολογιών • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συνεισφέρω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στη συμμετοχή τους στην κοινωνία των πολιτών μέσω των ψηφιακών τεχνολογιών
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες που σχετίζονται με τη συμμετοχή στην κοινωνία των πολιτών μέσω των ψηφιακών τεχνολογιών • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 67.** Γνωρίζω διάφορους τύπους ψηφιακών υπηρεσιών στο διαδίκτυο: δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. υπηρεσίες για να με συμβουλευτούν για φορολογικά θέματα ή για να κλείσω ραντεβού σε κέντρο υγειονομικής περίθαλψης), υπηρεσίες που βασίζονται στην κοινότητα (π.χ. αποθετήρια γνώσης, όπως η Wikipedia, υπηρεσίες χαρτών, όπως ο χάρτης Open Street, υπηρεσίες περιβαλλοντικής παρακολούθησης, όπως η Sensor Community) και ιδιωτικές υπηρεσίες (π.χ. ηλεκτρονικό εμπόριο, ηλεκτρονική τραπεζική).
- 68.** Γνωρίζω ότι μια ασφαλής ηλεκτρονική ταυτοποίηση (όπως π.χ. μια Εγκριμένη Διάταξη Δημιουργίας Υπογραφής σε μορφή USB token) δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες να αυξήσουν την ασφάλεια όταν χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχονται από την κυβέρνηση ή τον ιδιωτικό τομέα.
- 69.** Γνωρίζω ότι όλοι οι πολίτες της ΕΕ έχουν το δικαίωμα να μην αποδέχονται αποφάσεις που ελήφθησαν πλήρως αυτοματοποιημένα (π.χ. εάν ένα αυτόματο σύστημα αρνηθεί μια αίτηση πίστωσης, ο πελάτης έχει το δικαίωμα να ζητήσει την αναθεώρηση της απόφασης από ένα άτομο). **TN**
- 70.** Αναγνωρίζω ότι, ενώ η εφαρμογή συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης σε πολλούς τομείς είναι συνήθως αδιαμφισβήτητη (π.χ. η τεχνητή νοημοσύνη που βοηθά στην αποτροπή της κλιματικής αλλαγής), η τεχνητή νοημοσύνη που αλληλεπιδρά άμεσα με τους ανθρώπους και λαμβάνει αποφάσεις για τη ζωή τους, μπορεί συχνά να είναι αμφισβητήσιμη (π.χ. λογισμικό ταξινόμησης βιογραφικών για διαδικασίες πρόσληψης, μοριοδότηση εξετάσεων που μπορεί να καθορίσει την πρόσβαση στην εκπαίδευση). **TN**
- 71.** Γνωρίζω ότι η τεχνητή νοημοσύνη από μόνη της δεν είναι ούτε καλή ούτε κακή. Αυτό που καθορίζει εάν τα αποτελέσματα ενός συστήματος τεχνητής νοημοσύνης είναι θετικά ή αρνητικά για την κοινωνία είναι το πώς σχεδιάζεται και χρησιμοποιείται το σύστημα τεχνητής νοημοσύνης, από ποιον και για ποιους σκοπούς. **TN**
- 72.** Γνωρίζω τις πλατφόρμες της κοινωνίας των πολιτών στο διαδίκτυο που προσφέρουν ευκαιρίες στους πολίτες να συμμετάσχουν σε δράσεις, οι οποίες στοχεύουν στην επίτευξη στόχων βιωσιμότητας σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
- 73.** Γνωρίζω τον ρόλο των παραδοσιακών μέσων ενημέρωσης (π.χ. εφημερίδες, τηλεόραση) και των νέων μορφών μέσων ενημέρωσης (π.χ. μέσα κοινωνικής δικτύωσης, διαδίκτυο) στις δημοκρατικές κοινωνίες.

Δεξιότητες

- 74.** Γνωρίζω πώς να αποκτώ πιστοποιητικά από μια Αρχή πιστοποίησης με σκοπό την ασφαλή ηλεκτρονική ταυτοποίηση.
- 75.** Γνωρίζω πώς να παρακολουθώ τις δημόσιες δαπάνες της τοπικής και εθνικής κυβέρνησης (π.χ. μέσω ανοικτών δεδομένων στον ιστότοπο της κυβέρνησης και πυλών ανοικτών δεδομένων).
- 76.** Γνωρίζω πώς να αναγνωρίζω τομείς στους οποίους η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να αποφέρει οφέλη σε διάφορες πτυχές της καθημερινής ζωής. Για παράδειγμα, στην υγειονομική περίθαλψη η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να συμβάλει στην έγκαιρη διάγνωση, ενώ στη γεωργία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανίχνευση προσβολών από παράσιτα. **TN**
- 77.** Γνωρίζω πώς να συνεργάζομαι με άλλους μέσω ψηφιακών τεχνολογιών για τη βιώσιμη ανάπτυξη της κοινωνίας (π.χ. δημιουργία ευκαιριών για κοινή δράση σε κοινότητες, τομείς και περιφέρειες με διαφορετικά ενδιαφέροντα στις προκλήσεις αειφορίας) έχοντας επίγνωση ότι η χρήση της τεχνολογίας διευκολύνει την συμπερίληψη/συμμετοχή αλλά μπορεί να είναι υπεύθυνη και για αποκλεισμό.

Στάσεις

- 78.** Αλλάζω πρόθυμα τις συνήθειές μου στις συναλλαγές μου και υιοθετώ ψηφιακές διαδικασίες όταν ασχολούμαι με κρατικές και δημόσιες υπηρεσίες.
- 79.** Είμαι σε ετοιμότητα να εξετάζω ηθικά ζητήματα που σχετίζονται με συστήματα τεχνητής νοημοσύνης (π.χ. σε ποια πλαίσια, όπως η καταδίκη εγκλημάτων, δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται οι συστάσεις τεχνητής νοημοσύνης χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση). **TN**
- 80.** Θεωρώ ότι οι υπεύθυνες και εποικοδομητικές συμπεριφορές στο διαδίκτυο είναι θεμέλιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, μαζί με αξίες, όπως ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, η ελευθερία, η δημοκρατία και η ισότητα.
- 81.** Χρησιμοποιώ ενεργά το διαδίκτυο και τις ψηφιακές τεχνολογίες για την αναζήτηση ευκαιριών για εποικοδομητική συμμετοχή στη δημοκρατική λήψη αποφάσεων και τις πολιτικές δραστηριότητες (π.χ. συμμετέχοντας σε διαβουλευσεις που διοργανώνονται από δήμους, υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, ΜΚΟ ή συνυπογράφοντας μια αναφορά σε μια ψηφιακή πλατφόρμα).

TN Τεχνητή Νοημοσύνη
ΑΕ Απομακρυσμένη Εργασία
ΨΠ Ψηφιακή Πρόσβαση

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΠΡΟΗΓΜΕΝΟ 5

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

οργάνωση εκδήλωσης

Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:

- προτείνω και χρησιμοποιώ διαφορετικές επικοινωνιακές στρατηγικές (π.χ. Survey στο Facebook, Hashtags στο Instagram και στο Twitter) για να παρακινήσω τους πολίτες της πόλης μου να συμμετάσχουν στον καθορισμό των κύριων θεμάτων μιας εκδήλωσης σχετικά με τη χρήση της ζάχαρης στην παραγωγή τροφίμων.
- ενημερώσω τους συναδέλφους μου σχετικά με αυτές τις στρατηγικές και να τους δείξω πώς να χρησιμοποιούν κάποιες από αυτές για να ενθαρρύνουν τους πολίτες να συμμετέχουν στα κοινά.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

προετοιμασία ομαδικής εργασίας

Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:

- προτείνω και χρησιμοποιώ διαφορετικά μικρο-ιστολόγια (π.χ. Twitter), ιστολόγια και wikis, για μια δημόσια διαβούλευση σχετικά με τη συμπερίληψη των μεταναστών στη γειτονιά μου, ώστε να μαζέψουμε προτάσεις που θα μας βοηθήσουν να καθορίσουμε το θέμα της ομαδικής εργασίας.
- ενημερώσω τους συμμαθητές μου για αυτές τις ψηφιακές πλατφόρμες και να τους καθοδηγήσω για το πώς να χρησιμοποιήσουν κάποια από αυτές για να ενισχύσουν τη συμμετοχή των πολιτών σε δράσεις για τη γειτονιά τους.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

2.4. Συμπράττω μέσω ψηφιακών τεχνολογιών

Χρησιμοποιώ ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες για συνεργατικές διαδικασίες, για συν-κατασκευή και συν-δημιουργία δεδομένων, πόρων και γνώσης.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω απλά ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες για συνεργατικές διαδικασίες
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω απλά ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες για συνεργατικές διαδικασίες
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω συνήθη και σαφώς ορισμένα ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες για συνεργατικές διαδικασίες
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες για συνεργατικές διαδικασίες
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • προτείνω διαφορετικά ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες για συνεργατικές διαδικασίες
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • ποικίλλω τη χρήση των καταλληλότερων ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών για συνεργατικές διαδικασίες • επιλέγω τα καταλληλότερα ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες για την από κοινού σύνθεση και δημιουργία δεδομένων, πόρων και γνώσης
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • ποικίλλω τη χρήση των καταλληλότερων ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών για συνεργατικές διαδικασίες • επιλέγω τα καταλληλότερα ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες για την από κοινού σύνθεση και δημιουργία δεδομένων, πόρων και γνώσης
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • δημιουργώ λύσεις για την επίλυση σύνθετων προβλημάτων με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, που σχετίζονται με τη χρήση συνεργατικών διαδικασιών και την από κοινού σύνθεση και δημιουργία δεδομένων, πόρων και γνώσης μέσω ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

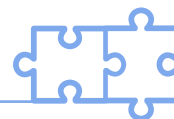
ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 82.** Γνωρίζω τα πλεονεκτήματα της χρήσης ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών για απομακρυσμένες συνεργατικές διαδικασίες (π.χ. εξοικονόμηση του χρόνου που θα απαιτούσαν οι μετακινήσεις, συνύπαρξη εξειδικευμένων δεξιοτήτων ανεξάρτητα από την τοποθεσία).
- 83.** Κατανοώ ότι, προκειμένου να δημιουργηθεί ψηφιακό περιεχόμενο από κοινού με άλλα άτομα, οι καλές κοινωνικές δεξιότητες (π.χ. σαφής επικοινωνία, ικανότητα διευκρίνισης παρεξηγήσεων) είναι σημαντικές για την αντιστάθμιση των περιορισμών της διαδικτυακής επικοινωνίας.

Δεξιότητες

- 84.** Ξέρω πώς να χρησιμοποιώ ψηφιακά εργαλεία σε ένα πλαίσιο συνεργασίας για να σχεδιάζω και να μοιράζομαι εργασίες και ευθύνες με μια ομάδα φίλων, μια οικογένεια, συναθλητές ή συναδέλφους (π.χ. ψηφιακό ημερολόγιο, προγραμματιστές για ταξίδια και δραστηριότητες αναψυχής).
- 85.** Ξέρω πώς να χρησιμοποιώ ψηφιακά εργαλεία για τη διευκόλυνση και τη βελτίωση των διαδικασιών συνεργασίας, για παράδειγμα κοινόχρηστους οπτικούς πίνακες και ψηφιακούς καμβάδες (π.χ. Mural, Miro, Padlet).
- 86.** Ξέρω πώς να συμμετέχω συλλογικά σε ένα wiki (π.χ. να επεξεργάζομαι το άνοιγμα μιας νέας καταχώρισης σε ένα θέμα που λείπει από τη Wikipedia για να αυξήσω τη γνώση του κοινού).
- 87.** Ξέρω πώς να χρησιμοποιώ ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες σε ένα απομακρυσμένο πλαίσιο εργασίας για τη δημιουργία ιδεών και την από κοινού δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου (π.χ. κοινόχρηστοι νοηματικοί χάρτες και πίνακες, εργαλεία δημοσκοπήσης). **ΑΕ**
- 88.** Ξέρω πώς να αξιολογώ τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των ψηφιακών εφαρμογών για να κάνω τη συνεργασία αποτελεσματική (π.χ. χρήση διαδικτυακών χώρων για από κοινού δημιουργία, κοινά εργαλεία διαχείρισης έργων).

Στάσεις

- 89.** Ενθαρρύνω όλους όσοι συνεργαζόμαστε σε ψηφιακά περιβάλλοντα να εκφράσουν τις δικές τους απόψεις επικοινωνητικά.
- 90.** Ενεργώ με αξιόπιστους τρόπους για την επίτευξη ομαδικών στόχων όταν συμμετέχω σε από κοινού κατασκευή πόρων ή γνώσης.
- 91.** Έχω την τάση να χρησιμοποιώ κατάλληλα ψηφιακά εργαλεία για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των μελών μιας ομάδας, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ψηφιακή προσβασιμότητα. **ΨΠ**

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΠΡΟΗΓΜΕΝΟ 6

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

οργάνωση εκδήλωσης

Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:

- χρησιμοποιήσω στη δουλειά μου τα πιο κατάλληλα ψηφιακά εργαλεία (π.χ. Dropbox, Google Drive, wiki), για να δημιουργήσω με τους συναδέλφους μου ένα φυλλάδιο και ένα ιστολόγιο για την εκδήλωση που οργανώνουμε.
- διακρίνω τα κατάλληλα και τα ακατάλληλα ψηφιακά εργαλεία για συνεργατικές διαδικασίες. Ακατάλληλα είναι τα εργαλεία που δεν ανταποκρίνονται στον σκοπό και το εύρος της εργασίας. Για παράδειγμα, δεν είναι πρακτική επιλογή η χρήση μιας συνεργατικής ιστοσελίδας (wiki) για την ταυτόχρονη επεξεργασία κειμένου από δύο άτομα.
- ξεπεράσω απροσδόκητες καταστάσεις που μπορεί να προκύψουν στο ψηφιακό περιβάλλον κατά τη συν-δημιουργία του φυλλαδίου και του ιστολογίου (π.χ. έλεγχος της πρόσβασης στα κοινόχρηστα έγγραφα ή καθοδήγηση ενός συναδέλφου που δυσκολεύεται να αποθηκεύσει αλλαγές σε κάποιο έγγραφο).

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

προετοιμασία ομαδικής εργασίας

Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:

- χρησιμοποιήσω στην ταμπλέτα μου τους καταλληλότερους ψηφιακούς πόρους για να δημιουργήσω ένα βίντεο που σχετίζεται με την ομαδική μας εργασία. Μπορώ, επίσης, να διακρίνω μεταξύ κατάλληλων και ακατάλληλων ψηφιακών πόρων για τη δημιουργία αυτού του βίντεο και να εργαστώ σε ψηφιακό περιβάλλον μαζί με τους συμμαθητές μου.
- ξεπεράσω απροσδόκητες καταστάσεις που προκύπτουν στο ψηφιακό περιβάλλον (π.χ. ένα μέλος δεν ξέρει πώς να ανεβάσει ένα αρχείο στον κοινόχρηστο φάκελο), όταν συνδημιουργώ δεδομένα και περιεχόμενο και φτιάχνω ένα βίντεο για την ομαδική εργασία.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

2.5. Γνωρίζω τον κώδικα δεοντολογίας που διέπει τη χρήση του διαδικτύου

Γνωρίζω τους κανόνες συμπεριφοράς και την τεχνογνωσία που χρειάζονται για τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών και την αλληλεπίδραση σε ψηφιακά περιβάλλοντα (netiquette). Αντιλαμβάνομαι την πολιτισμική ποικιλομορφία και την ποικιλομορφία των γενεών σε ψηφιακά περιβάλλοντα, και προσαρμόζω τις στρατηγικές επικοινωνίας σε συγκεκριμένο κοινό.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • διακρίνω απλούς κανόνες συμπεριφοράς και τεχνικές καθώς χρησιμοποιώ ψηφιακές τεχνολογίες και αλληλεπιδρώ σε ψηφιακά περιβάλλοντα • επιλέγω απλούς τρόπους επικοινωνίας και στρατηγικές προσαρμοσμένες σε κάποιο κοινό • διακρίνω απλές πτυχές πολιτισμικής και διαγενεακής ποικιλομορφίας που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε ψηφιακά περιβάλλοντα
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • διακρίνω απλούς κανόνες συμπεριφοράς και τεχνικές καθώς χρησιμοποιώ ψηφιακές τεχνολογίες και αλληλεπιδρώ σε ψηφιακά περιβάλλοντα • επιλέγω απλούς τρόπους επικοινωνίας και στρατηγικές προσαρμοσμένες σε κάποιο κοινό • διακρίνω απλές πτυχές πολιτισμικής και διαγενεακής ποικιλομορφίας που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε ψηφιακά περιβάλλοντα
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • διευκρινίζω συνήθη και σαφώς ορισμένα πρότυπα συμπεριφοράς και τεχνικές όταν χρησιμοποιώ ψηφιακές τεχνολογίες και αλληλεπιδρώ σε ψηφιακά περιβάλλοντα • εκφράζω συνήθεις και σαφώς ορισμένες στρατηγικές επικοινωνίας προσαρμοσμένες σε κάποιο κοινό • περιγράψω συνήθεις και σαφώς ορισμένες πτυχές της πολιτισμικής και διαγενεακής ποικιλομορφίας που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε ψηφιακά περιβάλλοντα
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • συζητώ για τους κανόνες συμπεριφοράς και τις τεχνικές που χρησιμοποιώ κατά τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών και αλληλεπίδρασης σε ψηφιακά περιβάλλοντα • συζητώ στρατηγικές επικοινωνίας προσαρμοσμένες σε κάποιο κοινό • συζητώ πτυχές πολιτισμικής και διαγενεακής ποικιλομορφίας που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε ψηφιακά περιβάλλοντα
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εφαρμόζω διαφορετικά πρότυπα συμπεριφοράς και τεχνικές ενώ χρησιμοποιώ ψηφιακές τεχνολογίες και αλληλεπιδρώ σε ψηφιακά περιβάλλοντα • εφαρμόζω διαφορετικές στρατηγικές επικοινωνίας σε ψηφιακά περιβάλλοντα προσαρμοσμένα σε κάποιο κοινό • προσαρμόζομαι στην πολιτισμική και τη διαγενεακή ποικιλομορφία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε ψηφιακά περιβάλλοντα
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • προσαρμόζω τους καταλληλότερους κανόνες συμπεριφοράς και τις καταλληλότερες τεχνικές όταν χρησιμοποιώ ψηφιακές τεχνολογίες και αλληλεπιδρώ σε ψηφιακά περιβάλλοντα • προσαρμόζω τις καταλληλότερες στρατηγικές επικοινωνίας σε ψηφιακά περιβάλλοντα σε κάποιο κοινό • προσαρμόζομαι στην πολιτισμική και τη διαγενεακή ποικιλομορφία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε ψηφιακά περιβάλλοντα
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, που σχετίζονται με την ψηφιακή δεοντολογία που σέβεται τα διαφορετικά ακροατήρια και την πολιτισμική και τη διαγενεακή ποικιλομορφία • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συνεισφέρω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στην ψηφιακή δεοντολογία
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, που σχετίζονται με την ψηφιακή δεοντολογία που σέβεται τα διαφορετικά ακροατήρια και την πολιτισμική και τη διαγενεακή ποικιλομορφία • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

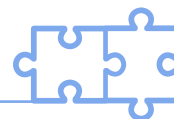
ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 92.** Γνωρίζω τη σημασία των μη λεκτικών μηνυμάτων (π.χ. χαμογελαστά πρόσωπα, εικονίδια-emoji) που χρησιμοποιούνται σε ψηφιακά περιβάλλοντα (π.χ. μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ανταλλαγή άμεσων μηνυμάτων), και ότι η χρήση τους μπορεί να διαφέρει πολιτισμικά μεταξύ χωρών και κοινοτήτων.
- 93.** Έχω επίγνωση της ύπαρξης ορισμένων ευνόητων κανόνων σχετικά με τη συμπεριφορά κάποιου κατά τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών (π.χ. χρήση ακουστικών αντί για ηχεία, όταν δέχεται κλήσεις σε δημόσιους χώρους ή ακούει μουσική).
- 94.** Κατανοώ ότι οι ακατάλληλες συμπεριφορές σε ψηφιακά περιβάλλοντα (π.χ. μέθη, υπερβολικά οικεία ή σαφώς σεξουαλική συμπεριφορά) μπορούν να βλάψουν μακροπρόθεσμα τις κοινωνικές και προσωπικές πτυχές της ζωής.
- 95.** Γνωρίζω ότι η προσαρμογή της συμπεριφοράς κάποιου σε ψηφιακά περιβάλλοντα εξαρτάται από τη σχέση του με άλλους συμμετέχοντες (π.χ. φίλους, συναδέλφους, διευθυντές) και τον σκοπό για τον οποίο γίνεται η επικοινωνία (π.χ. να δώσει οδηγίες, να ενημερώσει, να πείσει, να εξετάσει).
- 96.** Γνωρίζω τις απαιτήσεις ως προς την προσβασιμότητα κατά την επικοινωνία σε ψηφιακά περιβάλλοντα, ώστε να μην αποκλείεται κανένας χρήστης από τη δυνατότητα επικοινωνίας (π.χ. για άτομα με αναπηρίες, ηλικιωμένοι, άτομα με χαμηλό αλφαριθμητισμό). **ΨΠ**

Δεξιότητες

- 97.** Ξέρω πώς να σταματήσω να λαμβάνω ανεπιθύμητα ενοχλητικά μηνύματα ή email.
- 98.** Μπορώ να διαχειρίζομαι τα συναισθήματά μου όταν μιλάω με άλλα άτομα στο διαδίκτυο.
- 99.** Ξέρω πώς να αναγνωρίζω εχθρικά ή υποτιμητικά μηνύματα ή δραστηριότητες στο διαδίκτυο, που στοχεύουν σε συγκεκριμένα άτομα ή ομάδες ατόμων (π.χ. ρητορική μίσους).
- 100.** Μπορώ να διαχειρίζομαι αλληλεπιδράσεις και συνομιλίες σε διαφορετικά κοινωνικο-πολιτισμικά πλαίσια και συγκεκριμένες καταστάσεις.

Στάσεις

- 101.** Πιστεύω ότι είναι απαραίτητο να ορίζονται και να κοινοποιούνται κανόνες εντός ψηφιακών κοινοτήτων (π.χ. κανόνες που να εξηγούν κώδικες συμπεριφοράς για τη δημιουργία, την κοινή χρήση ή τη δημοσίευση περιεχομένου).
- 102.** Έχω την τάση να υιοθετώ μια προοπτική ενσυναίσθησης στην επικοινωνία (π.χ. να ανταποκρίνομαι στα συναισθήματα και τις εμπειρίες ενός άλλου ατόμου, να διαπραγματεύομαι διαφωνίες για να οικοδομήσω και να διατηρήσω σχέσεις σεβασμού και δικαιοσύνης).
- 103.** Σέβομαι, στο διαδίκτυο, τις απόψεις ανθρώπων με διαφορετική κουλτούρα, υπόβαθρο, πεποιθήσεις, αξίες, ή προσωπικές συνθήκες. Ακούω τις απόψεις των άλλων ακόμα κι αν διαφέρουν από τις δικές μου.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ 7

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

οργάνωση εκδήλωσης

Μπορώ να:

- λύσω προβλήματα που προκύπτουν, κατά την επικοινωνία μέσα από ψηφιακά περιβάλλοντα (π.χ. ακατάλληλα σχόλια για τον οργανισμό μου σε ένα κοινωνικό δίκτυο).
- δημιουργήσω κανόνες από αυτή την πρακτική για τους σημερινούς και μελλοντικούς συναδέλφους μου, ώστε να τους χρησιμοποιούν ως κατευθυντήριες οδηγίες και να τους αξιοποιούν κατάλληλα για τη διοργάνωση μελλοντικών εκδηλώσεων.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

προετοιμασία ομαδικής εργασίας

Μπορώ να:

- λύσω προβλήματα «σωστής συμπεριφοράς», που προκύπτουν όταν χρησιμοποιούμε με τους συμμαθητές μου μια ψηφιακή πλατφόρμα συνεργασίας (blog, wiki κ.λπ.) για ομαδική εργασία (π.χ. συμμαθητές που ασκούν κριτική μεταξύ τους).
- δημιουργήσω κανόνες για τη σωστή συμπεριφορά στο διαδίκτυο, όταν δουλεύουμε ομαδικά, οι οποίοι μπορούν να είναι διαθέσιμοι για χρήση μέσα από το ψηφιακό αποθετήριο του σχολείου. Μπορώ, επίσης, να καθοδηγήσω τους συμμαθητές μου ως προς το τι συνιστά σωστή συμπεριφορά κατά την ομαδική εργασία σε μια ψηφιακή πλατφόρμα.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

2.6. Διαχειρίζομαι την ψηφιακή ταυτότητα

Δημιουργώ και διαχειρίζομαι μία ή πολλές ψηφιακές ταυτότητες, μπορώ να προστατεύω την υπόληψή μου, διαχειρίζομαι τα δεδομένα που παράγω με διάφορα ψηφιακά εργαλεία, σε διάφορα περιβάλλοντα και υπηρεσίες.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω μια ψηφιακή ταυτότητα • περιγράψω απλούς τρόπους για να προστατεύω την υπόληψή μου στο διαδίκτυο • αναγνωρίζω απλά δεδομένα που παράγω μέσω ψηφιακών εργαλείων, περιβαλλόντων ή υπηρεσιών
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω μια ψηφιακή ταυτότητα • περιγράψω απλούς τρόπους για να προστατεύω την υπόληψή μου στο διαδίκτυο • αναγνωρίζω απλά δεδομένα που παράγω μέσω ψηφιακών εργαλείων, περιβαλλόντων ή υπηρεσιών
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • διακρίνω μια σειρά από συνήθειες και σαφώς ορισμένες ψηφιακές ταυτότητες • εξηγώ συνήθειες και σαφώς ορισμένους τρόπους προστασίας της υπόληψής μου στο διαδίκτυο • περιγράψω σαφώς ορισμένα δεδομένα που συνήθως παράγω μέσω ψηφιακών εργαλείων, περιβαλλόντων ή υπηρεσιών
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • παρουσιάζω μια ποικιλία συγκεκριμένων ψηφιακών ταυτοτήτων • συζητώ συγκεκριμένους τρόπους προστασίας της υπόληψής μου στο διαδίκτυο • χειρίζομαι κατάλληλα τα δεδομένα που παράγω μέσω ψηφιακών εργαλείων, περιβαλλόντων ή υπηρεσιών
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • χρησιμοποιώ μια ποικιλία ψηφιακών ταυτοτήτων • εφαρμόζω διαφορετικούς τρόπους να προστατεύω την υπόληψή μου στο διαδίκτυο • χρησιμοποιώ δεδομένα που παράγω μέσω πολλών ψηφιακών εργαλείων περιβαλλόντων και υπηρεσιών
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • διακρίνω τις διαφορετικές ψηφιακές ταυτότητες • εξηγώ τους καταλληλότερους τρόπους προστασίας της υπόληψης κάποιου στο διαδίκτυο • αλλάζω τα δεδομένα που παράγονται μέσω πολλών εργαλείων, περιβαλλόντων και υπηρεσιών
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, που σχετίζονται με τη διαχείριση ψηφιακών ταυτοτήτων και την προστασία της διαδικτυακής υπόληψης των ατόμων • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συνεισφέρω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στη διαχείριση της ψηφιακής ταυτότητας
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, που σχετίζονται με τη διαχείριση ψηφιακών ταυτοτήτων και την προστασία της διαδικτυακής υπόληψης των ατόμων • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

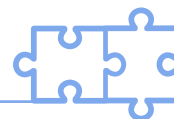
ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 104.** Γνωρίζω ότι η ψηφιακή ταυτότητα αναφέρεται σε: (1) μέθοδο ελέγχου ταυτότητας ενός χρήστη σε έναν ιστότοπο ή μια διαδικτυακή υπηρεσία, και (2) σύνολο δεδομένων που ταυτοποιούν έναν χρήστη μέσω της ανίχνευσης των ψηφιακών δραστηριοτήτων, ενεργειών και συνεισφορών του στο διαδίκτυο ή ψηφιακές συσκευές (π.χ. προβολές σελίδων, ιστορικό αγορών), προσωπικά δεδομένα (π.χ. όνομα, όνομα χρήστη, δεδομένα προφίλ όπως ηλικία, φύλο, χόμπι) και δεδομένα περιβάλλοντος (π.χ. γεωγραφική τοποθεσία).
- 105.** Γνωρίζω ότι τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης συλλέγουν και επεξεργάζονται πολλούς τύπους δεδομένων χρήστη (π.χ. προσωπικά δεδομένα, δεδομένα συμπεριφοράς και δεδομένα συμφραζομένων) για τη δημιουργία προφίλ χρηστών, τα οποία στη συνέχεια χρησιμοποιούνται, για παράδειγμα, για να προβλέψουν τι μπορεί να θέλει να δει ή να κάνει στη συνέχεια ο χρήστης (π.χ. διαφημίσεις με προσφορές ή προτάσεις για προϊόντα και υπηρεσίες). **TN**
- 106.** Γνωρίζω ότι στην ΕΕ, οποιοσδήποτε έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τους διαχειριστές ενός ιστότοπου ή μιας μηχανής αναζήτησης να έχει πρόσβαση στα προσωπικά δεδομένα που διατηρούνται για αυτόν (δικαίωμα πρόσβασης), να ζητήσει να τα ενημερώσουν ή να τα διορθώσουν (δικαίωμα διόρθωσης), και να ζητήσει να τα αφαιρέσουν (δικαίωμα διαγραφής, γνωστό, επίσης, ως Δικαίωμα στη Λήθη).
- 107.** Γνωρίζω ότι υπάρχουν τρόποι περιορισμού και διαχείρισης της παρακολούθησης των δραστηριοτήτων κάποιου στο διαδίκτυο, όπως λειτουργίες λογισμικού (π.χ. ιδιωτική περιήγηση, διαγραφή cookies) και εργαλεία ενίσχυσης του απορρήτου και λειτουργίες προϊόντων/υπηρεσιών (π.χ. προσαρμοσμένη συναίνεση για cookies, εξαίρεση εξατομικευμένων διαφημίσεων).

Δεξιότητες

- 108.** Γνωρίζω πώς να δημιουργώ και να διαχειρίζομαι προφίλ σε ψηφιακά περιβάλλοντα για προσωπικούς σκοπούς (π.χ. συμμετοχή στα κοινά, ηλεκτρονικό εμπόριο, χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης) και επαγγελματικούς σκοπούς (π.χ. δημιουργία προφίλ σε διαδικτυακή πλατφόρμα απασχόλησης).
- 109.** Γνωρίζω πώς να υιοθετώ πρακτικές πληροφόρησης και επικοινωνίας προκειμένου να φτιάξω μια θετική διαδικτυακή ταυτότητα (π.χ. υιοθετώντας υγιείς, ασφαλείς και ηθικές συμπεριφορές, όπως η αποφυγή των στερεότυπων και του καταναλωτισμού).
- 110.** Μπορώ να αναζητώ σε μηχανές αναζήτησης ένα άτομο μέσα από στοιχεία του, όπως το όνομα, και να εντοπίζω το ψηφιακό αποτύπωμά του (π.χ. να εντοπίζω τυχόν κακόβουλες αναρτήσεις ή εικόνες, ώστε να ασκώ τα νόμιμα δικαιώματά μου).
- 111.** Μπορώ να επαληθεύω και τροποποιώ τα μεταδεδομένα (π.χ. τοποθεσία, ώρα) που περιλαμβάνονται σε φωτογραφίες που κοινοποιούνται στο διαδίκτυο, ώστε να προστατεύεται η ιδιωτικότητα.
- 112.** Γνωρίζω ποιες στρατηγικές να χρησιμοποιήσω για τον έλεγχο, τη διαχείριση ή τη διαγραφή δεδομένων που συλλέγουν/επιμελούνται διαδικτυακά συστήματα (π.χ. παρακολούθηση των υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται, καταχώριση διαδικτυακών λογαριασμών, διαγραφή λογαριασμών που δεν χρησιμοποιούνται).
- 113.** Γνωρίζω πώς να τροποποιώ τις ρυθμίσεις χρήστη (π.χ. σε εφαρμογές, λογισμικό, ψηφιακές πλατφόρμες) για να επιτρέπω, να μετριάσω, να απαγορεύω σε συστήματα τεχνητής νοημοσύνης να παρακολουθούν, να συλλέγουν ή να αναλύουν δεδομένα (π.χ. να μην επιτρέπω σε ένα κινητό τηλέφωνο να παρακολουθεί την τοποθεσία του χρήστη). **TN**

Στάσεις

- 114.** Λαμβάνω υπόψη τα πλεονεκτήματα (π.χ. γρήγορη διαδικασία ταυτοποίησης, προτιμήσεις χρήστη) και τους κινδύνους (π.χ. κλοπή ταυτοτήτων, εκμετάλλευση προσωπικών δεδομένων από τρίτους) κατά τη διαχείριση μίας ή πολλαπλών ψηφιακών ταυτοτήτων σε ψηφιακά συστήματα, εφαρμογές και υπηρεσίες.
- 115.** Έχω την τάση να ελέγχω και επιλέγω τα cookies του ιστότοπου που πρόκειται να εγκατασταθούν (π.χ. αποδοχή μόνο τεχνικών cookies), όταν ο ιστότοπος παρέχει στους χρήστες αυτή την επιλογή.
- 116.** Διαφυλάσσω με προσοχή την ιδιωτικότητα στα προσωπικά δεδομένα, τα δικά μου και των άλλων (π.χ. φωτογραφίες διακοπών ή γενεθλίων, θρησκευτικά ή πολιτικά σχόλια).
- 117.** Ξεχωρίζω τις θετικές και αρνητικές επιπτώσεις της χρήσης όλων των δεδομένων (συλλογή, κωδικοποίηση και επεξεργασία) και ιδιαίτερα των προσωπικών, από ψηφιακές τεχνολογίες που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη, όπως εφαρμογές και διαδικτυακές υπηρεσίες. **TN**

TN Τεχνητή Νοημοσύνη
ΑΕ Απομακρυσμένη Εργασία
ΨΠ Ψηφιακή Πρόσβαση

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ 8

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

οργάνωση εκδήλωσης

Μπορώ να:

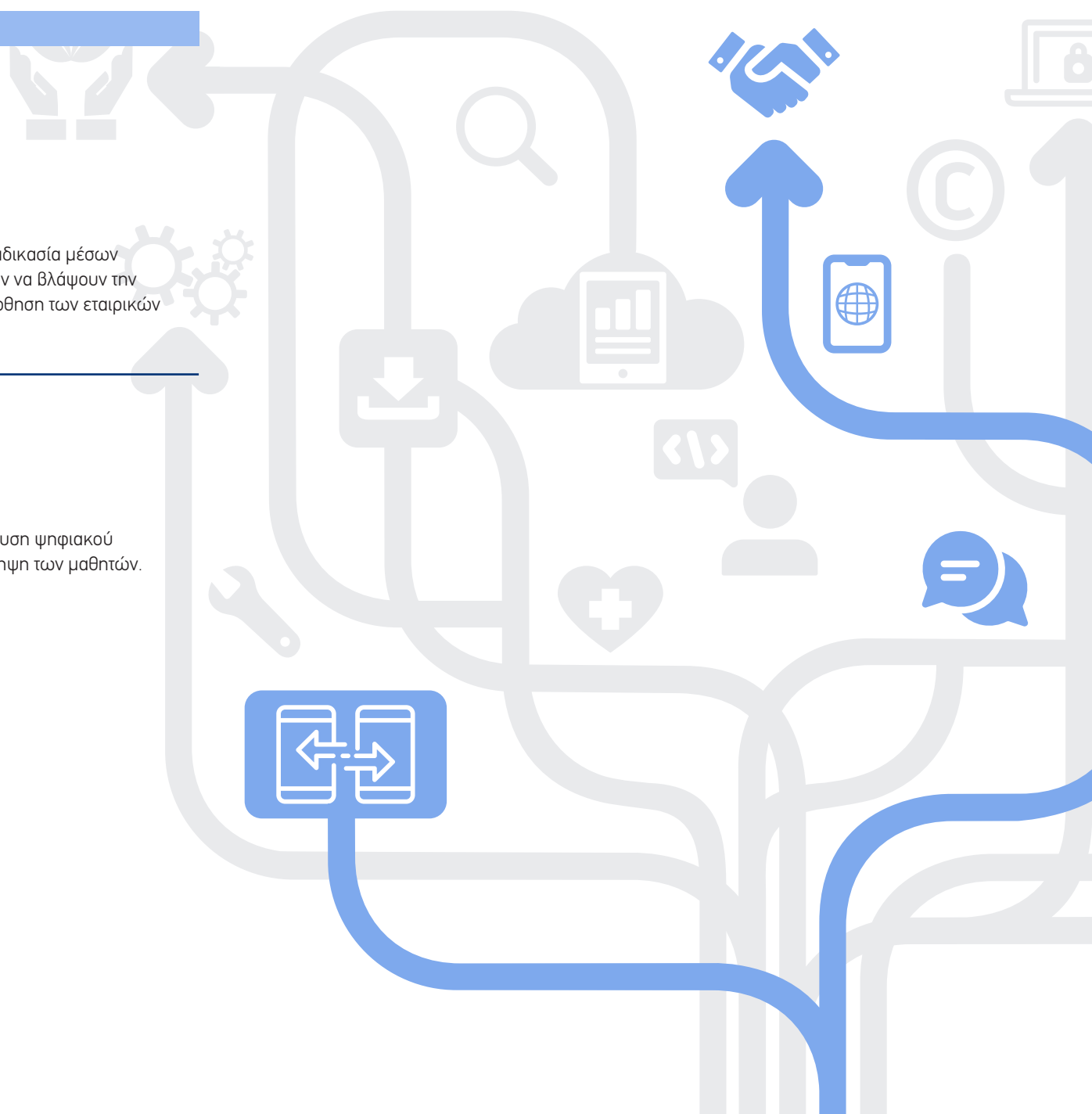
- προτείνω στους υπεύθυνους της επιχείρησης που εργάζομαι, μια νέα διαδικασία μέσω κοινωνικής δικτύωσης, που αποτρέπει ενέργειες οι οποίες θα μπορούσαν να βλάψουν την ψηφιακή φήμη της εταιρείας (π.χ. ανεπιθύμητα μηνύματα) κατά την προώθηση των εταιρικών εκδηλώσεων.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

προετοιμασία ομαδικής εργασίας

Μπορώ να:

- προτείνω στο σχολείο μου μια νέα διαδικασία που αποφεύγει τη δημοσίευση ψηφιακού περιεχομένου (κείμενα, εικόνες, βίντεο), που μπορεί να βλάψει την υπόληψη των μαθητών.

3. Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

3.1. Αναπτύσσω ψηφιακό περιεχόμενο

Δημιουργώ και επεξεργάζομαι ψηφιακό περιεχόμενο σε διαφορετικές μορφές, εκφράζομαι με ψηφιακά μέσα.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω τρόπους δημιουργίας και επεξεργασίας απλού περιεχομένου σε απλές μορφές • επιλέγω πώς να εκφράζομαι μέσα από τη δημιουργία απλών ψηφιακών έργων
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω τρόπους δημιουργίας και επεξεργασίας απλού περιεχομένου σε απλές μορφές • επιλέγω πώς να εκφράζομαι μέσα από τη δημιουργία απλών ψηφιακών έργων
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • δείχνω τρόπους δημιουργίας και επεξεργασίας συνήθους και σαφώς ορισμένου περιεχομένου σε συνήθεις και σαφώς ορισμένες μορφές • εκφράζομαι μέσα από τη δημιουργία συνήθων και σαφώς ορισμένων ψηφιακών έργων
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • δείχνω τρόπους δημιουργίας και επεξεργασίας περιεχομένου σε διαφορετικές μορφές • εκφράζομαι μέσα από τη δημιουργία ψηφιακών έργων
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εφαρμόζω τρόπους δημιουργίας και επεξεργασίας περιεχομένου σε διαφορετικές μορφές • δείχνω τρόπους έκφρασης μέσω της δημιουργίας ψηφιακών έργων
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • αλλάζω περιεχόμενο υιοθετώντας τις καταλληλότερες μορφές • προσαρμόζω την έκφραση του εαυτού μου μέσα από τη δημιουργία των καταλληλότερων ψηφιακών έργων
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, που σχετίζονται με τη δημιουργία και την έκδοση περιεχομένου σε διαφορετικές μορφές και την αυτοέκφραση μέσω ψηφιακών μέσων • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συνεισφέρω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στην ανάπτυξη περιεχομένου
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, που σχετίζονται με τη δημιουργία και την έκδοση περιεχομένου σε διαφορετικές μορφές και την αυτοέκφραση μέσω ψηφιακών μέσων • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

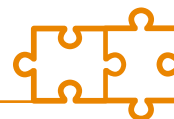
ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

Γνώσεις

- 118.** Γνωρίζω ότι το ψηφιακό περιεχόμενο υπάρχει σε ψηφιακή μορφή και ότι υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τύποι ψηφιακού περιεχομένου (π.χ. ήχος, εικόνα, κείμενο, βίντεο, εφαρμογές) που αποθηκεύονται σε διάφορες μορφές ψηφιακών αρχείων.
- 119.** Γνωρίζω ότι τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης μπορούν να χρησιμοποιούνται για να δημιουργούν αυτόματα ψηφιακό περιεχόμενο (π.χ. κείμενα, ειδήσεις, δοκίμια, tweets, μουσική, εικόνες) χρησιμοποιώντας ως πηγή υπάρχον ψηφιακό περιεχόμενο. Ένα τέτοιο περιεχόμενο μπορεί να διακρίνεται δύσκολα από τα ανθρώπινα δημιουργήματα. **TN**
- 120.** Γνωρίζω ότι «ψηφιακή προσβασιμότητα» σημαίνει τη διασφάλιση ότι όλοι, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, μπορούν να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο και να πλοηγούνται σε αυτό. Η ψηφιακή προσβασιμότητα περιλαμβάνει προσβασιμότητα σε ιστότοπους, ψηφιακά αρχεία, έγγραφα και άλλες εφαρμογές που βασίζονται στο διαδίκτυο (π.χ. για διαδικτυακές τραπεζικές συναλλαγές, πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες και υπηρεσίες βιντεοκλήσεων και ανταλλαγής μηνυμάτων). **ΨΠ**
- 121.** Γνωρίζω ότι η εικονική και η επαυξημένη πραγματικότητα επιτρέπουν νέους τρόπους εξερεύνησης προσομοιωμένων περιβαλλόντων και αλληλεπιδράσεων ανάμεσα στους ψηφιακούς και τους φυσικούς κόσμους.

Δεξιότητες

- 122.** Μπορώ να χρησιμοποιώ εργαλεία και τεχνικές για τη δημιουργία προσβάσιμου ψηφιακού περιεχομένου (π.χ. προσθήκη σύντομου περιγραφικού κειμένου -ALT text- σε εικόνες, πίνακες και γραφήματα ή χρήση προσβάσιμων γραμματοσειρών, χρωμάτων, συνδέσμων) σύμφωνα με επίσημα πρότυπα και οδηγίες (π.χ. WCAG 2.1 και EN 301 549). **ΨΠ**
- 123.** Γνωρίζω πώς να επιλέγω την κατάλληλη μορφή ψηφιακού περιεχομένου για κάθε σκοπό (π.χ. αποθήκευση ενός εγγράφου σε επεξεργάσιμη μορφή αντί για κάποια που δεν μπορεί να τροποποιηθεί, αλλά εκτυπώνεται εύκολα).
- 124.** Γνωρίζω πώς να δημιουργώ ψηφιακό περιεχόμενο για να υποστηρίξω τις ιδέες και τις απόψεις μου (π.χ. να παράγω αναπαραστάσεις δεδομένων, όπως διαδραστικές απεικονίσεις χρησιμοποιώντας βασικά σύνολα δεδομένων, όπως δεδομένα ανοιχτής διακυβέρνησης).
- 125.** Γνωρίζω πώς να δημιουργώ ψηφιακό περιεχόμενο σε ανοιχτές πλατφόρμες (π.χ. δημιουργία και τροποποίηση κειμένου σε περιβάλλον wiki).
- 126.** Γνωρίζω πώς να χρησιμοποιώ το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (Internet of Things – IoT) και τις κινητές συσκευές για τη δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου (π.χ. να χρησιμοποιώ ενσωματωμένες κάμερες και μικρόφωνα για την παραγωγή φωτογραφιών ή βίντεο).

Στάσεις

- 127.** Έχω την τάση να συνδυάζω διάφορους τύπους ψηφιακού περιεχομένου και δεδομένων για να εκφράζω καλύτερα γεγονότα ή απόψεις για προσωπική και επαγγελματική χρήση.
- 128.** Εξερευνώ πρόθυμα εναλλακτικούς τρόπους εξερεύνησης λύσεων για την παραγωγή ψηφιακού περιεχομένου.
- 129.** Έχω την τάση να ακολουθώ επίσημα πρότυπα και οδηγίες (π.χ. WCAG 2.1 και EN 301 549) για να ελέγχω την προσβασιμότητα ενός ιστότοπου, ψηφιακά αρχεία, έγγραφα, μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή άλλες διαδικτυακές εφαρμογές που έχει δημιουργήσει κάποιος. **ΨΠ**

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΒΑΣΙΚΟ 1

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ανάπτυξη ενός σύντομου οδηγού (tutorial) για την εκπαίδευση του προσωπικού σε μια νέα διαδικασία που θα εφαρμοστεί στον οργανισμό

Με τη βοήθεια μιας συναδέλφου (που έχει προχωρημένες ψηφιακές ικανότητες και την οποία μπορώ να συμβουλευτώ όποτε τη χρειαστώ) και έχοντας ως υποστήριξη ένα εκπαιδευτικό βίντεο με τα βήματα για το πώς να το κάνω, μπορώ να:

- μάθω πώς να προσθέτω βίντεο και ήχο σε μια παρουσίαση στο Power Point με οδηγίες και συμβουλές για τη χρήση του νέου λογισμικού ανταλλαγής σύντομων ενδοεταιρικών μηνυμάτων.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

προετοιμασία μιας παρουσίασης για ένα συγκεκριμένο θέμα που θα κάνω στους συμμαθητές μου

Με τη βοήθεια ενός εκπαιδευτικού, μπορώ να:

- δημιουργήσω μια ψηφιακή παρουσίαση κινουμένων σχεδίων, χρησιμοποιώντας έναν σύντομο οδηγό (tutorial) στο YouTube που μου πρότεινε ένας εκπαιδευτικός για να με βοηθήσει να παρουσιάσω τη δουλειά μου στους συμμαθητές μου.
- επιλέξω άλλα ψηφιακά εργαλεία, από ένα άρθρο στο σχολικό μου βιβλίο, που μπορούν να με βοηθήσουν να παρουσιάσω την εργασία ως ψηφιακή παρουσίαση κινουμένων σχεδίων στους συμμαθητές μου μέσω του διαδραστικού ψηφιακού πίνακα της τάξης μας.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

3.2. Ενσωματώνω και αναδιαμορφώνω ψηφιακό περιεχόμενο

Τροποποιώ, τελειοποιώ και ενσωματώνω νέες πληροφορίες και περιεχόμενο σε ένα υπάρχον σώμα γνώσεων και πόρων για να δημιουργώ νέο, πρωτότυπο και σχετικό περιεχόμενο και γνώση.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω τρόπους για τροποποίηση, εκκαθάριση, βελτίωση και αξιοποίηση απλών στοιχείων νέου περιεχομένου και πληροφοριών για τη δημιουργία νέων και πρωτότυπων πληροφοριών και περιεχομένου
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω τρόπους για τροποποίηση, εκκαθάριση, βελτίωση και αξιοποίηση απλών στοιχείων νέου περιεχομένου και πληροφοριών για τη δημιουργία νέων και πρωτότυπων πληροφοριών και περιεχομένου
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εξηγώ τρόπους για τροποποίηση, εκκαθάριση, βελτίωση και αξιοποίηση σαφώς ορισμένων στοιχείων νέου περιεχομένου και πληροφοριών για τη δημιουργία νέων και πρωτότυπων πληροφοριών και περιεχομένου
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • συζητώ τρόπους για τροποποίηση, εκκαθάριση, βελτίωση και αξιοποίηση νέου περιεχομένου και πληροφοριών για τη δημιουργία νέων και πρωτότυπων πληροφοριών και περιεχομένου
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • ασχολούμαι με νέα διαφορετικά στοιχεία περιεχομένου και πληροφοριών, τροποποιώντας, εκκαθαρίζοντας, βελτιώνοντας και αξιοποιώντας τα με σκοπό τη δημιουργία νέων και πρωτότυπων πληροφοριών και περιεχομένου
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • αξιολογώ τους καταλληλότερους τρόπους τροποποίησης, εκκαθάρισης, βελτίωσης και αξιοποίησης συγκεκριμένων νέων στοιχείων για τη δημιουργία νέων και πρωτότυπων πληροφοριών και περιεχομένου
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, που σχετίζονται με την τροποποίηση, την εκκαθάριση, τη βελτίωση και την ενσωμάτωση νέου περιεχομένου και πληροφοριών στην υπάρχουσα γνώση για τη δημιουργία νέων και πρωτότυπων πληροφοριών και περιεχομένου • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συνεισφέρω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στην αξιοποίηση και την εκ νέου επεξεργασία περιεχομένου
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, που σχετίζονται με την τροποποίηση, την εκκαθάριση, τη βελτίωση και την ενσωμάτωση νέου περιεχομένου και πληροφοριών στην υπάρχουσα γνώση, με σκοπό τη δημιουργία νέων και πρωτότυπων πληροφοριών και περιεχομένου • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

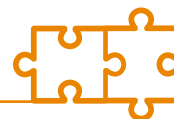
ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

130. Γνωρίζω ότι είναι δυνατή η ενσωμάτωση υλικού (π.χ. αισθητήρες, καλώδια, κινητήρες) και συγκεκριμένων πακέτων λογισμικού για την ανάπτυξη προγραμματιζόμενων ρομπότ και άλλων μη ψηφιακών κατασκευών (π.χ. Lego Mindstorms, Micro:bit, Raspberry Pi, EV3, Arduino, ROS).

Δεξιότητες

- 131.** Μπορώ να δημιουργώ γραφήματα και αφίσες, που συνδυάζουν πληροφορίες, στατιστικά δεδομένα και οπτικές αναπαραστάσεις χρησιμοποιώντας διαθέσιμες εφαρμογές ή λογισμικό.
- 132.** Γνωρίζω πώς να χρησιμοποιώ εργαλεία και εφαρμογές, όπως για παράδειγμα πρόσθετα και επεκτάσεις (add-ons, plug-ins, extensions) για να βελτιώνω την ψηφιακή προσβασιμότητα σε ψηφιακό περιεχόμενο (π.χ. προσθήκη υπότιτλων σε μια μαγνητοσκοπημένη παρουσίαση). **ΨΠ**
- 133.** Γνωρίζω πώς να ενσωματώνω ψηφιακές τεχνολογίες, υλικό και δεδομένα αισθητήρων για τη δημιουργία ενός νέου (ψηφιακού ή μη ψηφιακού) τεχνουργήματος (π.χ. αυτοματισμός ποτίσματος).
- 134.** Γνωρίζω πώς να ενσωματώνω ψηφιακό περιεχόμενο επεξεργασμένο με τεχνητή νοημοσύνη στο έργο κάποιου (π.χ. ενσωμάτωση μελωδιών που παράγονται με τεχνητή νοημοσύνη σε μουσική σύνθεση). Αυτή η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να είναι αμφιλεγόμενη καθώς εγείρει ερωτήματα σχετικά με τον ρόλο της στα έργα τέχνης, για παράδειγμα, σε ποιον θα έπρεπε να πιστωθεί η δημιουργία του έργου. **TN**

Στάσεις

- 135.** Πρόθυμα δημιουργώ κάτι νέο από υπάρχον ψηφιακό περιεχόμενο με τη χρήση επαναλαμβανόμενων διαδικασιών σχεδιασμού (π.χ. δημιουργία, δοκιμή, ανάλυση και βελτίωση ιδεών).
- 136.** Έχω την τάση να βοηθώ τους άλλους να βελτιώσουν το ψηφιακό τους περιεχόμενο (π.χ. μέσω της παροχής χρήσιμων ανατροφοδοτήσεων).
- 137.** Έχω την τάση να χρησιμοποιώ τα διαθέσιμα εργαλεία για να επαληθεύω αν οι εικόνες ή τα βίντεο έχουν τροποποιηθεί (π.χ. με τεχνικές deep-fake).

TN Τεχνητή Νοημοσύνη
ΑΕ Απομακρυσμένη Εργασία
ΨΠ Ψηφιακή Πρόσβαση

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΒΑΣΙΚΟ 2

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ανάπτυξη ενός σύντομου οδηγού (tutorial) για την εκπαίδευση του προσωπικού σε μια νέα διαδικασία που θα εφαρμοστεί στον οργανισμό

Με τη βοήθεια μιας συναδέλφου (που έχει προχωρημένες ψηφιακές ικανότητες και την οποία μπορώ να συμβουλευτώ όποτε τη χρειαστώ) και έχοντας ως υποστήριξη ένα εκπαιδευτικό βίντεο με τα βήματα για το πώς να το κάνω, μπορώ να:

- μάθω πώς να προσθέτω νέους διαλόγους και εικόνες σε ένα σύντομο βίντεο υποστήριξης που έχει ήδη δημιουργηθεί στο ενδοδίκτυο (intranet) για να απεικονίσει τις νέες οργανωτικές διαδικασίες.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

προετοιμασία μιας παρουσίασης για ένα συγκεκριμένο θέμα, που θα κάνω στους συμμαθητές μου

Στο σπίτι με τη μητέρα μου (την οποία μπορώ να συμβουλευόμαι όποτε τη χρειάζομαι) και με τη βοήθεια μιας λίστας (που μου πρότεινε μια εκπαιδευτικός και είναι αποθηκευμένη στην ταμπλέτα μου) με τα βήματα για το πώς να το κάνω, μπορώ να:

- ενημερώσω μια ψηφιακή παρουσίαση κινούμενων σχεδίων που έχω δημιουργήσει για να παρουσιάσω την εργασία μου στους συμμαθητές μου, προσθέτοντας κείμενο, εικόνες και οπτικά εφέ για να προβληθεί στην τάξη μέσω του διαδραστικού πίνακα.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

3.3. Γνωρίζω για τα πνευματικά δικαιώματα και τις άδειες χρήσης

Κατανοώ ότι οι ψηφιακές πληροφορίες και το ψηφιακό περιεχόμενο διέπονται από πνευματικά δικαιώματα και άδειες χρήσης.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλούς κανόνες πνευματικών δικαιωμάτων και άδειες χρήσης που ισχύουν σε δεδομένα, ψηφιακές πληροφορίες και περιεχόμενο
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλούς κανόνες πνευματικών δικαιωμάτων και άδειες χρήσης που ισχύουν σε δεδομένα, ψηφιακές πληροφορίες και περιεχόμενο
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εντοπίζω συνήθεις και σαφώς καθορισμένους κανόνες πνευματικών δικαιωμάτων και άδειες χρήσης που ισχύουν για τα δεδομένα, τις ψηφιακές πληροφορίες και το περιεχόμενο
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • συζητώ τους κανόνες πνευματικών δικαιωμάτων και τις άδειες χρήσης που ισχύουν για τις ψηφιακές πληροφορίες και το ψηφιακό περιεχόμενο
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εφαρμόζω διαφορετικούς κανόνες πνευματικών δικαιωμάτων και άδειες χρήσης που ισχύουν σε δεδομένα, ψηφιακές πληροφορίες και περιεχόμενο
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω τους καταλληλότερους κανόνες που ισχύουν για τα πνευματικά δικαιώματα και τις άδειες χρήσης σε δεδομένα, ψηφιακές πληροφορίες και περιεχόμενο
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, που σχετίζονται με την εφαρμογή πνευματικών δικαιωμάτων και αδειών χρήσης σε δεδομένα, ψηφιακές πληροφορίες και περιεχόμενο • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συμβάλλω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στην εφαρμογή πνευματικών δικαιωμάτων και αδειών χρήσης
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, που σχετίζονται με την εφαρμογή πνευματικών δικαιωμάτων και αδειών χρήσης σε δεδομένα, ψηφιακές πληροφορίες και περιεχόμενο • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

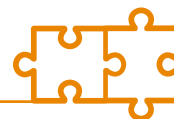
ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

Γνώσεις

- 138.** Γνωρίζω ότι το ψηφιακό περιεχόμενο, τα αγαθά και οι υπηρεσίες ενδέχεται να προστατεύονται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (π.χ. πνευματικά δικαιώματα, εμπορικά σήματα, σχέδια, πατέντες).
- 139.** Γνωρίζω ότι το πρωτότυπο ψηφιακό περιεχόμενο (π.χ. εικόνες, κείμενα, μουσική) προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα από τη στιγμή που δημιουργείται (αυτόματη προστασία).
- 140.** Γνωρίζω ότι υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις από τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (π.χ. χρήση για εκπαιδευτικούς σκοπούς, γελοιογραφία, παρωδία, απομίμηση, παράθεση, ιδιωτικές χρήσεις).
- 141.** Γνωρίζω τα διάφορα μοντέλα αδειοδότησης λογισμικού (π.χ. αποκλειστικής εκμετάλλευσης, ελεύθερο και ανοικτού κώδικα λογισμικό) και ότι ορισμένοι τύποι αδειών χρήσης πρέπει να ανανεώνονται μετά τη λήξη της περιόδου ισχύος τους.
- 142.** Γνωρίζω τους νομικούς περιορισμούς για τη χρήση και την κοινή χρήση ψηφιακού περιεχομένου (π.χ. μουσική, ταινίες, βιβλία) και τις πιθανές συνέπειες παράνομων ενεργειών (π.χ. ανταλλαγή περιεχομένου που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα με άλλους μπορεί να επιφέρει νομικές κυρώσεις).
- 143.** Γνωρίζω ότι υπάρχουν μηχανισμοί και μέθοδοι για τον αποκλεισμό ή τον περιορισμό της πρόσβασης σε ψηφιακό περιεχόμενο (π.χ. κωδικοί πρόσβασης, γεωγραφικός αποκλεισμός, μέτρα τεχνικής προστασίας).

Δεξιότητες

- 144.** Μπορώ να εντοπίζω και επιλέγω ψηφιακό περιεχόμενο με σκοπό τη λήψη ή μεταφόρτωση με νόμιμο τρόπο (π.χ. βάσεις δεδομένων και εργαλεία που ανήκουν στο δημόσιο τομέα, ανοικτές άδειες χρήσης).
- 145.** Γνωρίζω πώς να χρησιμοποιώ και μοιράζομαι ψηφιακό περιεχόμενο νόμιμα (π.χ. ελέγχω τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα διαθέσιμα συστήματα αδειοδότησης, όπως οι διάφοροι τύποι Creative Commons) και γνωρίζω πώς να αξιολογώ κατά πόσο ισχύουν περιορισμοί και εξαιρέσεις πνευματικών δικαιωμάτων.
- 146.** Μπορώ να προσδιορίζω πότε οι χρήσεις ψηφιακού περιεχομένου που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής μιας εξαίρεσης πνευματικών δικαιωμάτων, ώστε να μην απαιτείται προηγούμενη συναίνεση (π.χ. εκπαιδευτικοί και μαθητές στην ΕΕ μπορούν να χρησιμοποιούν περιεχόμενο που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα, ως εποπτικό υλικό για εκπαιδευτικούς σκοπούς).
- 147.** Μπορώ να ελέγχω και να κατανοώ το δικαίωμα χρήσης ή/και εκ νέου χρήσης ψηφιακού περιεχομένου που έχει δημιουργηθεί από τρίτους (π.χ. γνωρίζω τα συστήματα συλλογικής αδειοδότησης και επικοινωνώ με τον αρμόδιο οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, κατανοώ τις διάφορες άδειες Creative Commons).
- 148.** Μπορώ να επιλέγω την καταλληλότερη στρατηγική, συμπεριλαμβανομένης της αδειοδότησης, για τον διαμοιρασμό και την προστασία της δικής μου πρωτότυπης δημιουργίας (π.χ. καταχωρίζοντάς τη σε ένα προαιρετικό σύστημα κατάθεσης πνευματικών δικαιωμάτων-επιλέγοντας ανοικτές άδειες χρήσης, όπως η Creative Commons).

Στάσεις

- 149.** Σέβομαι τα δικαιώματα που επηρεάζουν τους άλλους (π.χ. ιδιοκτησία, όροι συμβάσεων), κάνοντας χρήση μόνο νόμιμων πηγών για τη λήψη ψηφιακού περιεχομένου (π.χ. ταινίες, μουσική, βιβλία) και, κατά περίπτωση, επιλέγοντας λογισμικό ανοικτού κώδικα.
- 150.** Εξετάζω πρόθυμα κατά πόσο οι ανοικτές άδειες ή άλλα συστήματα αδειών χρήσης είναι τα πλέον κατάλληλα κατά την παραγωγή και δημοσίευση ψηφιακού περιεχομένου και πόρων.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ 3

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ανάπτυξη ενός σύντομου οδηγού (tutorial) για την εκπαίδευση του προσωπικού σε μια νέα διαδικασία που θα εφαρμοστεί στον οργανισμό

Με τη βοήθεια μιας συναδέλφου (που έχει προχωρημένες ψηφιακές ικανότητες και την οποία μπορεί να συμβουλευτώ όποτε τη χρειαστώ) και έχοντας ως υποστήριξη ένα εκπαιδευτικό βίντεο με τα βήματα για το πώς να το κάνω, μπορώ να:

- πω σε έναν συνάδελφο ποιες υπηρεσίες ψηφιακών εικόνων χρησιμοποιώ συνήθως, για να βρω ποιες μπορώ να κατεβάσω δωρεάν για ένα σύντομο εκπαιδευτικό βίντεο που εξηγεί βήμα-βήμα μια νέα διαδικασία για το προσωπικό του οργανισμού μου.
- αντιμετωπίσω ζητήματα όπως να αναγνωρίζω τα σύμβολα που υποδεικνύουν αν μια εικόνα έχει ένα συγκεκριμένο τύπο άδειας Creative Commons και, συνεπώς, μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί χωρίς κόστος.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

προετοιμασία μιας παρουσίασης για ένα συγκεκριμένο θέμα, που θα κάνω στους συμμαθητές μου

Μόνος μου μπορώ να:

- εξηγήσω σε έναν φίλο ποιες υπηρεσίες ψηφιακών εικόνων χρησιμοποιώ συνήθως για να βρω ποιες εικόνες μπορώ να κατεβάσω εντελώς δωρεάν, για να δημιουργήσω ένα ψηφιακό κινούμενο σχέδιο (animation) για μια εργασία, που θα παρουσιάσω στους συμμαθητές μου.
- αντιμετωπίσω ζητήματα για τη χρήση ψηφιακών εικόνων, όπως να εντοπίζω το σύμβολο που υποδεικνύει ότι μια εικόνα προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα και επομένως δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς την άδεια του δημιουργού της.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

3.4. Προγραμματίζω υπολογιστικά συστήματα

Σχεδιάζω και αναπτύσσω μια ακολουθία κατανοητών οδηγιών για ένα υπολογιστικό σύστημα με σκοπό την επίλυση ενός δεδομένου προβλήματος ή την εκτέλεση μιας συγκεκριμένης εργασίας.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> απαριθμώ απλές οδηγίες σε ένα υπολογιστικό σύστημα, ώστε να επιλύσω ένα απλό πρόβλημα ή να εκτελέσω μια απλή εργασία
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> απαριθμώ απλές οδηγίες σε ένα υπολογιστικό σύστημα, ώστε να επιλύσω ένα απλό πρόβλημα ή να εκτελέσω μια απλή εργασία
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> απαριθμώ σαφώς ορισμένες και συνήθεις οδηγίες σε ένα υπολογιστικό σύστημα για την επίλυση προβλημάτων ρουτίνας ή την εκτέλεση εργασιών ρουτίνας
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> απαριθμώ οδηγίες σε ένα υπολογιστικό σύστημα, ώστε να επιλύσω ένα δοσμένο πρόβλημα ή να εκτελέσω μια συγκεκριμένη εργασία
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> δίνω οδηγίες σε ένα υπολογιστικό σύστημα για να επιλύσω ένα διαφορετικό πρόβλημα ή να εκτελέσω διαφορετικές εργασίες
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> προσδιορίζω τις καταλληλότερες οδηγίες σε ένα υπολογιστικό σύστημα για την επίλυση προβλήματος και την εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, που σχετίζονται με το σχεδιασμό και την ανάπτυξη οδηγιών και την εκτέλεση μιας εργασίας με τη χρήση ενός υπολογιστικού συστήματος αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συνεισφέρω στην επαγγελματική πρακτική τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στον προγραμματισμό
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, που σχετίζονται με το σχεδιασμό και την ανάπτυξη οδηγιών για ένα υπολογιστικό σύστημα και την εκτέλεση μιας εργασίας προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 151.** Γνωρίζω ότι τα προγράμματα των υπολογιστών αποτελούνται από οδηγίες γραμμένες σύμφωνα με αυστηρούς κανόνες σε μια γλώσσα προγραμματισμού.
- 152.** Γνωρίζω ότι οι γλώσσες προγραμματισμού παρέχουν δομές που επιτρέπουν την εκτέλεση εντολών του προγράμματος διαδοχικά, επαναλαμβανόμενα ή μόνο υπό ορισμένες συνθήκες, καθώς και την ομαδοποίηση εντολών σε μεγαλύτερα σύνολα.
- 153.** Γνωρίζω ότι τα προγράμματα εκτελούνται από υπολογιστικές συσκευές / υπολογιστικά συστήματα, που είναι σε θέση, αυτόματα, να διερμηνεύουν και εκτελούν οδηγίες.
- 154.** Γνωρίζω ότι τα προγράμματα παράγουν αποτελέσματα (output data) ανάλογα με τα δεδομένα που εισάγονται (input data) και ότι διαφορετικά δεδομένα συνήθως αποδίδουν διαφορετικά αποτελέσματα.
- 155.** Γνωρίζω ότι, για να παράγει αποτελέσματα ένα πρόγραμμα, αποθηκεύει και επεξεργάζεται δεδομένα στο υπολογιστικό σύστημα στο οποίο εκτελείται και το οποίο κάποιες φορές συμπεριφέρεται απροσδόκητα (π.χ. ελαττωματική συμπεριφορά, δυσλειτουργία, απώλεια δεδομένων).
- 156.** Γνωρίζω ότι το βασικό σχέδιο ενός προγράμματος βασίζεται σε έναν αλγόριθμο, δηλ. σε μια σταδιακή, βήμα προς βήμα μέθοδο για την παραγωγή ενός αποτελέσματος από τα δεδομένα που εισάγονται.
- 157.** Γνωρίζω ότι οι αλγόριθμοι και, κατά συνέπεια, τα προγράμματα, έχουν σχεδιαστεί για να βοηθούν στην επίλυση προβλημάτων της πραγματικής ζωής: τα δεδομένα εισόδου μοντελοποιούν τις γνωστές πληροφορίες σχετικά με το πρόβλημα, ενώ τα δεδομένα εξόδου παρέχουν πληροφορίες σχετικές με τη λύση του προβλήματος. Υπάρχουν διαφορετικοί αλγόριθμοι και, κατά συνέπεια, διαφορετικά προγράμματα, που επιλύουν το ίδιο πρόβλημα.
- 158.** Γνωρίζω ότι κάθε πρόγραμμα απαιτεί χρόνο και χώρο (πόρους υλικού) για να υπολογίσει τα αποτελέσματά του, ανάλογα με τον όγκο των δεδομένων που εισάγονται, ή/και την πολυπλοκότητα του προβλήματος.
- 159.** Γνωρίζω ότι υπάρχουν προβλήματα που δεν μπορούν να επιλυθούν με ακρίβεια από οποιονδήποτε γνωστό αλγόριθμο σε εύλογο χρόνο. Επομένως, στην πράξη αντιμετωπίζονται συχνά με προσεγγιστικές λύσεις (π.χ. αλληλουχία DNA, ομαδοποίηση δεδομένων, πρόγνωση καιρού).

Δεξιότητες

- 160.** Γνωρίζω πώς να συνδυάζω έτοιμα κομμάτια κώδικα (π.χ. όπως στο περιβάλλον παραστατικού προγραμματισμού Scratch), προκειμένου να επιλύσω ένα πρόβλημα.
- 161.** Γνωρίζω πώς να εντοπίζω προβλήματα σε μια ακολουθία εντολών και να κάνω αλλαγές για την επίλυσή τους (π.χ. να εντοπίζω ένα σφάλμα στο πρόγραμμα και να το διορθώνω ή να εντοπίζω τον λόγο για τον οποίο ο χρόνος εκτέλεσης ή το εξαγόμενο αποτέλεσμα δεν είναι τα αναμενόμενα).
- 162.** Αναγνωρίζω τα δεδομένα εισόδου και εξόδου σε ορισμένα απλά προγράμματα.
- 163.** Μπορώ να αναγνωρίζω σε ένα δεδομένο πρόγραμμα τη σειρά εκτέλεσης των εντολών και τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η επεξεργασία των πληροφοριών.

Στάσεις

- 164.** Δέχομαι ότι οι αλγόριθμοι και, ως εκ τούτου, τα προγράμματα, ενδέχεται να μην είναι τέλεια στην επίλυση του προβλήματος που στοχεύουν να αντιμετωπίσουν.
- 165.** Λαμβάνω υπόψη μου τη δεοντολογία (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της δυνατότητας ανθρώπινης εποπτείας και παρέμβασης, διαφάνειας, αμεροληψίας, προσβασιμότητας και δικαιοσύνης) ως έναν από τους βασικούς πυλώνες κατά την ανάπτυξη ή εφαρμογή συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. **TN**

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ 4

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ανάπτυξη ενός σύντομου οδηγού (tutorial) για την εκπαίδευση του προσωπικού σε μια νέα διαδικασία που θα εφαρμοστεί στον οργανισμό

Μπορώ να:

- παρέχω οδηγίες για την ανάπτυξη ενός εκπαιδευτικού παιχνιδιού για την εισαγωγή μιας νέας διαδικασίας που θα εφαρμοστεί στον οργανισμό, με τη χρήση μιας γλώσσας προγραμματισμού (π.χ. Ruby, Python).
- επιλύω ζητήματα, όπως ο εντοπισμός σφαλμάτων (debugging) και η διόρθωση προβλημάτων στον κώδικα που έγραψα.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

προετοιμασία μιας παρουσίασης για ένα συγκεκριμένο θέμα, που θα κάνω στους συμμαθητές μου

Μπορώ να:

- αναπτύξω μια εφαρμογή για έξυπνα τηλέφωνα που να παρουσιάζει την εργασία μου στους συμμαθητές μου, με τη χρήση ενός απλού περιβάλλοντος παραστατικού προγραμματισμού (π.χ. Scratch Jr).
- εντοπίζω σφάλματα (debugging) στο πρόγραμμα και να διορθώσω απλά προβλήματα στον κώδικά μου, εάν εμφανιστεί κάποιο πρόβλημα.

4. Ασφάλεια

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

4.1. Προστατεύω συσκευές

Προστατεύω συσκευές και ψηφιακό περιεχόμενο και κατανοώ τους κινδύνους και τις απειλές στα ψηφιακά περιβάλλοντα. Γνωρίζω για την ασφάλεια και τα μέτρα προστασίας και σέβομαι δεόντως την αξιοπιστία και την ιδιωτικότητα.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλούς τρόπους για την προστασία των συσκευών και του ψηφιακού περιεχομένου μου • ξεχωρίζω απλούς κινδύνους και απειλές σε ψηφιακά περιβάλλοντα • επιλέγω απλά μέτρα ασφάλειας και προστασίας • αναγνωρίζω απλούς τρόπους για να λαμβάνω δεόντως υπόψη την αξιοπιστία και την ιδιωτικότητα
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλούς τρόπους για την προστασία των συσκευών και του ψηφιακού περιεχομένου μου • ξεχωρίζω απλούς κινδύνους και απειλές σε ψηφιακά περιβάλλοντα • επιλέγω απλά μέτρα ασφάλειας και προστασίας • αναγνωρίζω απλούς τρόπους για να λαμβάνω δεόντως υπόψη την αξιοπιστία και την ιδιωτικότητα
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • προστατεύω με συνήθειες και σαφώς ορισμένους τρόπους τις συσκευές και το ψηφιακό περιεχόμενό μου • διακρίνω συνήθειες και σαφώς ορισμένους κινδύνους και απειλές σε ψηφιακά περιβάλλοντα • επιλέγω συνήθη και σαφώς ορισμένα μέτρα ασφάλειας • δείχνω συνήθειες και σαφώς ορισμένους τρόπους για να λαμβάνονται δεόντως υπόψη η αξιοπιστία και η ιδιωτικότητα
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • οργανώνω τρόπους προστασίας των συσκευών και του ψηφιακού περιεχομένου μου • διακρίνω απλούς κινδύνους και απειλές σε ψηφιακά περιβάλλοντα • επιλέγω μέτρα ασφάλειας και προστασίας • εξηγώ τρόπους για να λαμβάνονται δεόντως υπόψη η αξιοπιστία και η ιδιωτικότητα
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • προστατεύω με διάφορους τρόπους τις συσκευές και το ψηφιακό περιεχόμενό μου • διακρίνω ποικίλους κινδύνους και απειλές σε ψηφιακά περιβάλλοντα • εφαρμόζω μέτρα ασφαλείας και προστασίας • χρησιμοποιώ διαφορετικούς τρόπους για να λαμβάνονται δεόντως υπόψη η αξιοπιστία και η ιδιωτικότητα
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω την καταλληλότερη προστασία για συσκευές και ψηφιακό περιεχόμενο • διακρίνω κινδύνους και απειλές σε ψηφιακά περιβάλλοντα • επιλέγω την καταλληλότερη ασφάλεια και τα καταλληλότερα μέτρα προστασίας • αξιολογώ τους καταλληλότερους τρόπους για να λαμβάνονται δεόντως υπόψη η αξιοπιστία και η ιδιωτικότητα
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, που σχετίζονται με την προστασία συσκευών και ψηφιακού περιεχομένου, τη διαχείριση κινδύνων και απειλών, την ασφάλεια και τη λήψη μέτρων προστασίας, καθώς και την αξιοπιστία και την ιδιωτικότητα σε ψηφιακά περιβάλλοντα • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συμβάλλω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στην προστασία συσκευών
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, που σχετίζονται με την προστασία των συσκευών και του ψηφιακού περιεχομένου, τη διαχείριση κινδύνων και απειλών, την ασφάλεια και τη λήψη μέτρων προστασίας καθώς και την αξιοπιστία και την ιδιωτικότητα σε ψηφιακά περιβάλλοντα • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

Γνώσεις

- 166.** Γνωρίζω ότι η χρήση διαφορετικών ισχυρών κωδικών πρόσβασης για διαφορετικές διαδικτυακές υπηρεσίες είναι ένας τρόπος για να μετριάσω τις αρνητικές συνέπειες της παραβίασης κάποιου από τους λογαριασμούς (π.χ. διαφορετικοί κωδικοί για κοινωνικά δίκτυα και διαφορετικοί για κάθε τραπεζικό λογαριασμό).
- 167.** Γνωρίζω μέτρα για να προστατεύω τις συσκευές (π.χ. κωδικός πρόσβασης, δακτυλικά αποτυπώματα, κρυπτογράφηση) και να αποτρέπω την πρόσβαση τρίτων σε όλα τα δεδομένα (π.χ. κλεφτών, εμπορικών οργανισμών, κυβερνητικών υπηρεσιών).
- 168.** Γνωρίζω τη σημασία της ενημέρωσης του λειτουργικού συστήματος και των εφαρμογών (π.χ. πρόγραμμα περιήγησης), προκειμένου να διορθώνονται τα τρωτά σημεία ασφαλείας και να υπάρχει προστασία από κακόβουλο λογισμικό (π.χ. trojans).
- 169.** Γνωρίζω ότι ένα τείχος προστασίας μπλοκάρει ορισμένα είδη δικτυακής κίνησης, με στόχο να αποτρέπει διάφορους κινδύνους για την ασφάλεια (π.χ. απομακρυσμένες συνδέσεις).
- 170.** Γνωρίζω διάφορα είδη κινδύνων σε ψηφιακά περιβάλλοντα, όπως η κλοπή ταυτότητας (π.χ. η χρήση των προσωπικών δεδομένων ενός ατόμου από κάποιον που διαπράττει απάτη ή άλλα εγκλήματα), απάτες (π.χ. οικονομικές απάτες όπου τα θύματα εξαπατώνται για να στείλουν χρήματα), επιθέσεις κακόβουλου λογισμικού (π.χ. κρυπτογράφηση αρχείων για λύτρα).

Δεξιότητες

- 171.** Γνωρίζω πώς να υιοθετώ μια σωστή στρατηγική κυβερνο-υγιεινής (cyber-hygiene) όσον αφορά τους κωδικούς πρόσβασης (π.χ. επιλογή ισχυρών κωδικών, που είναι δύσκολο να μαντέψει κανείς) και την ασφαλή διαχείρισή τους (π.χ. χρήση διαχειριστή κωδικών πρόσβασης).
- 172.** Γνωρίζω πώς να εγκαθιστώ και ενεργοποιώ λογισμικό και υπηρεσίες προστασίας (π.χ. λογισμικό προστασίας από ιούς ή από επιβλαβή λογισμικά, τείχος προστασίας) για να διατηρώ το ψηφιακό περιεχόμενο και τα προσωπικά δεδομένα ασφαλέστερα.
- 173.** Γνωρίζω πώς να ενεργοποιώ τον έλεγχο ταυτότητας δύο παραγόντων όταν είναι διαθέσιμος (π.χ. χρησιμοποιώντας κωδικούς μιας χρήσης ή κωδικούς μαζί με διαπιστευτήρια πρόσβασης).
- 174.** Γνωρίζω πώς να ελέγχω το είδος των προσωπικών δεδομένων στα οποία έχει πρόσβαση μια εφαρμογή στο κινητό μου τηλέφωνο, και, με βάση αυτό, αποφασίζω αν θα την εγκαταστήσω κάνοντας και τις κατάλληλες ρυθμίσεις.
- 175.** Μπορώ να κρυπτογραφήω ευαίσθητα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα σε μια προσωπική συσκευή ή σε μια υπηρεσία αποθήκευσης στο νέφος.
- 176.** Μπορώ να ανταποκριθώ κατάλληλα σε μια παραβίαση της ασφαλείας (δηλαδή σε ένα περιστατικό που έχει ως αποτέλεσμα τη μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε ψηφιακά δεδομένα, εφαρμογές, δίκτυα ή συσκευές και τη διαρροή προσωπικών δεδομένων, όπως συνδέσεις ή κωδικούς πρόσβασης).

Στάσεις

- 177.** Προσέχω να μην αφήνω υπολογιστές ή κινητές συσκευές χωρίς επίβλεψη σε δημόσιους χώρους (π.χ. κοινόχρηστους χώρους εργασίας, εστιατόρια, τρένα, πίσω καθίσματα αυτοκινήτων).
- 178.** Ζυγίζω τα οφέλη και τους κινδύνους από τη χρήση βιομετρικών τεχνικών ταυτοποίησης (π.χ. δακτυλικό αποτύπωμα, εικόνες προσώπου), καθώς μπορούν να επηρεάσουν με απρόσμενους τρόπους την ασφάλεια. Εάν οι βιομετρικές πληροφορίες διαρρεύσουν ή παραβιαστούν, μπορεί να γίνει οικειοποίηση της ταυτότητας από τρίτους για κακόβουλους σκοπούς.
- 179.** Εξετάζω πρόθυμα ορισμένες συμπεριφορές αυτοπροστασίας, όπως η μη χρήση ανοικτών ασύρματων δικτύων για την πραγματοποίηση οικονομικών συναλλαγών ή online τραπεζικών συναλλαγών.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΠΡΟΗΓΜΕΝΟ 5

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

χρήση λογαριασμού Twitter για να διακέω πληροφορίες για τον οργανισμό μου

Μόνος μου, μπορώ να:

- προστατεύσω τον εταιρικό λογαριασμό Twitter χρησιμοποιώντας διάφορες μεθόδους (π.χ. έναν ισχυρό κωδικό πρόσβασης, τον έλεγχο των πρόσφατων συνδέσεων) και να δείξω στους νέους συναδέλφους πώς να το κάνουν.
- εντοπίσω κινδύνους όπως η λήψη tweets και μηνυμάτων από ακόλουθους με ψεύτικα προφίλ ή οι απόπειρες ηλεκτρονικού ψαρέματος (phishing).
- εφαρμόσω μέτρα για την αποφυγή τέτοιων κινδύνων (π.χ. ελέγχω τις ρυθμίσεις απορρήτου).
- βοηθήσω τους συναδέλφους μου να εντοπίζουν κινδύνους και απειλές κατά τη χρήση του Twitter.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

χρήση της ψηφιακής πλατφόρμας μάθησης του σχολείου για την ανταλλαγή πληροφοριών για ενδιαφέροντα θέματα

Μόνος μου, μπορώ να:

- προστατεύω πληροφορίες, δεδομένα και περιεχόμενο σχετικά με την ψηφιακή πλατφόρμα μάθησης του σχολείου μου (π.χ. ισχυρός κωδικός πρόσβασης, έλεγχος των πρόσφατων συνδέσεων).
- εντοπίζω διάφορους κινδύνους και απειλές όταν μπαίνω στην ψηφιακή πλατφόρμα του σχολείου και να εφαρμόζω μέτρα για την αποφυγή τους (π.χ. πώς να ελέγχω τα συνημμένα αρχεία από ιούς πριν τα κατεβάσω).
- βοηθώ τους συμμαθητές μου να εντοπίζουν κινδύνους και απειλές κατά τη χρήση της ψηφιακής πλατφόρμας μάθησης στις ταμπλέτες τους (π.χ. να ελέγχουν ποιος μπορεί να έχει πρόσβαση στα αρχεία).

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

4.2. Προστατεύω τα προσωπικά δεδομένα και το απόρρητο

Προστατεύω τα προσωπικά δεδομένα και την ιδιωτικότητα σε ψηφιακά περιβάλλοντα. Γνωρίζω πώς να χρησιμοποιώ και κοινοποιώ πληροφορίες που μπορεί να ταυτοποιήσουν κάποιον, και είμαι σε θέση να προστατεύω εμένα και τους άλλους από ζημίες. Κατανοώ ότι οι ψηφιακές υπηρεσίες χρησιμοποιούν μια πολιτική απορρήτου με την οποία ενημερώνουν πώς χρησιμοποιούνται τα προσωπικά δεδομένα.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω απλούς τρόπους για την προστασία των προσωπικών μου δεδομένων και της ιδιωτικότητάς μου σε ψηφιακά περιβάλλοντα • προσδιορίζω απλούς τρόπους χρήσης και κοινοποίησης πληροφοριών που μπορεί να αποκαλύπτουν την ταυτότητα του χρήστη, προστατεύοντας τον εαυτό μου και τους άλλους από ζημίες • εντοπίζω απλές δηλώσεις πολιτικής απορρήτου σχετικά με τον τρόπο χρήσης των προσωπικών δεδομένων σε ψηφιακές υπηρεσίες
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω απλούς τρόπους για την προστασία των προσωπικών μου δεδομένων και της ιδιωτικότητάς μου σε ψηφιακά περιβάλλοντα • προσδιορίζω απλούς τρόπους χρήσης και κοινοποίησης πληροφοριών που μπορεί να αποκαλύπτουν την ταυτότητα του χρήστη, προστατεύοντας τον εαυτό μου και τους άλλους από ζημίες • εντοπίζω απλές δηλώσεις πολιτικής απορρήτου σχετικά με τον τρόπο χρήσης των προσωπικών δεδομένων σε ψηφιακές υπηρεσίες
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • παραθέτω συνήθεις και σαφώς ορισμένους τρόπους για την προστασία των προσωπικών μου δεδομένων και της ιδιωτικής μου ζωής σε ψηφιακά περιβάλλοντα • παραθέτω συνήθεις και σαφώς ορισμένους τρόπους χρήσης και κοινοποίησης προσωπικών δεδομένων που μπορεί να αποκαλύψουν την ταυτότητα του χρήστη και προστατεύω τον εαυτό μου και τους άλλους από ζημίες • δείχνω συνήθεις και σαφώς ορισμένες δηλώσεις πολιτικής απορρήτου σχετικά με τον τρόπο χρήσης των προσωπικών δεδομένων σε ψηφιακές υπηρεσίες
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • συζητώ τρόπους προστασίας των προσωπικών μου δεδομένων και της ιδιωτικότητάς μου σε ψηφιακά περιβάλλοντα • συζητώ τρόπους χρήσης και κοινοποίησης πληροφοριών που μπορεί να αποκαλύπτουν την ταυτότητα του χρήστη προστατεύοντας τον εαυτό μου και τους άλλους από ζημίες • δείχνω δηλώσεις πολιτικής απορρήτου για τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται τα προσωπικά δεδομένα σε ψηφιακές υπηρεσίες
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εφαρμόζω διάφορους τρόπους για την προστασία των προσωπικών μου δεδομένων και της ιδιωτικότητάς μου σε ψηφιακά περιβάλλοντα • εφαρμόζω διάφορους, ειδικούς τρόπους για να μοιράζομαι τα δεδομένα μου, ενώ παράλληλα προστατεύω τον εαυτό μου και τους άλλους από κινδύνους • εξηγώ τις δηλώσεις πολιτικής απορρήτου σχετικά με τον τρόπο χρήσης των προσωπικών δεδομένων σε ψηφιακές υπηρεσίες
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω τους καταλληλότερους τρόπους για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητάς μου σε ψηφιακά περιβάλλοντα • αξιολογώ τους καταλληλότερους τρόπους χρήσης και κοινοποίησης πληροφοριών που μπορεί να αποκαλύπτουν την ταυτότητα του χρήστη, προστατεύοντας παράλληλα τον εαυτό μου και τους άλλους από ζημίες • αξιολογώ την καταλληλότητα των δηλώσεων πολιτικής απορρήτου σχετικά με τον τρόπο χρήσης των προσωπικών δεδομένων
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, που σχετίζονται με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας σε ψηφιακά περιβάλλοντα, την κοινή χρήση πληροφοριών που μπορεί να αποκαλύπτουν την ταυτότητα του χρήστη, προστατεύοντας τον εαυτό μου και άλλους από κινδύνους, και με πολιτικές απορρήτου για τη χρήση των προσωπικών μου δεδομένων • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συμβάλλω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση, και να καθοδηγώ άλλους στην προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, που σχετίζονται με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας σε ψηφιακά περιβάλλοντα, την κοινή χρήση πληροφοριών που μπορεί να αποκαλύπτουν την ταυτότητα του χρήστη, προστατεύοντας τον εαυτό μου και άλλους από κινδύνους και με πολιτικές απορρήτου για τη χρήση των προσωπικών μου δεδομένων • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 180.** Γνωρίζω ότι η ασφαλής ηλεκτρονική ταυτοποίηση είναι ένα βασικό χαρακτηριστικό που έχει σχεδιαστεί για να επιτρέπει την ασφαλέστερη κοινή χρήση προσωπικών δεδομένων με τρίτους κατά τη διενέργεια συναλλαγών στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.
- 181.** Γνωρίζω ότι η πολιτική απορρήτου μιας εφαρμογής ή υπηρεσίας θα πρέπει να εξηγεί ποια προσωπικά δεδομένα συλλέγει (π.χ. όνομα, μάρκα συσκευής, γεωγραφικός εντοπισμός του χρήστη) και αν τα δεδομένα κοινοποιούνται σε τρίτους.
- 182.** Γνωρίζω ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υπόκειται σε τοπικούς κανονισμούς, όπως ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία των Δεδομένων (GDPR) της ΕΕ (π.χ. οι φωνητικές αλληλεπιδράσεις με έναν εικονικό βοηθό αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με τον GDPR και μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την προστασία των δεδομένων, την ιδιωτικότητα και την ασφάλεια των χρηστών). **TN**

Δεξιότητες

- 183.** Μπορώ να ξεχωρίζω ύποπτα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που προσπαθούν να αποκτήσουν ευαίσθητες πληροφορίες (π.χ. προσωπικά δεδομένα, διαπιστευτήρια τραπεζικών λογαριασμών), ή μπορεί να περιέχουν κακόβουλο λογισμικό. Γνωρίζω ότι συνήθως αυτά τα μηνύματα είναι σχεδιασμένα για να εξαπατήσουν άτομα τα οποία είναι πιο ευάλωτα στην εξαπάτηση, και στις περισσότερες περιπτώσεις, περιέχουν ενδείξεις παραποίησης που μπορεί να εντοπίσει ένας προσεκτικός χρήστης.
- 184.** Γνωρίζω πώς να λαμβάνω βασικά μέτρα ασφαλείας στις ηλεκτρονικές πληρωμές (π.χ. δεν στέλνω ποτέ σάρωση πιστωτικής κάρτας ή δεν δίνω τον κωδικό PIN μιας χρεωστικής/προπληρωμένης/πιστωτικής κάρτας).
- 185.** Γνωρίζω πώς να χρησιμοποιώ την ηλεκτρονική ταυτοποίηση για υπηρεσίες που παρέχονται από δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. συμπλήρωση φορολογικής δήλωσης, υποβολή αίτησης για κοινωνικές παροχές, υποβολή αίτησης για χορήγηση πιστοποιητικών) και τον ιδιωτικό τομέα όπως τράπεζες και υπηρεσίες μεταφορών.
- 186.** Γνωρίζω πώς να χρησιμοποιώ ψηφιακά πιστοποιητικά που αποκτώ από αρχές πιστοποίησης (π.χ. ψηφιακά πιστοποιητικά για την ταυτοποίηση και την ψηφιακή υπογραφή).

Στάσεις

- 187.** Εκτιμώ τα οφέλη και τους κινδύνους προτού επιτρέψω σε τρίτους να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (π.χ. αναγνωρίζω ότι ένα λογισμικό φωνητικών εντολών σε ένα έξυπνο τηλέφωνο χρησιμοποιείται για να δίνει εντολές σε μια ρομποτική ηλεκτρική σκούπα, θα μπορούσε να δώσει σε τρίτους -εταιρείες, κυβερνήσεις, εγκληματίες του κυβερνοχώρου- πρόσβαση στα δεδομένα μου). **TN**
- 188.** Διενεργώ με αυτοπεποίθηση ηλεκτρονικές συναλλαγές, αφού λάβω τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας και προστασίας.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΠΡΟΗΓΜΕΝΟ 6

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

χρήση λογαριασμού Twitter για να διαχέω πληροφορίες για τον οργανισμό μου

Μόνος μου, μπορώ να:

- επιλέξω τον καταλληλότερο τρόπο προστασίας των προσωπικών δεδομένων των συναδέλφων μου (π.χ. διεύθυνση, αριθμός τηλεφώνου) κατά την κοινοποίηση ψηφιακού περιεχομένου (π.χ. μια φωτογραφία) στον εταιρικό λογαριασμό Twitter.
- διακρίνω μεταξύ κατάλληλου και ακατάλληλου ψηφιακού περιεχομένου για να το μοιραστώ στον εταιρικό λογαριασμό Twitter, έτσι ώστε η ιδιωτική μου ζωή και εκείνη των συναδέλφων μου να μη θίγεται.
- αξιολογήσω κατά πόσο τα προσωπικά δεδομένα χρησιμοποιούνται στο εταιρικό Twitter κατάλληλα, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων (Νόμος περί Προστασίας Δεδομένων και Δικαίωμα στη Λήθη).
- αντιμετωπίσω πολύπλοκες καταστάσεις που μπορεί να προκύψουν με δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον οργανισμό μου κατά τη χρήση του Twitter, όπως η αφαίρεση εικόνων ή ονομάτων για την προστασία προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό Νόμο περί Προστασίας Δεδομένων και το Δικαίωμα στη Λήθη.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

χρήση της ψηφιακής πλατφόρμας μάθησης του σχολείου για την ανταλλαγή πληροφοριών για ενδιαφέροντα θέματα

Μόνος μου, μπορώ να:

- επιλέξω τον καταλληλότερο τρόπο προστασίας προσωπικών δεδομένων μου, όπως είναι η διεύθυνση και ο αριθμός τηλεφώνου, πριν τα μοιραστώ στην ψηφιακή πλατφόρμα του σχολείου.
- διακρίνω μεταξύ κατάλληλου και ακατάλληλου ψηφιακού περιεχομένου για να το μοιραστώ στην ψηφιακή πλατφόρμα του σχολείου, έτσι ώστε η ιδιωτική μου ζωή και η ιδιωτική ζωή των συμμαθητών μου να μη θίγεται.
- αξιολογήσω κατά πόσο ο τρόπος με τον οποίο τα προσωπικά δεδομένα μου χρησιμοποιούνται στην ψηφιακή πλατφόρμα είναι κατάλληλος και αποδεκτός όσον αφορά τα δικαιώματά μου ως ψηφιακού πολίτη και την ιδιωτική ζωή μου.
- ξεπεράσω σύνθετες καταστάσεις που μπορεί να προκύψουν με τα προσωπικά δεδομένα μου και εκείνα των συμμαθητών μου, ενώ βρίσκομαι στην ψηφιακή πλατφόρμα μάθησης, όπως όταν τα προσωπικά δεδομένα δεν χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την «πολιτική απορρήτου» της πλατφόρμας.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

4.3. Προστατεύω την υγεία και την ευημερία

Είμαι σε θέση να αποφεύγω τους κινδύνους για την υγεία και τις απειλές για τη σωματική και ψυχική ευημερία κατά τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών. Μπορώ να προστατεύω τον εαυτό μου και τους άλλους από πιθανούς κινδύνους σε ψηφιακά περιβάλλοντα (π.χ. διαδικτυακό εκφοβισμό). Γνωρίζω πώς οι ψηφιακές τεχνολογίες μπορούν να συμβάλλουν στην κοινωνική ευημερία και την κοινωνική συμπερίληψη.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • διακρίνω απλούς τρόπους αποφυγής κινδύνων για την υγεία και απειλών για τη σωματική και ψυχική ευημερία κατά τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών • επιλέγω απλούς τρόπους για να προστατεύομαι από πιθανούς κινδύνους σε ψηφιακά περιβάλλοντα • εντοπίζω απλές ψηφιακές τεχνολογίες, χρήσιμες για την κοινωνική ευημερία και την κοινωνική συμπερίληψη
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • διακρίνω απλούς τρόπους αποφυγής κινδύνων για την υγεία και απειλών για τη σωματική και ψυχική ευημερία κατά τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών • επιλέγω απλούς τρόπους για να προστατεύομαι από πιθανούς κινδύνους σε ψηφιακά περιβάλλοντα • εντοπίζω απλές ψηφιακές τεχνολογίες, χρήσιμες για την κοινωνική ευημερία και την κοινωνική συμπερίληψη
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • παραθέτω συνήθεις και σαφώς ορισμένους τρόπους για την αποφυγή κινδύνων για την υγεία και απειλών για τη σωματική και ψυχική ευημερία κατά τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών • επιλέγω συνήθεις και σαφώς ορισμένους τρόπους για να προστατεύω τον εαυτό μου από κινδύνους σε ψηφιακά περιβάλλοντα • δείχνω συνήθεις και σαφώς ορισμένες ψηφιακές τεχνολογίες, χρήσιμες για την κοινωνική ευημερία και την κοινωνική συμπερίληψη
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εξηγώ με ποιους τρόπους αποφεύγω τις απειλές για τη σωματική και ψυχική υγεία, που σχετίζονται με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών • επιλέγω τρόπους προστασίας του εαυτού μου και των άλλων από κινδύνους σε ψηφιακά περιβάλλοντα • συζητώ για το πώς οι ψηφιακές τεχνολογίες μπορούν να συμβάλλουν στην κοινωνική ευημερία και τη συμπερίληψη
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • δείχνω διάφορους τρόπους αποφυγής των κινδύνων της υγείας και των απειλών για τη σωματική και ψυχική ευημερία κατά τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών • εφαρμόζω διάφορους τρόπους για να προστατεύω τον εαυτό μου και τους άλλους από κινδύνους σε ψηφιακά περιβάλλοντα • παρουσιάζω διάφορες ψηφιακές τεχνολογίες που μπορούν να συμβάλλουν στην κοινωνική ευημερία και τη συμπερίληψη
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • διακρίνω τους καταλληλότερους τρόπους αποφυγής των κινδύνων για την υγεία και των απειλών για τη σωματική και ψυχική ευημερία κατά τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών • προσαρμόζω τους καταλληλότερους τρόπους για να προστατεύω τον εαυτό μου και άλλους από κινδύνους σε ψηφιακά περιβάλλοντα • ποικίλλω τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών για την κοινωνική ευημερία και την κοινωνική συμπερίληψη
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, που σχετίζονται με την αποφυγή κινδύνων για την υγεία και απειλών για την ευημερία κατά τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών, την προστασία του εαυτού μου και των άλλων από κινδύνους σε ψηφιακά περιβάλλοντα και τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών για κοινωνική ευημερία και κοινωνική συμπερίληψη • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συμβάλλω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στην προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, που σχετίζονται με την αποφυγή κινδύνων για την υγεία και απειλών για την ευημερία κατά τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών, την προστασία του εαυτού μου και των άλλων από κινδύνους σε ψηφιακά περιβάλλοντα και τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών για κοινωνική ευημερία και κοινωνική συμπερίληψη • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 189.** Γνωρίζω ότι η ισορροπημένη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών, είναι καθοριστική για την προσωπική υγεία, την ευημερία και την ικανοποίηση στη ζωή.
- 190.** Αναγνωρίζω τα σημάδια του ψηφιακού εθισμού (π.χ. απώλεια ελέγχου, συμπτώματα στέρησης, δυσλειτουργικές αλλαγές στη διάθεση) και ότι μπορεί να προκαλέσει ψυχική και σωματική βλάβη.
- 191.** Γνωρίζω ότι για πολλές ψηφιακές εφαρμογές υγείας, δεν υπάρχουν επίσημες διαδικασίες αδειοδότησης, όπως συμβαίνει στη συμβατική ιατρική.
- 192.** Γνωρίζω ότι ορισμένες εφαρμογές σε ψηφιακές συσκευές (π.χ. έξυπνα τηλέφωνα) μπορούν να υποστηρίξουν την υιοθέτηση υγιεινών συμπεριφορών, παρακολουθώντας κάποιες παραμέτρους της υγείας (π.χ. σωματικές, συναισθηματικές, ψυχολογικές) και ενημερώνοντας σχετικά τον χρήστη. Ωστόσο, ορισμένες ενέργειες ή εικόνες που προτείνονται από τέτοιες εφαρμογές, θα μπορούσαν, επίσης, να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη σωματική ή ψυχική υγεία (π.χ. η προβολή εξιδανικευμένων εικόνων σώματος μπορεί να προκαλέσει άγχος).
- 193.** Κατανοώ ότι ο διαδικτυακός εκφοβισμός είναι ο εκφοβισμός με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών (δηλ. μια επαναλαμβανόμενη συμπεριφορά που αποσκοπεί, ανάμεσα σε άλλα, να φοβίσει, πονέσει ψυχικά ή σωματικά ή ταπεινώσει όσους στοχοποιούνται).
- 194.** Γνωρίζω ότι το «φαινόμενο της άρσης των αναστολών στο διαδίκτυο» είναι η έλλειψη αυτοσυγκράτησης που διακατέχει κάποιον όταν επικοινωνεί διαδικτυακά, σε σύγκριση με την επικοινωνία πρόσωπο με πρόσωπο. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένη τάση προς ακατάλληλες συμπεριφορές και εμπρηστικές αντιδράσεις στο διαδίκτυο (online flaming), όπως προσβλητική γλώσσα, ανάρτηση προσβολών στο διαδίκτυο.
- 195.** Γνωρίζω ότι οι ευάλωτες ομάδες (π.χ. παιδιά, άτομα με χαμηλότερες κοινωνικές δεξιότητες και έλλειψη κοινωνικής υποστήριξης) διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο να γίνουν θύματα σε ψηφιακά περιβάλλοντα (π.χ. διαδικτυακός εκφοβισμός, αποπλάνηση).
- 196.** Γνωρίζω ότι τα ψηφιακά εργαλεία μπορούν να δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες συμμετοχής στην κοινωνία για ευάλωτες ομάδες (π.χ. ηλικιωμένους, άτομα με ειδικές ανάγκες) νέες ευκαιρίες συμμετοχής στην κοινωνία. Ωστόσο, τα ψηφιακά εργαλεία ενδέχεται να οδηγήσουν και σε κοινωνική απομόνωση ή αποκλεισμό (π.χ. όσων δεν τα χρησιμοποιούν).

Δεξιότητες

- 197.** Γνωρίζω πώς να εφαρμόζω, για τον εαυτό μου και τους άλλους, μια ποικιλία στρατηγικών παρακολούθησης και περιορισμού της ψηφιακής χρήσης (π.χ. κανόνες και συμφωνίες για ώρες χωρίς οθόνη, εγκατάσταση λογισμικού περιορισμού χρόνου και φίλτρων γονεϊκού ελέγχου).
- 198.** Μπορώ να αναγνωρίζω ενσωματωμένες τεχνικές εμπειρίας χρήστη (π.χ. clickbait, gamification, nudging) που αποσκοπούν στη χειραγώγηση ή/και την αποδυνάμωση της ικανότητας του ατόμου να έχει τον έλεγχο των αποφάσεων (π.χ. κάνουν τους χρήστες να ξοδεύουν περισσότερο χρόνο σε διαδικτυακές δραστηριότητες, ενθαρρύνουν τον καταναλωτισμό).
- 199.** Μπορώ να εφαρμόζω και να ακολουθώ στρατηγικές προστασίας για την καταπολέμηση της θυματοποίησης στο διαδίκτυο (π.χ. αποκλεισμός λήψης περαιτέρω μηνυμάτων από τον/τους αποστολέα/-εις, μη αντίδραση/απάντηση, πρόωθηση ή αποθήκευση μηνυμάτων ως αποδεικτικά στοιχεία για νομικές διαδικασίες, διαγραφή αρνητικών μηνυμάτων για την αποφυγή επαναλαμβανόμενης προβολής).

Στάσεις

- 200.** Φροντίζω να εστιάζω στη σωματική και ψυχική ευημερία και να αποφεύγω τις αρνητικές επιπτώσεις των ψηφιακών μέσων (π.χ. κατάχρηση, εθισμός, ψυχαναγκαστική συμπεριφορά).
- 201.** Αναλαμβάνω την ευθύνη για την προστασία της προσωπικής και συλλογικής υγείας και ασφάλειας κατά την αξιολόγηση των επιπτώσεων ιατρικών και παρόμοιων προϊόντων και υπηρεσιών στο διαδίκτυο, καθώς αυτό περιέχει πολλές εσφαλμένες και δυνητικά επικίνδυνες πληροφορίες για την υγεία.
- 202.** Αντιμετωπίζω με επιφυλακτικότητα την αξιοπιστία των συστάσεων (π.χ. είναι από αξιόπιστη πηγή) και τις προθέσεις τους (π.χ. βοηθούν πραγματικά το χρήστη ή τον ενθαρρύνουν να χρησιμοποιεί τη συσκευή περισσότερο για να εκτίθεται σε διαφημίσεις;).

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ 7

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

χρήση λογαριασμού Twitter για να επικοινωνώ το έργο του οργανισμού μου

Μόνος μου, μπορώ να:

- δημιουργήσω μια ψηφιακή καμπάνια πιθανών κινδύνων για την υγεία από τη χρήση του Twitter για επαγγελματικούς λόγους (π.χ. εκφοβισμός, εθισμοί, σωματική ευεξία), η οποία μπορεί να κοινοποιηθεί και να χρησιμοποιηθεί από άλλους συναδέλφους και επαγγελματίες στα έξυπνα κινητά ή τις ταμπλέτες τους.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

χρήση της ψηφιακής πλατφόρμας μάθησης του σχολείου για την ανταλλαγή πληροφοριών για ενδιαφέροντα θέματα

Μόνος μου, μπορώ να:

- δημιουργήσω ένα ιστολόγιο σχετικά με τον κυβερνοεκφοβισμό και τον κοινωνικό αποκλεισμό για το περιβάλλον ψηφιακής μάθησης του σχολείου μου, που θα βοηθά τους συμμαθητές μου να αναγνωρίζουν και αντιμετωπίζουν τη βία στα ψηφιακά περιβάλλοντα.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

4.4. Προστατεύω το περιβάλλον

Γνωρίζω τον αντίκτυπο που έχουν οι ψηφιακές τεχνολογίες και η χρήση τους στο περιβάλλον.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • δείχνω συνήθεις και σαφώς ορισμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • συζητώ τρόπους προστασίας του περιβάλλοντος από τις επιπτώσεις της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • δείχνω διαφορετικούς τρόπους για την προστασία του περιβάλλοντος από τις επιπτώσεις της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω τις καταλληλότερες λύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος από τις επιπτώσεις της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος από τις επιπτώσεις της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συμβάλλω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στην προστασία του περιβάλλοντος από τις επιπτώσεις της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος από τις επιπτώσεις της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 203.** Γνωρίζω τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των καθημερινών ψηφιακών πρακτικών (π.χ. ροή βίντεο -streaming- που βασίζεται στη μεταφορά δεδομένων), και τον αντίκτυπο που υπάρχει από τη χρήση ενέργειας και τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από τις συσκευές, τις υποδομές δικτύου και τα κέντρα δεδομένων.
- 204.** Γνωρίζω τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της κατασκευής ψηφιακών συσκευών και μπαταριών (π.χ. ρύπανση και τοξικά υποπροϊόντα, κατανάλωση ενέργειας) και ότι στο τέλος της ζωής τους τέτοιες συσκευές πρέπει να απορρίπτονται κατάλληλα για να ελαχιστοποιείται το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα και να είναι δυνατή η επαναχρησιμοποίηση σπάνιων και ακριβών εξαρτημάτων και φυσικών πόρων.
- 205.** Γνωρίζω ότι ορισμένα εξαρτήματα των ηλεκτρονικών και ψηφιακών συσκευών μπορούν να αντικατασταθούν για να παρατείνουν τη διάρκεια ζωής ή την απόδοσή τους, ωστόσο, ορισμένα μπορεί να είναι σκόπιμα σχεδιασμένα να σταματούν να λειτουργούν σωστά μετά από ένα ορισμένο χρονικό διάστημα (προγραμματισμένη απαξίωση).
- 206.** Γνωρίζω «πράσινες» συμπεριφορές που πρέπει να ακολουθώ κατά την αγορά ψηφιακών συσκευών, για παράδειγμα να επιλέγω προϊόντα με μικρότερη κατανάλωση ενέργειας κατά τη χρήση και την αναμονή, λιγότερο ρυπογόνα (προϊόντα που αποσυναρμολογούνται και ανακυκλώνονται ευκολότερα) και λιγότερο τοξικά (περιορισμένη χρήση ουσιών επιβλαβών για το περιβάλλον και την υγεία).
- 207.** Γνωρίζω ότι οι πρακτικές του ηλεκτρονικού εμπορίου, όπως η αγορά και η παράδοση φυσικών αγαθών, έχουν αντίκτυπο στο περιβάλλον (π.χ. ανθρακικό αποτύπωμα των μεταφορών, παραγωγή αποβλήτων).
- 208.** Γνωρίζω ότι οι ψηφιακές τεχνολογίες (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη) μπορούν να συμβάλλουν στην ενεργειακή αποδοτικότητα, για παράδειγμα, μέσω της παρακολούθησης της ανάγκης για οικιακή θέρμανση και της βελτιστοποίησης της διαχείρισής της.
- 209.** Γνωρίζω ότι ορισμένες δραστηριότητες (π.χ. η εκπαίδευση της τεχνητής νοημοσύνης και η παραγωγή κρυπτονομισμάτων όπως το Bitcoin) είναι διαδικασίες που απαιτούν υψηλή κατανάλωση πόρων από την άποψη των δεδομένων και της υπολογιστικής ισχύος. Ως εκ τούτου, αυτές οι διαδικασίες καταναλώνουν μεγάλα ποσά ενέργειας και έχουν υψηλό περιβαλλοντικό αντίκτυπο. **TN**

Δεξιότητες

- 210.** Γνωρίζω πώς να εφαρμόζω αποτελεσματικές στρατηγικές χαμηλής τεχνολογίας για την προστασία του περιβάλλοντος, (π.χ. κλείσιμο των συσκευών και απενεργοποίηση του ασύρματου δικτύου, μη εκτύπωση εγγράφων, επισκευή και αντικατάσταση εξαρτημάτων για την αποφυγή της άσκοπης αντικατάστασης ψηφιακών συσκευών).
- 211.** Γνωρίζω πώς να μειώνω την ενεργειακή κατανάλωση των συσκευών και των υπηρεσιών που χρησιμοποιώ (π.χ. αλλαγή των ρυθμίσεων ποιότητας των υπηρεσιών ροής βίντεο, χρήση ασύρματου δικτύου αντί για σύνδεση δεδομένων, όταν βρίσκομαι στο σπίτι, κλείσιμο εφαρμογών, βελτιστοποίηση συνημμένων αρχείων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου).
- 212.** Γνωρίζω πώς να χρησιμοποιώ ψηφιακά εργαλεία για να βελτιώνω τον περιβαλλοντικό και κοινωνικό αντίκτυπο της καταναλωτικής μου συμπεριφοράς (π.χ. αναζητώντας τοπικά προϊόντα, ψάχνοντας για συλλογικές προσφορές και επιλογές συνεπιβατισμού για τις μετακινήσεις).

Στάσεις

- 213.** Αναζητώ τρόπους με τους οποίους οι ψηφιακές τεχνολογίες θα μπορούσαν να βοηθήσουν να ζούμε και να καταναλώνουμε με τρόπο που να σέβεται τη βιωσιμότητα της ανθρώπινης κοινωνίας και του φυσικού περιβάλλοντος.
- 214.** Αναζητώ πληροφορίες σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της τεχνολογίας, με σκοπό αυτές να επηρεάσουν τη συμπεριφορά μου και των άλλων (π.χ. φίλων και συγγενών) ώστε να είμαστε πιο υπεύθυνοι οικολογικά στις ψηφιακές πρακτικές μας.
- 215.** Λαμβάνω υπόψη τις συνολικές επιπτώσεις του προϊόντος στον πλανήτη όταν επιλέγω ψηφιακά μέσα έναντι φυσικών προϊόντων, π.χ. η ανάγνωση ενός βιβλίου στο διαδίκτυο δεν χρειάζεται χαρτί και έτσι το κόστος μεταφοράς είναι χαμηλό, ωστόσο, θα πρέπει κανείς να συμπεριλαμβάνει στις ψηφιακές συσκευές τα τοξικά τους συστατικά και την ενέργεια που απαιτείται για τη φόρτισή τους.
- 216.** Εξετάζω τις ηθικές συνέπειες των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους που περιλαμβάνουν τόσο τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις (π.χ. απόβλητα από τη χρήση ψηφιακών συσκευών) όσο και τις κοινωνικές (π.χ. η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού μιας επιχείρησης μέσω αλγορίθμων που μπορεί να καταπιέσει την ιδιωτικότητα ή τα δικαιώματα των εργαζομένων). **TN**

TN Τεχνητή Νοημοσύνη

ΑΕ Απομακρυσμένη Εργασία

ΨΠ Ψηφιακή Πρόσβαση

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ 8

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

χρήση λογαριασμού Twitter για να επικοινωνώ το έργο του οργανισμού μου

Μόνος μου, μπορώ να:

- δημιουργήσω ένα εικονογραφημένο βίντεο που να απαντά σε ερωτήσεις σχετικά με τη βιώσιμη χρήση των ψηφιακών συσκευών σε οργανισμούς του τομέα μου, για να να κοινοποιηθεί στο Twitter και να χρησιμοποιηθεί από το προσωπικό και από άλλους επαγγελματίες του τομέα.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

χρήση της ψηφιακής πλατφόρμας μάθησης του σχολείου για την ανταλλαγή πληροφοριών για ενδιαφέροντα θέματα

Μόνος μου, μπορώ να:

- δημιουργήσω ένα νέο ηλεκτρονικό βιβλίο για να απαντήσω σε ερωτήσεις σχετικά με τη βιώσιμη χρήση των ψηφιακών συσκευών στο σχολείο και το σπίτι, και να το μοιραστώ στην ψηφιακή πλατφόρμα μάθησης προκειμένου να χρησιμοποιηθεί από άλλους συμμαθητές και τις οικογένειές τους.

5. Επίλυση προβλημάτων

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

5.1. Επιλύω τεχνικά προβλήματα

Αναγνωρίζω τεχνικά προβλήματα κατά τη λειτουργία συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων και τα επιλύω (από μικρές δυσλειτουργίες έως πιο σύνθετα προβλήματα).

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλά τεχνικά προβλήματα κατά τον χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων • αναγνωρίζω απλές λύσεις για την επίλυση τεχνικών προβλημάτων κατά τον χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλά τεχνικά προβλήματα κατά τον χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων • αναγνωρίζω απλές λύσεις για την επίλυση τεχνικών προβλημάτων κατά τον χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εντοπίζω συνήθη και σαφώς ορισμένα τεχνικά προβλήματα κατά τον χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων • επιλέγω συνήθεις και σαφώς ορισμένες λύσεις σε τεχνικά προβλήματα κατά τον χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • διακρίνω τα τεχνικά προβλήματα κατά τον χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων • επιλέγω λύσεις για τα τεχνικά προβλήματα κατά τον χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εκτιμώ τεχνικά προβλήματα κατά τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων και τη λειτουργία ψηφιακών συσκευών • εφαρμόζω διάφορες λύσεις σε τεχνικά προβλήματα κατά τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων και τη λειτουργία ψηφιακών συσκευών
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • αξιολογώ τα τεχνικά προβλήματα κατά τον χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων • επιλύω τα τεχνικά προβλήματα κατά τον χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων με τις πιο κατάλληλες λύσεις
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, που σχετίζονται με τεχνικά προβλήματα κατά τον χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συμβάλλω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με την τεχνικά προβλήματα κατά τον χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, που σχετίζονται με τεχνικά προβλήματα κατά τον χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

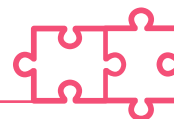
Γνώσεις

- 217.** Γνωρίζω τις κύριες λειτουργίες των συνηθέστερων ψηφιακών συσκευών (π.χ. υπολογιστή, ταμπλέτας, έξυπνου τηλεφώνου).
- 218.** Γνωρίζω ορισμένους λόγους για τους οποίους μια ψηφιακή συσκευή μπορεί να αποτύχει να συνδεθεί στο διαδίκτυο (π.χ. λάθος κωδικός πρόσβασης Wi-Fi, ενεργοποιημένη λειτουργία πτήσης).
- 219.** Γνωρίζω ότι η υπολογιστική ισχύς ή η αποθηκευτική ικανότητα μπορεί να βελτιωθεί για να ξεπεραστεί η προγραμματισμένη απαξίωση του υλικού (π.χ. με τη σύναψη συμβάσεων σε υπηρεσία παροχής ισχύος ή αποθηκευτικού χώρου).
- 220.** Γνωρίζω ότι οι συχνότερες πηγές προβλημάτων στο Διαδίκτυο των Πραγμάτων (Internet of Things – IoT), τις κινητές συσκευές και τις εφαρμογές τους, σχετίζονται με τη συνδεσιμότητα/διαθεσιμότητα δικτύου, την ενέργεια/ μπαταρία, την περιορισμένη επεξεργαστική ισχύ.
- 221.** Γνωρίζω ότι η τεχνητή νοημοσύνη είναι προϊόν ανθρώπινης νοημοσύνης και λήψης αποφάσεων (δηλαδή οι άνθρωποι επιλέγουν, καθαρίζουν και κωδικοποιούν τα δεδομένα, σχεδιάζουν τους αλγόριθμους, εκπαιδεύουν τα μοντέλα και εφαρμόζουν ανθρώπινες αξίες στα αποτελέσματα) και επομένως δεν υπάρχει ανεξάρτητα από τους ανθρώπους.

TN

Δεξιότητες

- 222.** Γνωρίζω πώς να εντοπίζω και να επιλύω ένα πρόβλημα κάμερας ή/και μικροφώνου κατά τη διάρκεια μιας διαδικτυακής συνάντησης.
- 223.** Γνωρίζω πώς να επαληθεύω και να επιλύω προβλήματα που σχετίζονται με διασυνδεδεμένες συσκευές του Διαδικτύου των Πραγμάτων και τις υπηρεσίες τους.
- 224.** Προσεγγίζω βήμα-βήμα ένα τεχνικό πρόβλημα για να εντοπίζω τη ρίζα του (π.χ. υλικό έναντι λογισμικού) και διερευνώ διάφορες λύσεις όταν αντιμετωπίζω μια τεχνική δυσλειτουργία.
- 225.** Γνωρίζω πώς να βρίσκω λύσεις στο διαδίκτυο όταν αντιμετωπίζω ένα τεχνικό πρόβλημα.

Στάσεις

- 226.** Προσεγγίζω ενεργά και με γνώμονα την περιέργεια τον τρόπο λειτουργίας των ψηφιακών τεχνολογιών.

TN Τεχνητή Νοημοσύνη
ΑΕ Απομακρυσμένη Εργασία
ΨΠ Ψηφιακή Πρόσβαση

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΒΑΣΙΚΟ 1

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

χρήση ψηφιακής πλατφόρμας εύρεσης εργασίας για να βελτιώσω τις ευκαιρίες σταδιοδρομίας μου

Με τη βοήθεια ενός συναδέλφου από το τμήμα Πληροφορικής, μπορώ να:

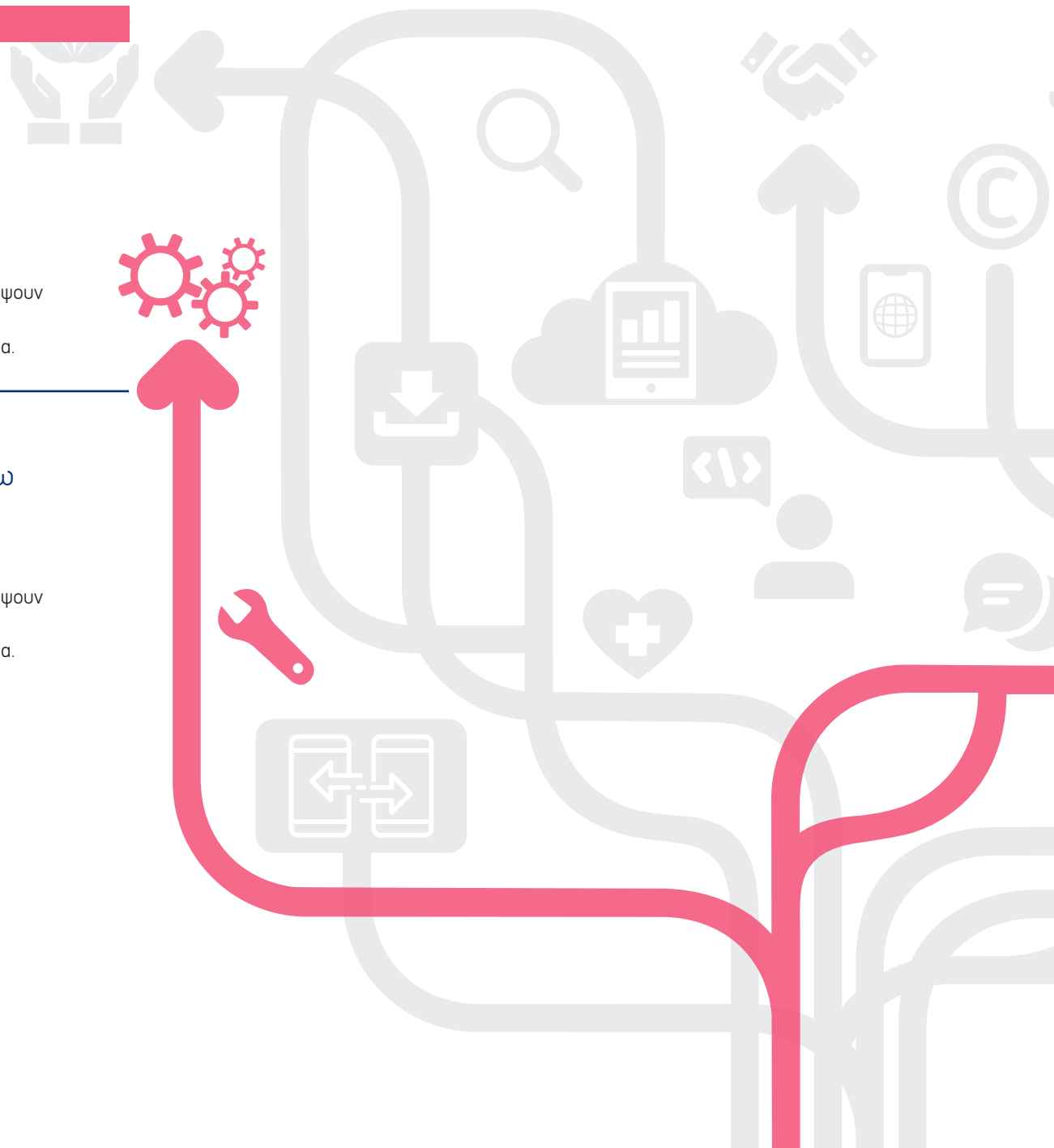
- εντοπίσω ένα απλό τεχνικό πρόβλημα από μια λίστα με αυτά που μπορεί να προκύψουν κατά τη χρήση μιας ψηφιακής πλατφόρμας εύρεσης εργασίας.
- προσδιορίσω τι είδους τεχνική υποστήριξη μπορεί να επιλύσει ένα τέτοιο πρόβλημα.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

χρήση της ψηφιακής πλατφόρμας μάθησης για να βελτιώσω τις μαθηματικές μου δεξιότητες

Με τη βοήθεια ενός φίλου, μπορώ να:

- εντοπίσω ένα απλό τεχνικό πρόβλημα από μια λίστα με αυτά που μπορεί να προκύψουν κατά τη χρήση μιας ψηφιακής πλατφόρμας εύρεσης εργασίας.
- προσδιορίσω τι είδους τεχνική υποστήριξη μπορεί να επιλύσει ένα τέτοιο πρόβλημα.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

5.2. Προσδιορίζω ανάγκες και τεχνολογικές λύσεις

Εκτιμώ τις ανάγκες και τις ικανοποιώ βρίσκοντας, αξιολογώντας, επιλέγοντας και χρησιμοποιώντας ψηφιακά εργαλεία και πιθανές τεχνολογικές λύσεις. Προσαρμόζω τα ψηφιακά περιβάλλοντα σε προσωπικές ανάγκες (π.χ. προσβασιμότητα).

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> προσδιορίζω τις ανάγκες αναγνωρίζω απλά ψηφιακά εργαλεία και πιθανές τεχνολογικές απαντήσεις για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών επιλέγω απλούς τρόπους ρύθμισης και προσαρμογής των ψηφιακών περιβαλλόντων στις προσωπικές μου ανάγκες
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> προσδιορίζω τις ανάγκες αναγνωρίζω απλά ψηφιακά εργαλεία και πιθανές τεχνολογικές απαντήσεις για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών επιλέγω απλούς τρόπους ρύθμισης και προσαρμογής των ψηφιακών περιβαλλόντων στις προσωπικές μου ανάγκες
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> εντοπίζω συνήθεις και σαφώς ορισμένες ανάγκες επιλέγω συνήθη και σαφώς ορισμένα ψηφιακά εργαλεία και πιθανές τεχνολογικές λύσεις για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών επιλέγω συνήθεις και σαφώς ορισμένους τρόπους για να ρυθμίζω και να προσαρμόζω τα ψηφιακά περιβάλλοντα στις προσωπικές ανάγκες
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> εξηγώ τις ανάγκες επιλέγω ψηφιακά εργαλεία και πιθανές τεχνολογικές λύσεις για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών επιλέγω τρόπους ρύθμισης και προσαρμογής των ψηφιακών περιβαλλόντων στις προσωπικές ανάγκες
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> αξιολογώ τις ανάγκες χρησιμοποιώ διάφορα ψηφιακά εργαλεία και πιθανές τεχνολογικές λύσεις για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών αξιολογώ διάφορους τρόπους ρύθμισης και προσαρμογής των ψηφιακών περιβαλλόντων σε προσωπικές ανάγκες
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> αξιολογώ τις ανάγκες επιλέγω τα καταλληλότερα ψηφιακά εργαλεία και τις τεχνολογικές λύσεις για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών αποφασίζω για τους καταλληλότερους τρόπους ρύθμισης και προσαρμογής των ψηφιακών περιβαλλόντων σε προσωπικές ανάγκες
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, χρησιμοποιώντας ψηφιακά εργαλεία και πιθανές τεχνολογικές λύσεις για να ρυθμίζω και να προσαρμόζω ψηφιακά περιβάλλοντα σε προσωπικές ανάγκες αξιολογώ τις γνώσεις μου για να συμβάλλω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στην αναγνώριση αναγκών και τεχνολογικών λύσεων
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες, χρησιμοποιώντας ψηφιακά εργαλεία και πιθανές τεχνολογικές λύσεις για να ρυθμίζω και να προσαρμόζω ψηφιακά περιβάλλοντα σε προσωπικές ανάγκες προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

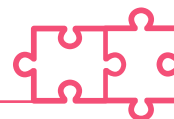
ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 227.** Γνωρίζω ότι είναι δυνατή η αγορά και η πώληση αγαθών και υπηρεσιών στο διαδίκτυο μέσω εμπορικών συναλλαγών (π.χ. ηλεκτρονικό εμπόριο) και συναλλαγών μεταξύ καταναλωτών (π.χ. πλατφόρμες διαμοιρασμού). Γνωρίζω, επίσης, ότι ισχύουν διαφορετικοί κανόνες (π.χ. νομική προστασία των καταναλωτών) όταν πραγματοποιούνται αγορές μέσω διαδικτύου από μια εταιρεία σε σχέση με έναν ιδιώτη.
- 228.** Μπορώ να αναγνωρίσω ορισμένα παραδείγματα συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης: προτάσεις για προϊόντα (π.χ. σε ιστοσελίδες διαδικτυακών αγορών), αναγνώριση φωνής (π.χ. από εικονικούς βοηθούς), αναγνώριση εικόνας (π.χ. για ανίχνευση όγκων σε ακτινογραφίες) και αναγνώριση προσώπου (π.χ. σε συστήματα παρακολούθησης). **TN**
- 229.** Γνωρίζω ότι πολλά μη ψηφιακά τεχνουργήματα μπορούν να δημιουργηθούν με τη χρήση τρισδιάστατου εκτυπωτή (π.χ. εκτύπωση ανταλλακτικών για οικιακές συσκευές ή έπιπλα).
- 230.** Γνωρίζω τεχνικές λύσεις ή λειτουργίες που μπορούν να βελτιώσουν τη συμμετοχικότητα και την προσβασιμότητα σε ψηφιακό περιεχόμενο και υπηρεσίες, για παράδειγμα, εργαλεία όπως η μεγέθυνση ή το ζουμ και η λειτουργία μετατροπής κειμένου σε φωνή. **ΨΠ**
- 231.** Γνωρίζω ότι η τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης που βασίζεται στην ομιλία, επιτρέπει τη χρήση προφορικών εντολών που μπορούν να βελτιώσουν την προσβασιμότητα στα ψηφιακά εργαλεία και τις συσκευές (π.χ. για άτομα με κινητικά προβλήματα ή προβλήματα όρασης, περιορισμένη αντίληψη, γλωσσικές ή μαθησιακές δυσκολίες), ωστόσο, οι γλώσσες που ομιλούνται από μικρότερους πληθυσμούς, συχνά δεν είναι διαθέσιμες ή έχουν χαμηλή ποιότητα. **TN**
ΨΠ

Δεξιότητες

- 232.** Γνωρίζω πώς να χρησιμοποιώ το διαδίκτυο για να κάνω εμπορικές (π.χ. αγορά, πώληση) και μη εμπορικές (π.χ. δωρεές) συναλλαγές, και για αγαθά και υπηρεσίες κάθε είδους.
- 233.** Γνωρίζω πώς και πότε να χρησιμοποιώ λύσεις μηχανικής μετάφρασης (π.χ. Google Translate, DeepL) και εφαρμογές ταυτόχρονης διερμηνείας (π.χ. iTranslate) για να κατανοήσω κατά προσέγγιση ένα έγγραφο ή μια συνομιλία. Γνωρίζω, επίσης, πως μπορεί το περιεχόμενο να απαιτεί μια πιο ακριβή μετάφραση (π.χ. στην υγειονομική περίθαλψη, το εμπόριο ή τη διπλωματία). **TN**
- 234.** Γνωρίζω πώς να επιλέγω βοηθητικά εργαλεία για την καλύτερη πρόσβαση σε πληροφορίες και περιεχόμενο στο διαδίκτυο (π.χ. αναγνώστες οθόνης, εργαλεία αναγνώρισης φωνής), και να αξιοποιώ τις επιλογές φωνητικής εξόδου για την παραγωγή ομιλίας (π.χ. για να χρησιμοποιηθούν από άτομα που έχουν περιορισμένα ή καθόλου μέσα προφορικής επικοινωνίας). **ΨΠ**

Στάσεις

- 235.** Εκτιμώ τα οφέλη της διαχείρισης των οικονομικών και των χρηματοοικονομικών συναλλαγών μέσω ψηφιακών μέσων, αναγνωρίζοντας παράλληλα τους σχετικούς κινδύνους.
- 236.** Εξερευνώ πρόθυμα και εντοπίζω ευκαιρίες που δημιουργούν οι ψηφιακές τεχνολογίες για τις προσωπικές μου ανάγκες (π.χ. αναζητώ ακουστικά βαρηκοΐας που συνδέονται με τις συσκευές που χρησιμοποιώ συχνά, όπως τηλέφωνο, τηλεόραση, ανιχνευτές καπνού). Γνωρίζω καλά ότι η αποκλειστική εξάρτηση από τις ψηφιακές τεχνολογίες μπορεί να εγκυμονεί κινδύνους.

TN Τεχνητή Νοημοσύνη
ΑΕ Απομακρυσμένη Εργασία
ΨΠ Ψηφιακή Πρόσβαση

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΒΑΣΙΚΟ 2

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

χρήση ψηφιακής μάθησης για να βελτιώσω τις ευκαιρίες σταδιοδρομίας μου

Με τη βοήθεια ενός συναδέλφου από το τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού που μπορώ να συμβουλευτώ όποτε χρειαστώ, μπορώ να:

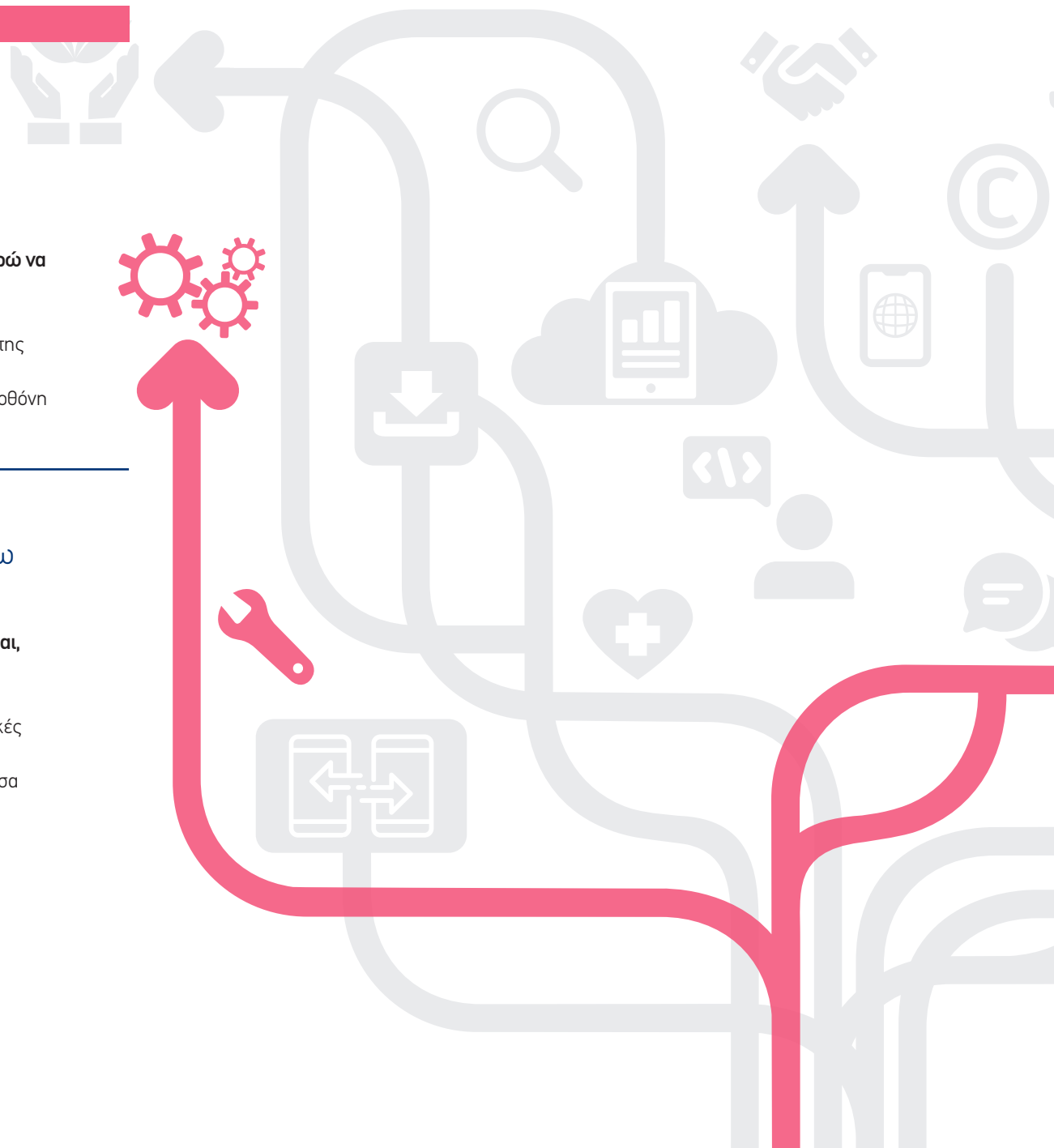
- εντοπίσω σε μια λίστα διαδικτυακών μαθημάτων που έχει ετοιμάσει το τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού, αυτά που ταιριάζουν με τις ανάγκες μου για τη βελτίωση της σταδιοδρομίας μου.
- μεγαλώσω τη γραμματοσειρά κατά την ανάγνωση του εκπαιδευτικού υλικού στην οθόνη της ταμπλέτας μου, για πιο εύκολη ανάγνωση.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

χρήση της ψηφιακής πλατφόρμας μάθησης για να βελτιώσω τις μαθηματικές μου δεξιότητες

Στην τάξη, με μια εκπαιδευτικό που μπορώ να συμβουλευόμαι όποτε τη χρειάζομαι, μπορώ να:

- επιλέξω, από έναν κατάλογο ψηφιακών πηγών που ετοίμασε ο μαθηματικός μας, ένα εκπαιδευτικό παιχνίδι, που μπορεί να με βοηθήσει να εξασκήσω τις μαθηματικές δεξιότητές μου.
- προσαρμόσω το περιβάλλον του παιχνιδιού, ώστε να ταιριάζει με τη μητρική γλώσσα μου.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

5.3. Χρησιμοποιώ δημιουργικά τις ψηφιακές τεχνολογίες

Χρησιμοποιώ ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες για να δημιουργώ γνώση και να καινοτομώ σε διαδικασίες και προϊόντα. Συμμετέχω ατομικά και συλλογικά σε γνωστικές διαδικασίες για την κατανόηση και αποσαφήνιση εννοιών, και την επίλυση προβληματικών καταστάσεων σε ψηφιακά περιβάλλοντα.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλά ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες, που μπορώ να χρησιμοποιώ για να δημιουργώ γνώση και να καινοτομώ σε διαδικασίες και προϊόντα • δείχνω ενδιαφέρον ατομικά και συλλογικά για συμμετοχή σε απλές γνωστικές διαδικασίες κατανόησης και αποσαφήνισης απλών εννοιολογικών προβλημάτων και προβληματικών καταστάσεων σε ψηφιακά περιβάλλοντα
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζω απλά ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες, που μπορώ να χρησιμοποιώ για να δημιουργώ γνώση και να καινοτομώ σε διαδικασίες και προϊόντα • δείχνω ενδιαφέρον ατομικά και συλλογικά για συμμετοχή σε απλές γνωστικές διαδικασίες κατανόησης και αποσαφήνισης απλών εννοιολογικών προβλημάτων και προβληματικών καταστάσεων σε ψηφιακά περιβάλλοντα
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • επιλέγω ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή σαφώς ορισμένων γνώσεων και σαφώς ορισμένων καινοτόμων διαδικασιών και προϊόντων • συμμετέχω ατομικά και συλλογικά σε γνωστικές διαδικασίες με σκοπό την αποσαφήνιση συνήθων και σαφώς ορισμένων εννοιολογικών προβλημάτων και την επίλυση προβληματικών καταστάσεων σε ψηφιακά περιβάλλοντα
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • διακρίνω ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να παράγουν γνώση, καινοτόμες διαδικασίες και προϊόντα • συμμετέχω ατομικά και συλλογικά σε γνωστικές διαδικασίες με σκοπό την αποσαφήνιση εννοιολογικών προβλημάτων και την επίλυση προβληματικών καταστάσεων σε ψηφιακά περιβάλλοντα
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εφαρμόζω διάφορα ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες για την παραγωγή γνώσης, καινοτόμων διαδικασιών και προϊόντων • συμμετέχω ατομικά και συλλογικά σε γνωστικές διαδικασίες με σκοπό την αποσαφήνιση εννοιολογικών προβλημάτων και την επίλυση προβληματικών καταστάσεων σε ψηφιακά περιβάλλοντα
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • προσαρμόζω τα καταλληλότερα ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες για να παράγω γνώση, καινοτόμες διαδικασίες και προϊόντα • αποσαφηνίζω, ατομικά και συλλογικά, εννοιολογικά προβλήματα και προβληματικές καταστάσεις σε ψηφιακά περιβάλλοντα
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, χρησιμοποιώντας ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συνεισφέρω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγήσω άλλους στη δημιουργική χρήση ψηφιακών τεχνολογιών
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες χρησιμοποιώντας ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

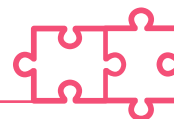
ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 237.** Γνωρίζω ότι, όταν συνεργάζομαι με άλλους στην επίλυση προβλημάτων, διαδικτυακά ή δια ζώσης, μπορεί να επωφεληθώ από την ποικιλία της γνώσης, της οπτικής και της εμπειρίας των άλλων, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερα αποτελέσματα.
- 238.** Γνωρίζω ότι οι ψηφιακές τεχνολογίες και οι ηλεκτρονικές συσκευές μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλείο για την υποστήριξη της καινοτομίας σε νέες διαδικασίες και προϊόντα, προκειμένου να δημιουργηθεί κοινωνική, πολιτιστική ή/και οικονομική αξία (π.χ. κοινωνική καινοτομία). Γνωρίζω ότι αυτό που δημιουργεί οικονομική αξία μπορεί να θέσει σε κίνδυνο ή να ενισχύσει την κοινωνική ή πολιτιστική αξία.
- 239.** Γνωρίζω ότι οι εφαρμογές της τεχνολογίας του Διαδικτύου των Πραγμάτων έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν σε πολλούς διαφορετικούς τομείς (π.χ. υγειονομική περίθαλψη, γεωργία, βιομηχανία, αυτοκίνητα, επιστημονικές δραστηριότητες πολιτών).

Δεξιότητες

- 240.** Γνωρίζω πώς να χρησιμοποιώ τις ψηφιακές τεχνολογίες για να μετατρέπω την ιδέα μου σε δράση (π.χ. γνωρίζω καλά να ανοίγω ένα κανάλι και να μοιράζομαι μέσα από αυτό βίντεο που φτιάχνω με συνταγές και συμβουλές προτείνοντας ένα συγκεκριμένο διατροφικό στυλ).
- 241.** Μπορώ να εντοπίζω διαδικτυακές πλατφόρμες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και δοκιμή τεχνολογιών Διαδικτύου των Πραγμάτων και εφαρμογών για κινητά τηλέφωνα.
- 242.** Γνωρίζω πώς να σχεδιάζω μια στρατηγική με τη χρήση πολλαπλών συσκευών Διαδικτύου των Πραγμάτων και κινητών συσκευών για την υλοποίηση μιας εργασίας (π.χ. χρήση ενός έξυπνου τηλεφώνου για τη βελτιστοποίηση της κατανάλωσης ενέργειας σε ένα δωμάτιο ρυθμίζοντας την ένταση των φώτων με βάση την ώρα της ημέρας και το φως του περιβάλλοντος).
- 243.** Γνωρίζω πώς να συμμετέχω στην επίλυση κοινωνικών προβλημάτων μέσω ψηφιακών, υβριδικών και μη ψηφιακών λύσεων για το πρόβλημα (π.χ. πλατφόρμες διαμοιρασμού πόρων).

Στάσεις

- 244.** Συμμετέχω πρόθυμα σε προκλήσεις και διαγωνισμούς που αποσκοπούν στην επίλυση πνευματικών, κοινωνικών ή πρακτικών προβλημάτων μέσω των ψηφιακών τεχνολογιών (π.χ. hackathons, ιδέες, επιχορηγήσεις, κοινή ανάληψη έργων).
- 245.** Με γοητεύει ο συν-σχεδιασμός και η συν-δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών με τη χρήση ψηφιακών συσκευών (π.χ. ανάπτυξη από τον τελικό χρήστη) για τη δημιουργία οικονομικής ή κοινωνικής αξίας για άλλους όπως γίνεται σε κοινόχρηστους χώρους κατασκευών (makerspaces) και άλλους συλλογικούς χώρους.
- 246.** Συμμετέχω πρόθυμα σε συνεργατικές διαδικασίες για τον συν-σχεδιασμό και τη συν-δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών που βασίζονται σε συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για την υποστήριξη και την ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στην κοινωνία. **TN**

TN Τεχνητή Νοημοσύνη
ΑΕ Απομακρυσμένη Εργασία
ΨΠ Ψηφιακή Πρόσβαση

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ 3

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

χρήση ψηφιακής μάθησης για να βελτιώσω τις ευκαιρίες σταδιοδρομίας μου

Μόνος μου μπορώ να:

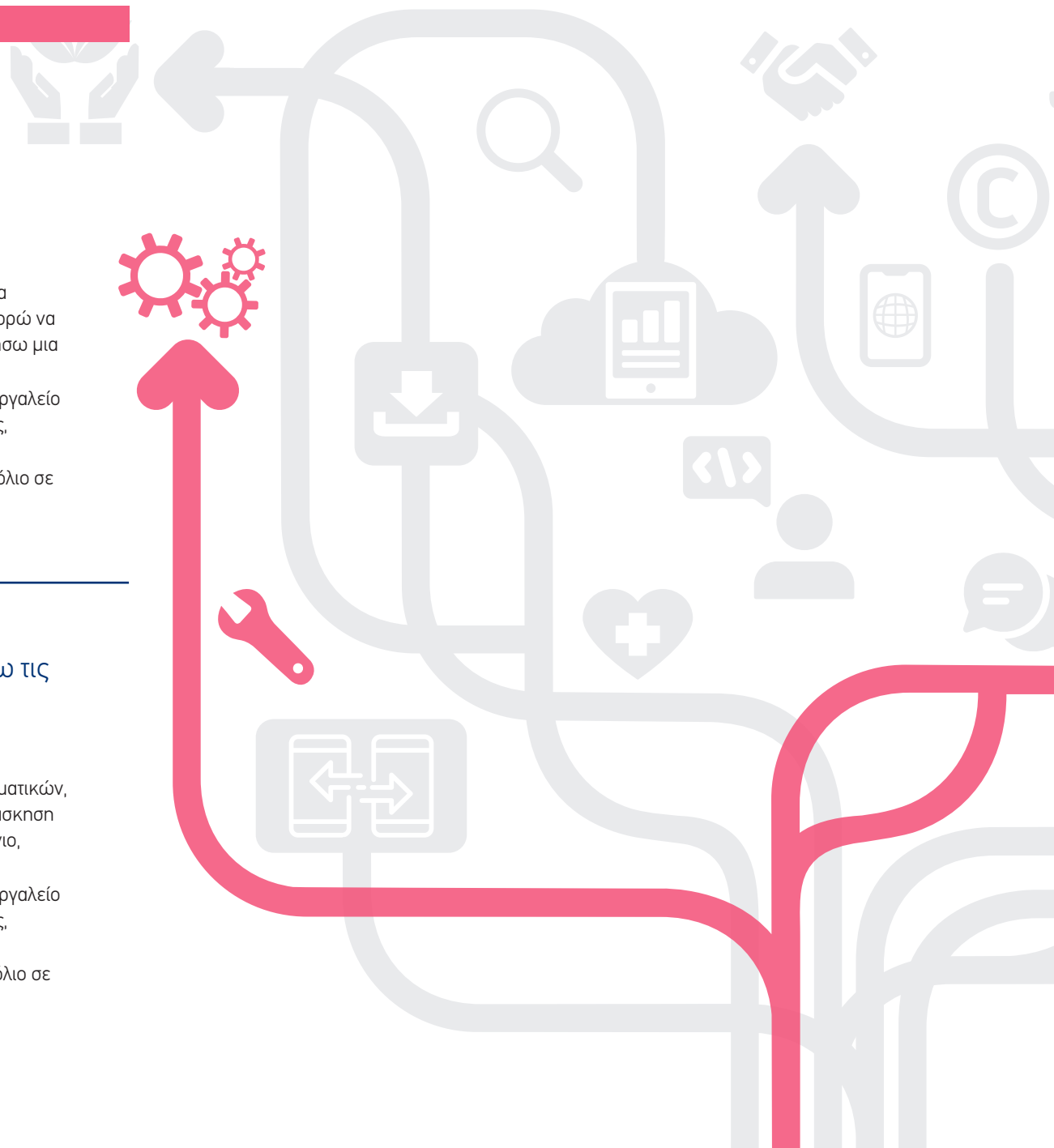
- χρησιμοποιήσω το φόρουμ ενός μαζικού ανοικτού διαδικτυακού μαθήματος, για να ζητήσω σαφώς καθορισμένες πληροφορίες σχετικά με μια ενότητα ή εργασία. Μπορώ να χρησιμοποιήσω τα εργαλεία του μαθήματος (π.χ. ιστολόγιο, wiki), για να δημιουργήσω μια νέα καταχώρηση για την ανταλλαγή περισσότερων πληροφοριών.
- συμμετέχω σε μια συνεργατική άσκηση με άλλους φοιτητές χρησιμοποιώντας το εργαλείο χαρτογράφησης ιδεών (mind map) του μαζικού ανοικτού διαδικτυακού μαθήματος, προκειμένου να κατανοήσω ένα συγκεκριμένο θέμα με νέο τρόπο.
- διορθώσω προβλήματα, όπως να εντοπίσω ότι έχω εισάγει μια ερώτηση ή ένα σχόλιο σε λάθος σημείο.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

χρήση της ψηφιακής πλατφόρμας μάθησης για να βελτιώσω τις μαθηματικές μου δεξιότητες

Μόνος μου μπορώ να:

- χρησιμοποιήσω το φόρουμ ενός μαζικού ανοικτού διαδικτυακού μαθήματος μαθηματικών, για να ζητήσω σαφώς καθορισμένες πληροφορίες σχετικά με ένα πρόβλημα, μια άσκηση ή μια εργασία. Μπορώ να χρησιμοποιήσω τα εργαλεία του μαθήματος (π.χ. ιστολόγιο, wiki), για να συνεργαστώ με τους συμμαθητές μου.
- συμμετέχω σε μια συνεργατική άσκηση με άλλους φοιτητές χρησιμοποιώντας το εργαλείο χαρτογράφησης ιδεών (mind map) του μαζικού ανοικτού διαδικτυακού μαθήματος, προκειμένου να κατανοήσω ένα συγκεκριμένο θέμα με νέο τρόπο.
- διορθώσω προβλήματα, όπως να εντοπίζω ότι έχω εισάγει μια ερώτηση ή ένα σχόλιο σε λάθος σημείο.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 2 • ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

5.4. Προσδιορίζω κενά στην ψηφιακή ικανότητα

Κατανοώ πού χρειάζεται βελτίωση ή ενημέρωση η ψηφιακή ικανότητα κάποιου. Μπορώ να υποστηρίξω άλλους στην ανάπτυξη της ψηφιακής τους ικανότητας. Επιζητώ ευκαιρίες για προσωπική ανάπτυξη και ενημερώνομαι συνεχώς για τις εξελίξεις στις ψηφιακές τεχνολογίες.

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 3 • ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΚΟ	1	Με καθοδήγηση, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • γνωρίζω πού πρέπει να βελτιώσω ή να επικαιροποιήσω την ψηφιακή μου ικανότητα • αναγνωρίζω πού να αναζητώ ευκαιρίες για να βελτιώνομαι και να ενημερώνομαι για τις εξελίξεις στις ψηφιακές τεχνολογίες
	2	Μόνος μου και με κατάλληλη καθοδήγηση όπου χρειάζεται, μπορώ στοιχειωδώς να:	<ul style="list-style-type: none"> • γνωρίζω πού πρέπει να βελτιώσω ή να επικαιροποιήσω την ψηφιακή μου ικανότητα • αναγνωρίζω πού να αναζητώ ευκαιρίες για να βελτιώνομαι και να ενημερώνομαι για τις εξελίξεις στις ψηφιακές τεχνολογίες
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ	3	Μόνος μου και λύνοντας απλά προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • εξηγώ πού πρέπει να βελτιωθεί ή να επικαιροποιηθεί η ψηφιακή μου ικανότητα • εντοπίζω πού να αναζητά κανείς σαφώς ορισμένες ευκαιρίες για να βελτιώνεται και να ενημερώνεται για τις εξελίξεις στις ψηφιακές τεχνολογίες
	4	Ανεξάρτητα, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και λύνοντας σαφώς διατυπωμένα και μη συνηθισμένα προβλήματα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • συζητώ για το πού πρέπει να βελτιωθεί ή να επικαιροποιηθεί η ψηφιακή μου ικανότητα • εντοπίζω πώς μπορούν να υποστηριχθούν άλλοι στη βελτίωση της ψηφιακής τους ικανότητας • εντοπίζω πού να αναζητά κανείς ευκαιρίες για να βελτιώνεται και να ενημερώνεται για τις εξελίξεις στις ψηφιακές τεχνολογίες
ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟ	5	Και καθοδηγώντας άλλους, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • επισημαίνω πού πρέπει να βελτιωθεί ή να ενημερωθεί η ψηφιακή μου ικανότητα • προτείνω διάφορους τρόπους ανάπτυξης της ψηφιακής ικανότητας • προτείνω διάφορες ευκαιρίες που υπάρχουν για να βελτιώνεται και να ενημερώνεται για τις εξελίξεις στις ψηφιακές τεχνολογίες
	6	Σε προχωρημένο επίπεδο, σύμφωνα με τις δικές μου ανάγκες και των άλλων και σε σύνθετα περιβάλλοντα, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • αποφασίζω ποιοι είναι οι καταλληλότεροι τρόποι για να βελτιώνεται και να ενημερώνεται κανείς για τις εξελίξεις στις ψηφιακές τεχνολογίες • αξιολογώ την ανάπτυξη της ψηφιακής ικανότητας άλλων • επιλέγω τις καταλληλότερες ευκαιρίες για να βελτιώνεται και να ενημερώνεται κανείς για τις εξελίξεις στις ψηφιακές τεχνολογίες
ΥΨΗΛΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ	7	Σε πολύ εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με ελλιπή ορισμό, που σχετίζονται με την εξέλιξη της ψηφιακής ικανότητας και την εύρεση ευκαιριών για να βελτιώνεται και να ενημερώνεται κανείς για τις εξελίξεις στις ψηφιακές τεχνολογίες • αξιοποιώ τις γνώσεις μου για να συνεισφέρω στην επαγγελματική πρακτική και τη γνώση και να καθοδηγώ άλλους στον εντοπισμό κενών στην ψηφιακή τους ικανότητα
	8	Στο πιο προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο, μπορώ να:	<ul style="list-style-type: none"> • βρίσκω λύσεις σε σύνθετα προβλήματα με πολλούς αλληλένδετους παράγοντες που σχετίζονται με τη εξέλιξη της ψηφιακής ικανότητας και την εύρεση ευκαιριών για να βελτιώνεται και να ενημερώνεται κανείς για τις εξελίξεις στις ψηφιακές τεχνολογίες • προτείνω νέες ιδέες και διαδικασίες σε αυτόν τον τομέα

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 4 • ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ

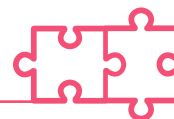
ΝΕΑ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ
στο 2.2

Γνώσεις

- 247.** Γνωρίζω ότι η ψηφιακή ικανότητα συνεπάγεται την αυτοπεποίθηση, την κριτική και την υπεύθυνη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών για την επίτευξη στόχων που σχετίζονται με την εργασία, τη μάθηση, τον ελεύθερο χρόνο, τη συμπερίληψη και τη συμμετοχή στην κοινωνία.
- 248.** Γνωρίζω ότι οι δυσκολίες που παρουσιάζονται κατά την αλληλεπίδραση με τις ψηφιακές τεχνολογίες, μπορεί να οφείλονται σε τεχνικά ζητήματα, έλλειψη αυτοπεποίθησης, έλλειμμα ικανοτήτων ή αναποτελεσματική επιλογή ψηφιακού εργαλείου για την επίλυση του συγκεκριμένου προβλήματος.
- 249.** Γνωρίζω ότι τα ψηφιακά εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να βοηθήσουν στον εντοπισμό των μαθησιακών ενδιαφερόντων του ατόμου και τον καθορισμό προσωπικών στόχων στη ζωή (π.χ. μαθησιακές διαδρομές).
- 250.** Γνωρίζω ότι η διαδικτυακή μάθηση μπορεί να προσφέρει ευκαιρίες (π.χ. βίντεο-διδασκαλίες, διαδικτυακά σεμινάρια, υβριδικά μαθήματα, μαζικά ανοικτά διαδικτυακά μαθήματα) για την ενημέρωση σχετικά με τις εξελίξεις στις ψηφιακές τεχνολογίες και να αναπτύξει νέες ψηφιακές δεξιότητες. Γνωρίζω, επίσης, ότι ορισμένα προγράμματα διαδικτυακής μάθησης πιστοποιούν τα μαθησιακά αποτελέσματα, για παράδειγμα μέσω μικροδιαπιστευτηρίων (microcredentials) ή άλλων πιστοποιήσεων.
- 251.** Γνωρίζω ότι η τεχνητή νοημοσύνη είναι ένας συνεχώς εξελισσόμενος τομέας, του οποίου η ανάπτυξη και ο αντίκτυπος είναι ακόμη πολύ ασαφείς. **TN**

Δεξιότητες

- 252.** Γνωρίζω πώς να λαμβάνω αξιόπιστη ανατροφοδότηση σχετικά με την ψηφιακή ικανότητά μου μέσω εργαλείων αυτο-αξιολόγησης, δοκιμών ψηφιακών δεξιοτήτων και πιστοποίησης.
- 253.** Μπορώ να αναστοχάζομαι σχετικά με το επίπεδο των ικανοτήτων μου, να κάνω σχέδια και να αναλαμβάνω δράση για να αναβαθμίσω την ικανότητά μου (π.χ. συμμετέχοντας σε δημοτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα σχετικά με την ψηφιακή ικανότητα).
- 254.** Γνωρίζω πώς να μιλώ σε άλλους (π.χ. ηλικιωμένους, νέους) για τη σημασία της αναγνώρισης των ψευδών ειδήσεων, δείχνοντας παραδείγματα αξιόπιστων ειδησεογραφικών πηγών και τον τρόπο διάκρισης μεταξύ των δύο.

Στάσεις

- 255.** Έχω διάθεση να μαθαίνω, να εκπαιδεύομαι και να ενημερώνομαι διαρκώς για την τεχνητή νοημοσύνη. Για παράδειγμα προσπαθώ να κατανοώ πώς λειτουργούν οι αλγόριθμοι τεχνητής νοημοσύνης και πώς η αυτόματη λήψη αποφάσεων μπορεί να είναι μεροληπτική. Επίσης, προσπαθώ να διακρίνω τη διαφορά της «περιορισμένης» τεχνητής νοημοσύνης που είναι διαθέσιμη σήμερα και της γενικής τεχνητής νοημοσύνης που ξεπερνά την ανθρώπινη, αλλά εξακολουθεί να παραμένει επιστημονική φαντασία. **TN**
- 256.** Προτιμώ να ζητήσω να μου δείξουν πώς να χρησιμοποιώ μια εφαρμογή (π.χ. πώς να κλείσω ένα ραντεβού σε γιατρό μέσω διαδικτύου) αντί να αναθέσω την εργασία σε κάποιον άλλον.
- 257.** Βοηθώ πρόθυμα άλλους να βελτιώσουν τις ψηφιακές τους ικανότητες, οικοδομώντας πάνω στα δυνατά τους σημεία και μετριάζοντας τις αδυναμίες τους.
- 258.** Δεν αποθαρρύνομαι από τον γρήγορο ρυθμό των τεχνολογικών αλλαγών, αλλά πιστεύω ότι πάντα μπορεί κανείς να μαθαίνει περισσότερα για το πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί η τεχνολογία στη σημερινή κοινωνία.
- 259.** Μπορώ να εκτιμήσω τη δική μου δυναμική, καθώς και τη δυναμική των άλλων, να μαθαίνουμε συνεχώς χρησιμοποιώντας ψηφιακές τεχνολογίες, ως μια δια βίου διαδικασία που απαιτεί ανοικτό μυαλό, περιέργεια και αποφασιστικότητα.

TN Τεχνητή Νοημοσύνη
ΑΕ Απομακρυσμένη Εργασία
ΨΠ Ψηφιακή Πρόσβαση

ΔΙΑΣΤΑΣΗ 5 • ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ 4

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

χρήση ψηφιακής μάθησης για να βελτιώσω τις ευκαιρίες σταδιοδρομίας μου

Μόνος μου μπορώ να:

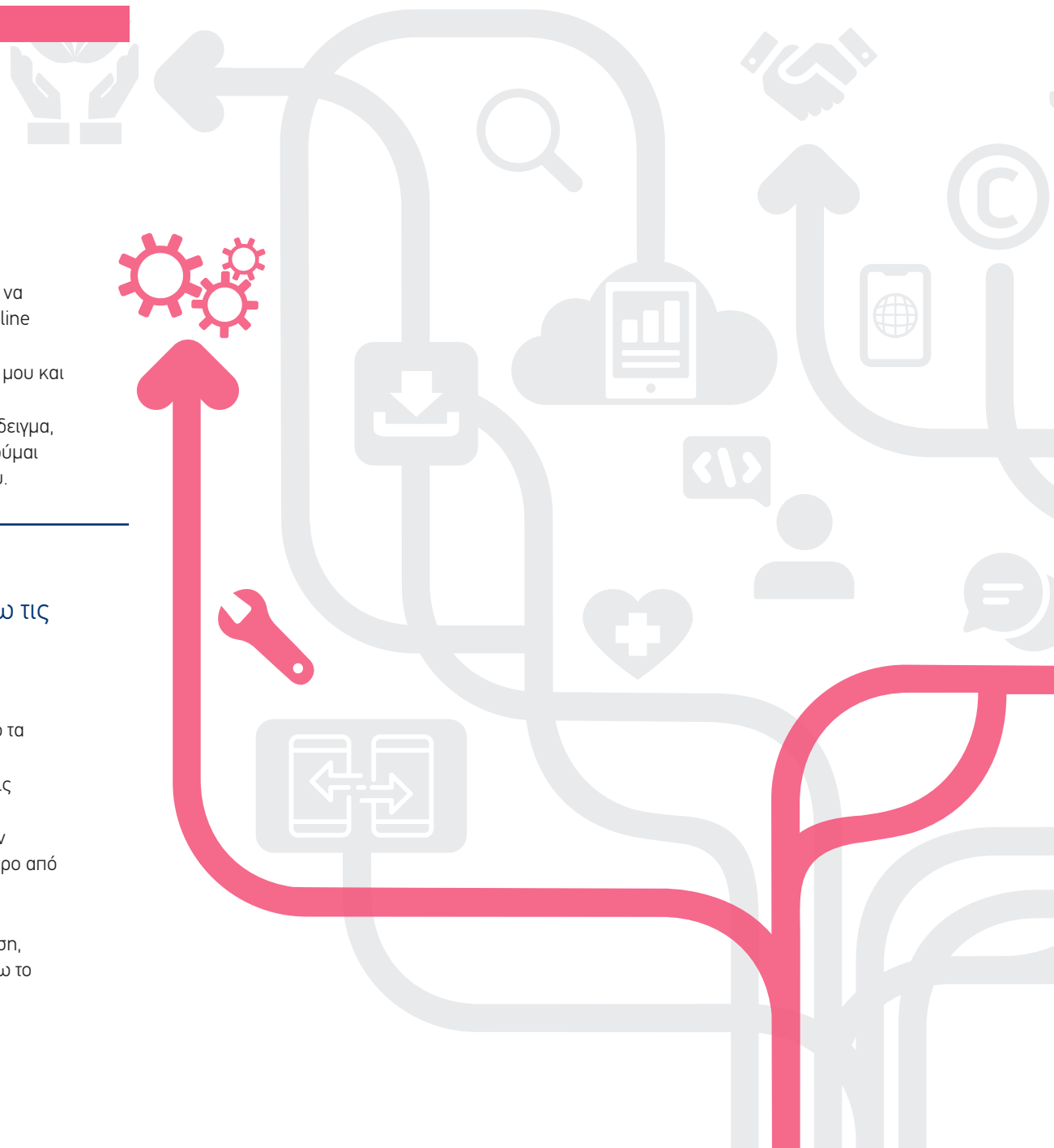
- συζητήσω με σύμβουλο απασχόλησης την ψηφιακή ικανότητα που χρειάζομαι, για να μπορώ να αξιοποιήσω ένα μαζικό ανοικτό διαδικτυακό μάθημα (Massive Open Online Course - MOOC) για την επαγγελματική μου σταδιοδρομία.
- πω πού βρίσκω και χρησιμοποιώ MOOC, για να αναπτύξω την ψηφιακή ικανότητά μου και να βελτιώσω την επαγγελματική σταδιοδρομία μου.
- αντιμετωπίσω οποιοδήποτε ζήτημα, ενώ κάνω αυτές τις δραστηριότητες. Για παράδειγμα, μπορώ να αξιολογήσω αν τα νέα ψηφιακά περιβάλλοντα που βρίσκω, ενώ πλοηγούμαι στο διαδίκτυο, είναι κατάλληλα μέσα για τη βελτίωση της ψηφιακής ικανότητάς μου.

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

χρήση της ψηφιακής πλατφόρμας μάθησης για να βελτιώσω τις μαθηματικές μου δεξιότητες

Μόνος μου μπορώ να:

- συζητήσω με έναν φίλο την ψηφιακή ικανότητα που χρειάζομαι, για να αξιοποιήσω τα εργαλεία ενός MOOC για τις σπουδές μου στα Μαθηματικά.
- δείξω σε έναν εκπαιδευτικό, πού βρίσκω και παρακολουθώ MOOC σύμφωνα με τις μαθησιακές ανάγκες μου.
- πω σε ποιες ψηφιακές δραστηριότητες και σελίδες σερφάρω για να διατηρήσω την ψηφιακή ικανότητά μου ενημερωμένη, ώστε να μπορώ να επωφεληθώ περισσότερο από τις ψηφιακές πλατφόρμες μάθησης με βάση τις μαθησιακές μου ανάγκες.
- αντιμετωπίσω οποιοδήποτε ζήτημα, ενώ κάνω αυτές τις δραστηριότητες, όπως να αξιολογήσω εάν τα νέα ψηφιακά περιβάλλοντα που εμφανίζονται κατά την πλοήγηση, είναι κατάλληλα για να βελτιώσω την ψηφιακή μου ικανότητα και για να αποκομίσω το μεγαλύτερο κέρδος από το MOOC.

DigComp 2.2

Το ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ψηφιακή
ικανότητα των πολιτών

ISBN: 978-618-86663-0-6